

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์
เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร

สารนิพนธ์

ของ

ไพรมา กุหลาบซ้อน

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา

พฤษภาคม 2553

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์
เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร

สารนิพนธ์
ของ
ไพรมา กุหลาบซ้อน

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา
พฤษภาคม 2553
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์
เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ
ของ
ไปรมา กุหลาบซ้อน

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา
พฤษภาคม 2553

ไปรมา กุหลาบซ้อน. (2553). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์: รองศาสตราจารย์ เวย์นี กรีทอง.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร ปัจจัยที่ศึกษาแบ่งเป็น 3 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านส่วนตัว ได้แก่ อายุ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นิสัยทางการเรียน อัจฉริยะ บุคลิกภาพ และสุขภาพจิต ปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่ การสนับสนุนของผู้ปกครองทางการเรียน และภาระที่ได้รับมอบหมายภายในครอบครัว ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน และภาระงานที่ได้รับมอบหมายภายในโรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2552 จำนวน 277 คน เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 75 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 100 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 102 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ แบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัย พบว่า

1. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 9 ปัจจัย จาก 3 ด้าน ดังนี้

1.1 ปัจจัยด้านส่วนตัว มี 4 ปัจจัย ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_2) นิสัยทางการเรียน (X_3) อัจฉริยะ (X_4) และบุคลิกภาพ (X_5)

1.2 ปัจจัยด้านครอบครัว มี 2 ปัจจัย ได้แก่ การสนับสนุนของผู้ปกครองทางการเรียน (X_7) และภาระที่ได้รับมอบหมายภายในบ้าน (X_8)

1.3 ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน มี 3 ปัจจัย ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (X_9) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_{10}) และภาระงานที่ได้รับมอบหมายภายในโรงเรียน (X_{11})

2. ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 2 ปัจจัย ได้แก่ อายุ (X_1) และสุขภาพจิต (X_6)

3. ปัจจัยที่มีส่งผลต่อการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 4 ปัจจัย โดยเรียงลำดับจากปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดไปหาปัจจัยที่ส่งผลน้อยที่สุด ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_{10}) ภาระงานที่ได้รับมอบหมายภายในโรงเรียน (X_{11}) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (X_9) และอัตมโนทัศน์ (X_4) โดย 4 ปัจจัยนี้ สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร ได้ร้อยละ 45.30

4. สมการพยากรณ์การทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร มีดังนี้

4.1 สมการพยากรณ์การทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร ในรูปของคะแนนดิบ ได้แก่

$$\hat{Y} = .669 + .313X_{10} + .186X_9 + .174X_{11} + .120X_4$$

4.2 สมการพยากรณ์การทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร ในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้แก่

$$Z = .342X_{10} + .209X_9 + .198X_{11} + .127X_4$$

FACTORS AFFECTING ON GROUP WORK OF THE THIRD LEVEL, SECONDARY GRADES
1-3 STUDENTS AT SACRED HEART CONVENT SCHOOL IN KLONGTOEY
DISTRICT,BANGKOK

AN ABSTRACT
BY
PRAIMA KULABSORN

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Education Degree in Educational Psychology
at Srinakharinwirot University

May 2010

Praima Kulabsorn. (2010). *Factors Affecting on Group Work of the Third Level, Secondary Grades 1-3 Students at Sacred Heart Convent School in Klongtoey District, Bangkok*. Master Project, M.Ed. (Educational Psychology). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Project Advisor Assoc. Prof. Waythanee Greethong.

The purposes of this research were to study the factors affecting on group work of the third level, secondary grades 1-3 students at Sacred Heart convent school in Klongtoey District, Bangkok. These factors were divided into 3 dimensions, first of them was personal factor: age, learning achievement, learning habit, self-concept, personality and mental health, second of them was family factor: guardians supporting and family task and third of them was environmental factor: interpersonal relationship between students and their teachers, interpersonal relationship between students and their peer groups and school task.

The 277 samples were the group work of the third level, secondary grades 1-3 students at Sacred Heart convent school in Klongtoey District, Bangkok, in academic year 2009. All of them were divided into 75 mathayom sukka I students, 100 mathayom sukka II students and 102 mathayom sukka III students. The instrument was questionnaires of factors affecting on group work of the third level, secondary grades 1-3 students at Sacred Heart convent school in Klongtoey District, Bangkok. The data was analyzed by The Pearson Product Moment Correlation Coefficient and Stepwise Multiple Regression Analysis.

The results were as follows:

1. There were significantly positive correlation among group work of the third level, secondary grades 1-3 students at Sacred Heart convent school in Klongtoey District, Bangkok, and 9 factors of 3 aspects at .01 level.

1.1 Aspect I was 4 personal factor: learning achievement (X_1), learning habit (X_2), self-concept (X_3), and personality (X_4).

1.2 Aspect II was 2 family factor: guardians supporting (X_5) and family task (X_6).

1.3 Aspect III was 3 environmental factors : interpersonal relationship between students and their teachers (X_9), interpersonal relationship between students and their peer groups (X_{10}) and school task (X_{11}).

2. There were no significantly correlation among group work of of the third level, secondary grades 1-3 students at Sacred Heart convent school in Klongtoey District, Bangkok. and 2 factors : age (X_1) and mental health (X_6).

3. There were 4 factors significantly affecting on group work of of the third level, secondary grades 1-3 students at Sacred Heart convent school in Klongtoey District, Bangkok that ranking from the most to the least affecters were interpersonal relationship between students and their peer groups (X_{10}), school task (X_{11}), interpersonal relationship between students and their teachers (X_9) and self – concept (X_4) at .01 level . These 4 factors could predicted group work of the third level, secondary grades 1-3 students at Sacred Heart convent school in Klongtoey District, Bangkok about percentage of 45.30 .

4. The predicted equation of group work work of the third level, secondary grades 1-3 students at Sacred Heart convent school in Klongtoey District, Bangkok were as follows:

4.1 In terms of raw scores were :

$$\hat{Y} = .669 + .313X_{10} + .186X_9 + .174X_{11} + .120X_4$$

4.2 In terms of standard scores were :

$$Z = .342X_{10} + .209X_9 + .198X_{11} + .127X_4$$

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบ
ได้พิจารณาสารนิพนธ์เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระฤทัย
คอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร ของ ไพรมา กุหลาบซ้อน ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

.....

(รองศาสตราจารย์ เวธนี กรีทอง)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

.....

(รองศาสตราจารย์ เวธนี กรีทอง)

คณะกรรมการสอบ

.....

ประธาน

(รองศาสตราจารย์ เวธนี กรีทอง)

.....

กรรมการสอบสารนิพนธ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรหมธิดา แสนคำเครือ)

.....

กรรมการสอบสารนิพนธ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พาสนา จุลรัตน์)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร. องอาจ นัยพัฒน์)

วันที่ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2553

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความสามารถอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ เวธนี กรීทอง อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรหมธิดา แสนคำเครือ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พาสณา จุลรัตน์ กรรมการสอบปากเปล่าที่กรุณาให้คำแนะนำ คำปรึกษา ให้แนวคิด ข้อเสนอแนะ ตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ อันเป็นประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ด้วยความสามารถ จงกระทั้งสารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วง เรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรพนธ์รัตน์ พลอยเลื่อมแสง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วิไลลักษณ์ พงษ์โสภิตา และครูเบญจวรรณ วัฒนไพโรสถานนท์ ที่กรุณาให้คำแนะนำและเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจเครื่องมือในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ในภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษาทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ และประสบการณ์ชีวิตแก่ผู้วิจัย

ขอกราบขอบพระคุณ ชีสเตอร์กาญจนา สิงห์สา ผู้จัดการโรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ ชีสเตอร์ ดร.สุรีย์พร ระดมกิจ ผู้อำนวยการโรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ และคุณครูทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาทุกท่านที่คอยให้ความช่วยเหลือ เป็นกำลังใจ และร่วมทุกข์ร่วมสุขกันมา

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อสงบ คุณแม่บ้านชื่น และพี่ชายวิวัฒน์ กุหลาบซ้อน รวมทั้งสมาชิกของครอบครัวทุกท่าน ที่คอยให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจ จนสารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ คุณค่าของสารนิพนธ์ฉบับนี้ขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ พี่ชาย สมาชิกของครอบครัวทุกท่าน และผู้มีพระคุณทุกท่านที่เป็นแรงบันดาลใจให้กับชีวิตผู้วิจัยเสมอมา ตลอดจนบูรพาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิทยาการ ความรู้ให้กับผู้วิจัยตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงปัจจุบัน

ไปรมา กุหลาบซ้อน

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	4
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	5
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	5
การกำหนดประชากร และการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	5
ตัวแปรที่ศึกษา.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า.....	9
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า.....	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการทำงานกลุ่ม.....	11
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการทำงานกลุ่ม.....	11
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการทำงานกลุ่ม.....	24
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ศึกษา.....	28
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านส่วนตัว.....	28
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านครอบครัว.....	41
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมในโรงเรียน.....	47
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	63
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	63
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	64
วิธีการสร้างเครื่องมือ.....	64
การหาคุณภาพเครื่องมือ.....	79
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	81
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	81
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	82

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	83
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	83
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	84
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	85
5 สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	92
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	92
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า.....	92
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	92
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	93
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	94
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	94
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า.....	95
อภิปรายผลการวิจัย.....	96
ข้อเสนอแนะ.....	106
บรรณานุกรม.....	108
ภาคผนวก.....	115
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	116
ภาคผนวก ข ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือและคุณภาพเครื่องมือ.....	143
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์.....	158

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามชั้น.....	64
2 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่ส่งผลต่อ การทำงานกลุ่ม.....	86
3 แสดงผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานกลุ่ม.....	88
4 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนการทำงานกลุ่ม.....	89
5 แสดงผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่สามารถพยากรณ์การทำงานกลุ่มโดยการใช้การ วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ.....	90
6 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามนิสัยทางการเรียน.....	149
7 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของ แบบสอบถามอัธมโนทัศน์.....	150
8 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามบุคลิกภาพ.....	151
9 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามการสนับสนุน ของผู้ปกครองทางด้านการเรียน.....	152
10 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามภาระที่ได้รับ มอบหมายภายในบ้าน.....	153
11 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามสัมพันธภาพ ระหว่างนักเรียนกับครู.....	154
12 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามสัมพันธภาพ ระหว่างนักเรียนกับเพื่อน.....	155
13 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามภาระงานที่ได้รับ มอบหมายภายในโรงเรียน.....	156
14 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามการทำงานกลุ่ม.....	157

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์นั้นมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับประเทศชาติที่กำลังพัฒนาทั้งนี้เพราะทรัพยากรมนุษย์เป็นปัจจัยเบื้องต้นที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศในทุกรูปแบบนั้นคือการเตรียมความพร้อมของบุคคลให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพมีภูมิคุ้มกันในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆอยู่เกือบตลอดเวลาบุคคลที่มีคุณภาพพร้อมที่จะเผชิญปัญหาต่างๆที่มีประสิทธิภาพในการทำงานและสามารถใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข (ถนัดกิจ ยามาลี. 2543: 1) มนุษย์เป็นสัตว์สังคม ที่อยู่อย่างโดดเดี่ยวลำพัง ไม่ได้ จำเป็นต้องพึ่งพาอาศัยกัน การที่มนุษย์ได้ชื่อว่าเป็นสัตว์สังคม ก็เพราะมนุษย์มีความต้องการที่จะปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับผู้อื่น จึงทำให้มนุษย์ต้องมีการทำงานร่วมกันกับผู้อื่น เพราะต่างคนต่างก็มีความมุ่งหวังว่าต้องพึ่งพากันและกันการทำงานร่วมกันช่วยให้มนุษย์รู้ความสามารถของตน ความสามารถของมนุษย์มีอยู่อย่างจำกัดไม่สามารถทำงานที่เกินพลังความสามารถที่คนๆ เดียวจะทำงานตามลำพังได้สำเร็จ ต่อจากนั้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มยังช่วยให้เกิดการเรียนรู้จากกันและกันซึ่งเป็นการพัฒนาให้เกิดความเจริญอกงามในทุกด้าน (สุนันท์ กิตตินรนนท์. 2536: 1)

ในการทำงานเป็นกลุ่มจำเป็นต้องสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับผู้อื่นเสมอ การทำงานร่วมกันของคนไทยมักได้รับการวิพากษ์วิจารณ์กันโดยทั่วไปว่ายังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ดังเช่น พระธรรมปิฎก (2545: 14) ที่กล่าวว่า คนไทยเรานี้จะทำงานเป็นคนๆ เวลาไปอยู่ต่างประเทศเราอาจมีความเก่ง คนไทยก็เก่งมิใช่น้อย แต่เก่งเฉพาะคน รวมกลุ่มกันไม่ได้ คนไทยตั้งสมาคมไทยขึ้นในเมืองใหญ่ๆอยู่ไม่กี่ปีก็ล้ม ต้องแยกเป็นชมรมย่อยๆอย่างในกรุงนิวยอร์ก สมาคมไทยมีแล้วก็ล้มไปนานแล้ว เป็นที่รู้จักกันว่าคนไทยเป็นคนใจเย็น โอบอ้อมอารี และเป็นมิตร แต่ขณะที่การทำงานกลุ่มหรือกิจกรรมกลุ่มไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร สาเหตุประการหนึ่งก็คือ เด็กไทยไม่ได้รับการปลูกฝังให้รู้จักคิด รู้จักทำงานร่วมกับผู้อื่นที่มีความคิดหลากหลายออกไปตามประสบการณ์ของแต่ละคน เรายังยึดติดค่านิยมในการทำตามผู้อื่น ตามครู และไม่ค่อยกล้าแสดงความรู้สึกที่แท้จริงของตนเอง พฤติกรรมการทำงานกลุ่มที่มักพบเห็นบ่อยๆ และมีผลกระทบต่อการทำงานก็คือ การแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ เมื่อไม่เห็นด้วยในเรื่องต่างๆ เมื่อสิ้นสุดการประชุม ทำให้สรุปผลการประชุมไม่เป็นไปตามที่สมาชิกในกลุ่มต้องการจริงๆ และความไม่เข้าใจกันภายในกลุ่มอาจทำให้เกิดการแตกความสามัคคี อันนำไปสู่การไม่ยอมปฏิบัติตามผลการประชุมดังกล่าว (ปานใจ จิรานุภาพ. 2543: 49) ดังนั้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มจึงเป็นพฤติกรรมที่จำเป็นมาก เพราะทำให้เกิดพลังที่จะทำงานที่ยากและงานที่มีปริมาณมากได้

สำเร็จ รวดเร็ว จึงเป็นลักษณะที่สมควรปลูกฝังให้เด็กหรือเยาวชน เพราะธรรมชาติของวัยนี้ การเข้าร่วมกลุ่ม เพื่อประกอบกิจกรรมต่างๆ กัน เพื่อนจึงมีความสำคัญและส่งผลกระทบต่อวิถีการดำเนินชีวิตของเขา (ถนัดกิจ ยามาลี. 2543: 1)

ปัจจุบันพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 6 พยายามมุ่งการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทย ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรม ในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ฉบับปรับปรุง. 2545) เทคนิควิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้มากมายที่ส่งเสริมและให้ความสำคัญกับผู้เรียนในฐานะที่เป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ อาทิ เทคนิคการเรียนการสอนแบบร่วมมือ ที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่ม โดยที่แต่ละคนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในการเรียนรู้และในความสำเร็จของกลุ่ม ทั้งแลกเปลี่ยนความคิดเห็นการแบ่งปันทรัพยากรการเรียนรู้ รวมทั้งการเป็นกำลังใจให้แก่กันและกัน สมาชิกในกลุ่มไม่เพียงแต่รับผิดชอบต่อการเรียนของตนเองเท่านั้น หากแต่ต้องร่วมรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของเพื่อนสมาชิกทุกคนในกลุ่ม ความสำเร็จของแต่ละบุคคล คือ ความสำเร็จของกลุ่ม (กรมวิชาการ. 2543: 24) จะเห็นได้ว่า การทำงานร่วมกันก่อให้เกิดพลังในการทำงาน เพราะงานที่ยากและมีปริมาณมาก ก็สามารถจะทำให้สำเร็จได้โดยง่ายและรวดเร็ว (พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา. 2542: 4)

จากการที่ผู้วิจัยเป็นครูผู้สอน อยู่ที่โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร เป็นเวลา 3 ปี ได้สังเกตพบว่านักเรียนส่วนใหญ่ไม่ชอบที่จะทำงานเป็นกลุ่มเมื่อแบ่งงานให้รับผิดชอบเป็นกลุ่มนักเรียนจะเกิดปัญหาในการทำงาน เช่น การเกี่ยงกันทำงาน นักเรียนบางคนไม่มีกลุ่มทำงาน หรือไม่ต้องการทำงานร่วมกับเพื่อน ซึ่งส่งผลต่อประสิทธิภาพของงาน ดังนั้นผู้วิจัยได้สำรวจปัญหาเบื้องต้นของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร จำนวน 306 คน ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 107 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 94 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 105 คน โดยให้ตอบแบบสอบถามปลายเปิด 2 ข้อดังนี้

คำถามข้อที่ 1 ถามว่า “ขณะนี้นักเรียนคิดว่านักเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องใดบ้าง” ผลการสำรวจพบปัญหาเรียงลำดับจากปัญหาที่พบมากที่สุดไปน้อยที่สุด ดังนี้

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปัญหาที่พบมากที่สุด คือ ปัญหาด้านการเรียน จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 55.14 ได้แก่ เรียนไม่รู้เรื่อง ครูสอนเร็วเกินไป ครูให้การบ้านมาก และปรับตัวในการเรียนไม่ได้ ปัญหาด้านการทำงาน จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 28.97 ได้แก่ ไม่ชอบการทำงานกลุ่ม เพื่อนไม่ช่วยงานกลุ่ม ทำงานกลุ่มกับเพื่อนไม่ได้ และไม่มีเพื่อนให้เข้ากลุ่ม และปัญหาส่วนตัวจำนวน

17 คน คิดเป็นร้อยละ 15.89 ได้แก่ เงินไม่พอใช้ การปรับตัวในการใช้เงิน การปรับตัวในการเรียน และ ใช้เงินเกินความจำเป็น

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปัญหาที่พบมากที่สุด คือ ปัญหาด้านการเรียน จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 54.28 ได้แก่ ไม่เข้าใจสิ่งที่ครูสอน ครูสอนเร็วเกินไป ครูให้การบ้านมาก เนื้อหาที่เรียนมากและเนื้อหาที่เรียนยากเกินไป ปัญหาด้านการทำงาน จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 15.95 ได้แก่ ไม่ชอบการทำงานร่วมกับผู้อื่น เพื่อนชอบเอาเปรียบเวลาแบ่งงาน แบ่งงานแล้วเพื่อนไม่รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย และเพื่อนไม่ชอบแสดงความคิดเห็นและปัญหาส่วนตัวจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 12.77 ได้แก่ เงินไม่พอใช้ ใช้เงินเกินความจำเป็น พ่อแม่ทะเลาะกันบ่อย และปรับตัวเข้ากับเพื่อนไม่ได้

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปัญหาที่พบมากที่สุด คือ ปัญหาด้านการเรียน จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 54.28 ได้แก่ เรียนไม่รู้เรื่อง ครูสอนเร็วเกินไป ครูให้การบ้านมากทุกวิชา ไม่มีเวลาอ่านหนังสือทบทวนบทเรียน เนื้อหายาก จดจำในสิ่งที่ครูสอนไม่ได้ และเรียนไม่ทันเพื่อน ปัญหาด้านการทำงาน จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 34.29 ได้แก่ ไม่ชอบการทำงานกลุ่ม เพื่อนไม่ช่วยงานกลุ่ม แบ่งงานแล้วเพื่อนไม่รับผิดชอบ ทำงานกลุ่มกับเพื่อนไม่ได้ และเพื่อนไม่ให้เข้าร่วมทำงานกลุ่ม และปัญหาส่วนตัวจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 11.43 ได้แก่ เงินไม่พอใช้ การปรับตัวในการใช้เงิน และใช้เงินเกินความจำเป็น

คำถามข้อที่ 2 ถามว่า “จากปัญหาของนักเรียนใน ข้อที่ 1 นักเรียนคิดว่าเกิดจากสาเหตุใด” ผลการสำรวจพบว่า

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีปัญหาด้านการเรียน สาเหตุมาจาก นักเรียนไม่ตั้งใจเรียนในห้อง พื้นฐานบางวิชาไม่แน่น และครูให้การบ้านแล้วไม่ทำทันที ปัญหาด้านการทำงาน สาเหตุมาจากเพื่อนไม่ปรึกษาและแบ่งงานกัน เพื่อนในกลุ่มไม่ค่อยให้ความสำคัญกับงานกลุ่ม มีงานส่วนตัวมาก และปัญหาทางด้านส่วนตัว สาเหตุมาจาก ไม่วางแผนในการใช้เงิน และไม่คิดยับยั้งชั่งใจในการซื้อของต่างๆ

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีปัญหาด้านการเรียน สาเหตุมาจาก นักเรียนไม่ตั้งใจเรียนในห้อง ไม่เคยกลับไปทบทวนบทเรียน นักเรียนเรียนพิเศษทุกวัน และไม่ปฏิบัติตามที่ครูสอน ปัญหาด้านการทำงาน สาเหตุมาจาก ครูให้ทำงานกลุ่มเยอะเกินไป เพื่อนไม่คุยงานแล้วแบ่งงานกัน เพื่อนในกลุ่มไม่ค่อยให้ความสำคัญกับการทำงานกลุ่ม ทุกคนเลือกทำงานส่วนตัวก่อน และเพื่อนชอบคิดงานตามความพอใจตนเอง และปัญหาทางด้านส่วนตัว สาเหตุมาจาก ไม่วางแผนในการใช้เงิน เงินที่ได้ไม่เพียงพอ ไม่คิดยับยั้งชั่งใจในการซื้อของต่างๆ และพ่อแม่ไม่พยายามคุยกัน

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีปัญหาด้านการเรียน สาเหตุมาจาก นักเรียนไม่ตั้งใจเรียนในห้อง ไม่มีเวลาทบทวนบทเรียนเพราะมีการบ้านมาก ครูให้การบ้านแล้วไม่ทำทันที และเนื้อหาในบทเรียนมากเกินไป ปัญหาด้านการทำงาน สาเหตุมาจาก ครูให้ทำงานกลุ่มเยอะเกินไป เพื่อนไม่คุยงานแล้วแบ่งงานกัน เพื่อนในกลุ่มไม่ค่อยให้ความสำคัญกับงานกลุ่ม งานส่วนตัวมีเยอะ เพื่อนไม่สละเวลาในการร่วมกันคิดงาน และเพื่อนบางคนไม่ฟังความคิดเห็นของคนอื่น และปัญหาทางด้านส่วนตัว สาเหตุมาจาก ใช้เงินเกินจากที่พ่อแม่ให้ ไม่คิดยับยั้งชั่งใจในการซื้อของต่างๆ เสียค่าใช้จ่ายในการทำงานส่งครู และพ่อแม่ไม่มีเวลาคุยกัน

จากการสำรวจปัญหาเบื้องต้น พบว่า นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร น่าจะมีปัญหาทางการเรียนแต่เนื่องจากงานวิจัยปัญหาทางการเรียนย้อนไป 5-10 ปี ที่ผ่านมามีการทำกันมากอาจเกิดการซ้ำซ้อนในการทำวิจัย ผู้วิจัยจึงเลือกปัญหาที่พบมากเป็นอันดับที่สองคือเรื่องการทำงานกลุ่ม ดังที่ จอห์นสันและจอห์นสัน (Johnson; & Johnson. 1994: 24) กล่าวถึงลักษณะการทำงานเป็นกลุ่มที่ดีมีประสิทธิภาพว่า สมาชิกจะมีส่วนร่วมไม่เท่าเทียมกัน ผู้ที่อยู่ในตำแหน่งสูงสุดคือผู้ตัดสินใจ ไม่มีการอภิปรายกลุ่ม สมาชิกมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องน้อยมาก มีการสื่อสารทางเดียว สื่อเฉพาะความคิดเห็นนั้นละเลยความรู้สึก หลีกเลี่ยงความขัดแย้งและการถกเถียงหรือเก็บเอาไว้ ไม่สนใจความเหนียวแน่นในกลุ่ม และเป้าหมายที่เอื้อให้สมาชิกแข่งขันกัน ซึ่งปัญหาดังกล่าวสมควรจะได้รับการแก้ไขอย่างยิ่งเนื่องจากเป็นสิ่งจำเป็นในการดำรงชีวิต และ บัททอน (Button. 1974: 1-2) กล่าวว่า มนุษย์ต้องอยู่ในสังคม ด้วยเหตุนี้การทำงานกลุ่มจึงต้องจัดขึ้นมา โดยผู้เข้าร่วมทำงานกลุ่มจะพยายามช่วยกลุ่มและช่วยเหลือแต่ละคนเพื่อให้งานของกลุ่มไปสู่จุดมุ่งหมายที่ต้องการ จากการศึกษาที่นักเรียนมีปัญหากับการทำงานกลุ่มน่าจะส่งผลเสียทั้งปัจจุบันและอนาคตในด้านการเรียนและการทำงาน

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียนกับการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตยกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่ส่งผลต่อการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร

3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์การทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เพื่อเป็นประโยชน์สำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครู และผู้ปกครอง ในการวางนโยบายเพื่อหาแนวทางแก้ไข ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักการทำงานกลุ่ม เพื่อให้การศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วิธีการดำเนินการวิจัย

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนหญิงล้วนที่กำลังศึกษาในช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2552 ซึ่งแบ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 225 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 300 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 308 คน รวมทั้งหมดจำนวน 833 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนหญิงล้วนที่กำลังศึกษาในช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2552 ซึ่งแบ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 75 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 100 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 102 คน รวมทั้งหมดจำนวน 277 คน ที่มีระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ของยามานะ (Yamane, 1967: 886-887) ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากประชากร โดยใช้ชั้นปีเป็นชั้น (Strata)

ตัวแปรที่ใช้ในศึกษาค้นคว้า

1. ตัวแปรอิสระ แบ่งเป็น 3 ด้านได้แก่

1.1 ปัจจัยด้านส่วนตัว ได้แก่

1.1.1 อายุ

1.1.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1.1.3 นิสัยทางการเรียน

1.1.4 อึดทนโน้ทน

1.1.5 บุคลิกภาพ

- 1.1.6 สุขภาพจิต
- 1.2 ปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่
 - 1.2.1 การสนับสนุนของผู้ปกครองทางการเรียน
 - 1.2.2 ภาวะที่ได้รับมอบหมายภายในครอบครัว
- 1.3 ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ได้แก่
 - 1.3.1 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู
 - 1.3.2 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน
 - 1.3.3 ภาระงานที่ได้รับมอบหมายภายในโรงเรียน
- 2. ตัวแปรตาม ได้แก่ การทำงานกลุ่ม

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **การทำงานกลุ่ม** หมายถึง การแสดงออกร่วมกันของนักเรียนตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป โดยที่สมาชิกทุกคนจะต้องมีพฤติกรรมดังนี้ มีการประชุมกลุ่มเพื่อให้เข้าใจรายละเอียดของงาน การวางแผนการทำงาน รับผิดชอบตามงานที่ได้รับมอบหมาย การเสียสละเวลาในการทำงานร่วมกัน มีการประสานงานกันเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย และเมื่อมีปัญหาจะต้องตัดสินใจร่วมกัน รับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกันภายในกลุ่ม ตลอดจนติดตามงานและประเมินผลงานของกลุ่ม

2. **ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานกลุ่ม** หมายถึง สิ่งที่ส่งผลต่อการทำงานกลุ่มของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1 **ปัจจัยด้านส่วนตัว** ได้แก่ อายุ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นิสัยทางการเรียน อึดมโนทัศน์ บุคลิกภาพ และสุขภาพจิต ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1.1 **อายุ** หมายถึง จำนวนเวลานับเป็นปีเริ่มตั้งแต่ พ.ศ. ที่เกิด จนถึงปัจจุบันของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร

2.1.2 **ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน** หมายถึง ความสามารถทางการเรียนของนักเรียนรายบุคคล วัดจากผลการเรียนโดยพิจารณาจากเกรดเฉลี่ยในภาคเรียนที่ผ่านมา

2.1.3 **นิสัยทางการเรียน** หมายถึง พฤติกรรมของนักเรียนที่เกิดขึ้นประจำเกี่ยวกับการเรียน ได้แก่ การวางแผนในการเรียน การแบ่งเวลาในการเรียน การทบทวนบทเรียน ความสม่ำเสมอในการเข้าชั้นเรียน การเข้าชั้นเรียนตรงตามเวลา ความรับผิดชอบต่องานของตนเองและงานกลุ่มที่ได้รับมอบหมาย ความตั้งใจเรียน การซักถามข้อสงสัยต่อครูทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน

2.1.4 อัตมโนทัศน์ หมายถึง ภาพลักษณ์ของตนเอง ซึ่งเกิดจากความคิด ความรู้สึก เจตคติ การรับรู้ การตีความเกี่ยวกับรูปร่างลักษณะ ความสามารถ และคุณค่าของตนเอง ซึ่งแบ่งออกเป็นองค์ประกอบ 3 ส่วนได้แก่

2.1.4.1 ด้านร่างกาย เกี่ยวข้องกับลักษณะรูปร่างที่ปรากฏ ได้แก่ รูปร่างหน้าตา กิริยาท่าทาง การแต่งกาย และความแข็งแรงของร่างกาย

2.1.4.2 ด้านความสามารถและการได้รับการยอมรับ เกี่ยวข้องกับการแสดงออก ในการปรับตัว ได้แก่ ความกล้าหาญ ความซื่อสัตย์ ความเป็นตัวของตัวเอง พึ่งพาตัวเองได้ ความสามารถในการทำงานกิจกรรมต่างๆ ได้ดีทั้งด้านการเรียนและทางสังคม และเป็นที่ยอมรับของเพื่อนฝูง

2.1.4.3 ด้านจิตใจ ได้แก่ ความสุขในชีวิต อารมณ์ดี ร่าเริงแจ่มใส และความภาคภูมิใจในตนเอง

2.1.5 บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะเฉพาะของนักเรียนที่สะท้อนถึงความรู้สึกนึกคิด และพฤติกรรมแสดงออกเพื่อตอบสนองต่อสถานการณ์หนึ่งทำให้มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวในการวิจัยครั้งนี้ได้แบ่งตามแนวคิดทฤษฎีบุคลิกภาพของคาร์ล กุสตาฟ จุง (Carl Gustav Jung) โดยแบ่งเป็น 2 แบบ ดังนี้

2.1.5.1 บุคลิกภาพแบบแสดงตัว หมายถึง ลักษณะของนักเรียนที่ชอบเข้าสังคม ช่างพูด อารมณ์ดีสนุกสนาน ไม่ชอบครุ่นคิดถึงอดีต ชอบทำงานร่วมกับผู้อื่นถือคนส่วนมากในสังคมเป็นหลัก สามารถปรับตัวให้เข้ากับทุกสถานการณ์และสิ่งแวดล้อมใหม่

2.1.5.2 บุคลิกภาพแบบเก็บตัว หมายถึง ลักษณะของนักเรียนที่ไม่ชอบเข้าสังคม เป็นคนเงียบ ชอบทำงานโดยลำพัง ยึดถือตนเองเป็นหลัก ชอบเขียนมากกว่าพูด ไม่ชอบการเปลี่ยนแปลง เก็บความรู้สึกเก่ง และวิตกกังวล

2.1.6 สุขภาพจิต หมายถึง ความสมบูรณ์ทางจิตใจของนักเรียนในการเผชิญต่อสภาพการณ์ต่างๆ โดยแสดงออกทางกาย อารมณ์ และการปรับตัวในสังคม ตลอดจนสามารถดำรงชีวิตอย่างมีความสุข และแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้

2.2 ปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่ การสนับสนุนของผู้ปกครองทางการเรียน และภาวะที่ได้รับมอบหมายภายในครอบครัว ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.2.1 การสนับสนุนของผู้ปกครองทางการเรียน หมายถึง การรับรู้ของนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติตนของผู้ปกครองที่ปฏิบัติต่อนักเรียนในด้านการทำงาน โดยแบ่งออกเป็น การสนับสนุนด้านวัตถุ และการสนับสนุนด้านการกระทำ ดังนี้

2.2.1.1 การสนับสนุนทางด้านวัตถุ ได้แก่ การจัดหาข้อมูลเกี่ยวกับงาน ช่วยเสาะแสวงหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับงาน และการสนับสนุนทางการเงิน

2.2.1.2 การสนับสนุนทางการกระทำ ได้แก่ การพูดให้กำลังใจในการทำงาน มีการชี้แนะในการทำงาน สนใจในการทำงาน การซักถามเรื่องการทำงาน การให้คำปรึกษาเมื่อมีปัญหาในการทำงาน และการกล่าวชมเชยเมื่องานสำเร็จ

2.2.2 ภาวะที่ได้รับมอบหมายภายในครอบครัว หมายถึง งานที่นักเรียนได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติจากสมาชิกในครอบครัว ได้แก่ การช่วยพ่อแม่หรือผู้ปกครองทำงานบ้าน การทำความสะอาดบ้าน ซักเสื้อผ้า และการช่วยทำภารกิจของพ่อแม่หรือผู้ปกครอง

2.3 ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน และภาระงานที่ได้รับมอบหมายภายในโรงเรียน ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.3.1 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู หมายถึง การปฏิบัติตนของนักเรียนต่อครู และการปฏิบัติตนของครูต่อนักเรียนทั้งในและนอกห้องเรียน เพื่อให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีต่อกันดังนี้

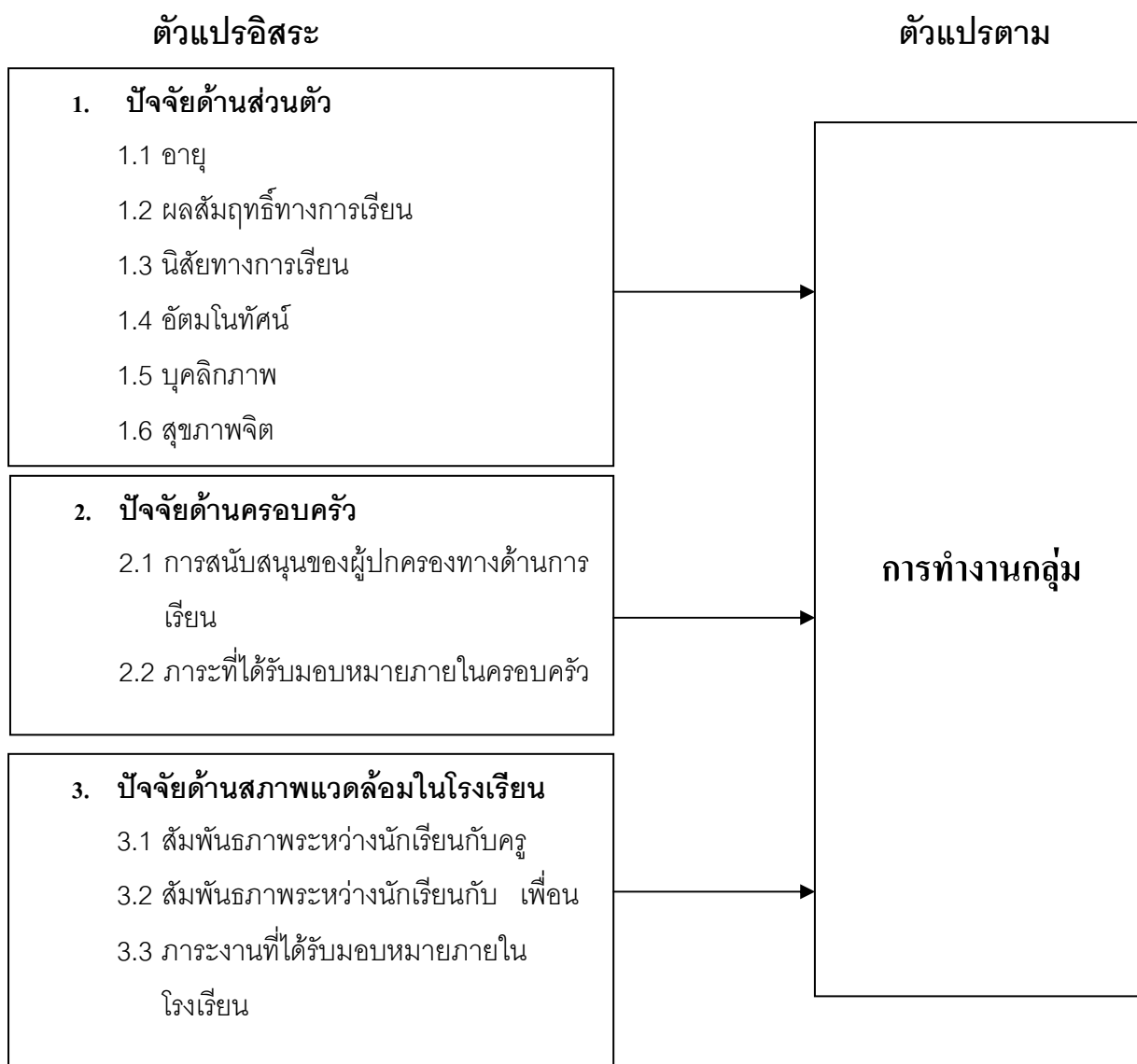
2.3.1.1 การปฏิบัติตนของนักเรียนต่อครูทั้งในและนอกห้องเรียน ได้แก่ การตั้งใจเรียน การร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน แสดงความเคารพเมื่อพบครู เชื้อฟังคำสั่งสอน ซักถามเนื้อหาวิชาเมื่อเกิดความไม่เข้าใจ กล่าวแสดงความคิดเห็น และขอคำปรึกษาเมื่อพบปัญหาทั้งด้านการเรียนและเรื่องส่วนตัว

2.3.1.2 การปฏิบัติตนของครูต่อนักเรียนทั้งในและนอกห้องเรียน ได้แก่ การเอาใจใส่ ทำให้นักเรียนรู้สึกเป็นกันเองและสร้างบรรยากาศความอบอุ่น เปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมแสดงความคิดเห็น และคอยให้คำปรึกษาปัญหา

2.3.2 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน หมายถึง การปฏิบัติตนของนักเรียนและเพื่อนที่มีต่อกันทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ได้แก่ การช่วยเหลือพึ่งพาอาศัยกันในการเรียน การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันทางด้านการงาน มีน้ำใจ มีความเสียสละ การยอมรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน การให้ความไว้วางใจกัน และทำงานด้วยกันอย่างเต็มใจ

2.3.3 ภาระงานที่ได้รับมอบหมายภายในโรงเรียน หมายถึง งานที่นักเรียนได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติในโรงเรียน ได้แก่ การช่วยเหลือครู การรักษาความสะอาดของชั้นเรียนและโรงเรียน และการเข้าร่วมทำกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นอย่างเต็มใจ

กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า



ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานกลุ่ม ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร เกิดจากปัจจัย 3 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ซึ่งแต่ละด้านจะประกอบไปด้วยปัจจัยเหล่านี้คือ ปัจจัยด้านส่วนตัว ได้แก่ อายุ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นิสัยทางการเรียน อัจตมโนทัศน์ บุคลิกภาพ และสุขภาพจิต ปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่ การสนับสนุนของผู้ปกครองทางการเรียน และภาวะที่ได้รับมอบหมายภายในครอบครัว และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน และภาระงานที่ได้รับมอบหมายภายในโรงเรียน ผู้วิจัยจึงขอตั้งสมมติฐาน ดังนี้

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. ปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน มีความสัมพันธ์กับการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร

2. ปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ส่งผลต่อการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการทำงานกลุ่ม
 - 1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการทำงานกลุ่ม
 - 1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการทำงานกลุ่ม
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานกลุ่ม
 - 2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานกลุ่ม
 - 2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานกลุ่ม
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการทำงานกลุ่ม

1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการทำงานกลุ่ม

1.1.1 ความหมายของการทำงานกลุ่ม

ทิสนา แชมมณี (2545: 11) ได้ให้ความหมายของการทำงานกลุ่มไว้ว่า หมายถึงการที่บุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ร่วมกันปฏิบัติงานอย่างใดอย่างหนึ่งโดยมีเป้าหมายร่วมกัน และทุกคนในกลุ่มมีบทบาทในการช่วยดำเนินงานของกลุ่ม มีการติดต่อสื่อสาร ประสานงาน และตัดสินใจร่วมกัน เพื่อให้งานบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายเพื่อประโยชน์ร่วมกันของกลุ่ม

คมเพชร ฉัตรสุกกุล (2546: 6) ได้ให้ความหมายของการทำงานกลุ่มว่า หมายถึง การนำเอาประสบการณ์มาวางแผนและแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ต้องการในสมาชิกแต่ละคน และการเปลี่ยนแปลงของกลุ่มโดยส่วนรวม ผู้นำจะสามารถทำงานให้มีประสิทธิภาพก็ต่อเมื่อเขาได้เรียนรู้วิธีการที่จะช่วยอำนวยความสะดวกให้เกิดปฏิสัมพันธ์อย่างสร้างสรรค์สำหรับสมาชิกแต่ละคนโดยวิธีการดังกล่าว แล้วประสบการณ์ในกลุ่มจะทำให้เกิดพัฒนาการในตัวบุคคล ทุกคนและกลุ่มก็จะดำเนินไปด้วยความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งเอาไว้

แบรอน และไบรน์ (Baron; & Byrne. 2000: 480) กล่าวถึงการทำงานกลุ่มในภาพรวมไว้ว่า เป็นการงานร่วมกันของบุคคล 2 คนหรือมากกว่านั้น ซึ่งแต่ละคนมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน มีเป้าหมายเดียวกัน ต่างมีอิทธิพลต่อกัน และตระหนักในการเป็นสมาชิกกลุ่ม

สเปคเตอร์ (Spector. 2000: 274) กล่าวถึงการทำงานกลุ่มว่า เป็นการรวมตัวกันทำงานของบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป เพื่อทำงานร่วมกันโดยมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันและมีเป้าหมายร่วมกัน

จากเอกสารข้างต้นสรุปได้ว่า การทำงานกลุ่มเป็นการกระทำกิจกรรมของกลุ่มบุคคล ตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปที่มีจุดมุ่งหมายร่วมกัน และเพื่อให้การดำเนินงานนั้นบรรลุผลตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ จำเป็นต้องมีวิธีดำเนินงานของการทำงานกลุ่มที่ถูกต้องและเหมาะสม ซึ่งถือเป็นสิ่งที่ดี จึงกล่าวได้ว่าการทำงานกลุ่ม หมายถึง การแสดงออกของบุคคลในการทำกิจกรรมร่วมกันเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ ซึ่งครอบคลุมกระบวนการทำงานดังนี้ การกำหนดบทบาทของสมาชิก การกำหนดจุดมุ่งหมายการทำงาน การวางแผนการทำงาน การปฏิบัติตามแผนงาน การเสนอผลงาน การสรุปและประเมินผลการทำงานกลุ่ม

1.1.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับการทำงานกลุ่ม

ทฤษฎีการทำงานกลุ่มเป็นทฤษฎีที่มุ่งเสนอความคิดเกี่ยวกับความพยายามสร้างแรงจูงใจให้สมาชิกกลุ่มได้รับแรงจูงใจในระดับสูงที่สุด ที่จะเป็นไปได้เพื่อให้บุคคลสามารถที่จะทำงานร่วมกันได้เป็นอย่างดี โดยมีทฤษฎีที่น่าสนใจ ดังนี้

1.1.2.1 ทฤษฎีการทำงานกลุ่ม

ไฮแมน (พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา. 2542: 46; อ้างอิงจาก Homans. 1950) ผู้พัฒนาทฤษฎีได้อธิบายหลักการสำคัญของทฤษฎีว่า การทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ประกอบด้วยองค์ประกอบพื้นฐานสำคัญ 3 อย่าง คือ กิจกรรม การกระทำร่วมกัน และความรู้สึก ซึ่งองค์ประกอบ ทั้งสามอย่างจะเกี่ยวพันโดยตรงระหว่างกัน กล่าวคือ ถ้าหากว่าบุคคลยังมีส่วนร่วมในกิจกรรมมากเท่าใด การกระทำร่วมกัน และความรู้สึกของพวกเขาจะมีมากขึ้นด้วย บุคคลต่างๆ ภายในกลุ่มเกี่ยวพันกับบุคคลอื่น ไม่เพียงแต่อยู่ใกล้ชิดกันเท่านั้น แต่พวกเขาจะต้องทำการตัดสินใจ ติดต่อสื่อสารสนับสนุน ประสานงาน และประสบความสำเร็จในเป้าหมายอีกด้วย สมาชิกภายในกลุ่มหรือองค์การที่เกี่ยวพันกลับลักษณะดังกล่าวนี้มีแนวโน้มจะรวมกันเป็นกลุ่มที่มีพลังสูง

1.1.2.2 ทฤษฎีตาข่ายการปฏิบัติงาน (Grid of Work Theory)

เบลค และมูตัน (พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา. 2542: 46; อ้างอิงจาก Blake; & Mouton. 1966) ผู้พัฒนาแนวความคิดของทฤษฎีนี้ ได้อธิบายหลักการสำคัญของทฤษฎีนี้ มีความเชื่อว่าการทำงานเป็นกลุ่มนั้นจะต้องมุ่งให้ได้ทั้งผลงาน และต้องการมีส่วนร่วมในงานที่เข้ารับผิดชอบ ซึ่งการที่จะทำให้สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมนั้นจะต้องสร้างบรรยากาศของการยอมรับเพื่อสนับสนุนความคิดสร้างสรรค์ และเปิดโอกาสให้สมาชิกได้แสดงความคิดเห็นในการทำงานร่วมกัน เพราะทฤษฎีนี้เชื่อมั่นว่าผลงานที่เกิดขึ้นย่อมมาจากการบูรณาการ ซึ่งหมายถึงการผสมผสานความต้องการสถาบัน และสมาชิกเข้าด้วยกัน

1.1.2.3 ทฤษฎีเกี่ยวข้องกับกระบวนการกลุ่ม (Group Process Theory)

กระบวนการกลุ่มเป็นเรื่องของการทำงานร่วมกันของกลุ่มคน ทฤษฎีด้านนี้มุ่งศึกษาเพื่อหาความรู้ที่จะนำไปใช้ในการปรับปรุง หรือเปลี่ยนแปลงทัศนคติ และพฤติกรรมของคนอันจะเป็นประโยชน์ในด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์ และปรับปรุงการทำงานกลุ่มให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เนื้อหาของทฤษฎีนี้ จึงมุ่งศึกษาเกี่ยวกับความเชื่อต่างๆ ดังนี้

1.1.2.3.1 ทฤษฎีว่าด้วยบุคลิกภาพของกลุ่ม

แคทเทลล์ (พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา. 2542: 48-50; อ้างอิงจาก Cattell. 1971) เป็นผู้พัฒนาทฤษฎีโดยอาศัยหลักการจากทฤษฎีการเสริมแรง (Reinforcement) คือกฎแห่งผล (Law of Effect) เพื่ออธิบายพฤติกรรมของกลุ่มทฤษฎีนี้ ประกอบด้วยส่วนสำคัญ 2 ส่วนคือ มิติของกลุ่มและพลวัตของบุคลิกภาพรวมของกลุ่ม

1. มิติต่างๆ ของกลุ่ม (Dimensions of Group)

1.1 ลักษณะของประชากร หรือสมาชิกของกลุ่ม (Population Traits) คือ ลักษณะต่างๆ ของแต่ละบุคคลที่มาวมกันเข้าเป็นกลุ่ม ซึ่งลักษณะเหล่านี้เป็นลักษณะเฉพาะตัวของบุคคล เช่น ระดับสติปัญญา ทัศนคติ ความคิด ความเชื่อ ค่านิยม เป็นต้น

1.2 ลักษณะบุคลิกภาพของกลุ่ม (Syntality Traits) คือ พลังหรือผลที่กลุ่มสามารถบันดาลให้เกิดขึ้น ซึ่งพลังนั้นอาจส่งต่อกลุ่มอื่นๆ หรือต่อสิ่งที่อยู่รอบข้างกลุ่มก็ได้ บุคลิกภาพของกลุ่มเป็นอย่างไรรู้ได้จากพฤติกรรมที่กลุ่มแสดงออกไป และอาจลุ่มไปถึงวิธีการตัดสินใจในสถานการณ์ต่างๆ ของกลุ่มอีกด้วย

1.3 ลักษณะของโครงสร้างภายใน (Characteristic of Internal Structure) คือ สัมพันธภาพระหว่างสมาชิกภายในกลุ่ม เช่น บทบาทของสมาชิกแต่ละคน ตำแหน่งที่สมาชิกแต่ละคนมีอยู่ กลุ่มย่อยในกลุ่มใหญ่ และการสื่อสารภายในกลุ่ม เป็นต้น

2. พลวัตของบุคลิกภาพรวมของกลุ่ม (Dynamics of Suintality)

แคทเทลล์ ได้เสนอหลักหรือกฎขึ้น 7 ข้อคือ

กฎข้อที่ 1 กลุ่มตั้งขึ้นมาเพื่อจะตอบสนองของความต้องการของแต่ละบุคคล และกลุ่มจะยุติลงเมื่อไม่สามารถจะทำหน้าที่นั้นได้อีกต่อไป

กฎข้อที่ 2 พลังงานทั้งหมดของกลุ่มเป็นผลมาจากเจตคติของสมาชิกทั้งหมดที่มีต่อกลุ่ม พลังของกลุ่มจะมีมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ เช่น จำนวนสมาชิก ความพึงพอใจจากสมาชิกในกลุ่ม เป็นต้น

กฎข้อที่ 3 พลังงานที่มุ่งเพื่อปฏิบัติภาระให้แก่กลุ่มนั้น อาจจะถูกนำไปใช้เพื่อทำงานอื่น หรือเพื่อวัตถุประสงค์ที่อยู่นอกกลุ่มก็ได้

กฎข้อที่ 4 สมาชิกของกลุ่มแต่ละคนอาจจะใช้กลุ่มเพื่อบรรลุเป้าหมายส่วนตัวก็ได้ นั่นคืองานของกลุ่มอาจจะมีความสำคัญเป็นอันดับรองลงมาจากงานหรือเป้าหมายส่วนบุคคล

กฎข้อที่ 5 ลักษณะทางพฤติกรรมในกลุ่ม เช่นการมีความจงรักภักดีต่อกลุ่ม การอุปถัมภ์ค้ำจุนกลุ่ม ตลอดจนการโอนอ่อนผ่อนตามกลุ่ม เป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้ตามกฎแห่งผลที่พอใจ (Law of Effect) ของธอร์นไดค์ (Thorndike) กล่าวว่าคุณคนจะแสดงพฤติกรรมที่แสดงแล้วอีกถ้าได้รับผลตอบแทนที่พอใจ

กฎข้อที่ 6 การเป็นสมาชิกของกลุ่ม อาจจะเข้าซ้อนกันได้ แต่งานทั้งหมดในกลุ่มที่เข้าซ้อนกันจะยังอยู่ในระดับที่คงที่ ตราบใดที่พลังงานของกลุ่มแต่ละบุคคลที่ใช้ไปกับเป้าหมายอื่นอันมิใช่เป้าหมายของกลุ่มยังคงที่เหมือนกัน และกิจกรรมของกลุ่มที่เข้าซ้อนกันนั้นมีได้แตกต่างกัน

กฎข้อที่ 7 ลักษณะทางบุคลิกภาพของสมาชิกแต่ละคนของกลุ่มกับลักษณะทางบุคลิกภาพโดยส่วนรวมของกลุ่มจะมีส่วนคล้ายคลึงกันมาก

1.1.2.3.2 ทฤษฎีสัมฤทธิ์ผลของกลุ่ม (Group Achievement Theory)

สตีเวนดีลล์ (พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา. 2542: 47-48; อ้างอิงจาก Stogdill. 1948) ผู้เริ่มต้นแนวคิดของทฤษฎีนี้ขึ้นเพื่ออธิบายถึงผลผลิต หรือสัมฤทธิ์ผลของกลุ่มโดยอธิบายว่าองค์ประกอบของการทำงานกลุ่มมี 3 อย่าง คือ สิ่งที่สมาชิกป้อนใส่เข้าไป (Member inputs) ตัวแปรแทรกซ้อน (Mediating Variable) ผลของกลุ่ม (Group output) โดยมีการอธิบายในรายละเอียดของแต่ละองค์ประกอบ ดังนี้

1. สิ่งที่สมาชิกป้อนใส่เข้าไป (Member inputs) หมายถึง การแสดงออก ปฏิสัมพันธ์ และการคาดหวังผล ซึ่งถือว่าเป็นการลงทุนของสมาชิก เพื่อให้เกิดผลจากการรวมกลุ่ม การแสดงออก หมายถึง การโต้ตอบ หรือการตอบสนองของสมาชิก เช่น การตัดสินใจการเตรียม การสื่อสาร การร่วมมือร่วมใจในการทำงาน เป็นต้น ปฏิสัมพันธ์ หมายถึง ปฏิกริยา หรือการแสดงออกต่อกันในระหว่างสมาชิก ส่วนความคาดหวัง หมายถึง สิ่งที่ประกอบกันเข้าเพื่อช่วยเสริมแรงให้สมาชิกคาดหวังความพอใจที่จะได้รับการรวมกลุ่ม เช่น จุดมุ่งหมายของกลุ่ม การแสดงบทบาทต่างๆ ความมั่นคงของกลุ่ม

2. ตัวแปรสื่อ (Mediating Variable) หมายถึง ปัจจัยทางด้านโครงสร้างของกลุ่ม ซึ่งมีลักษณะสำคัญ 2 ประการคือ

- 2.1 โครงสร้างอย่างเป็นทางการ คือ สิ่งที่คาดหวังจากการมีปฏิสัมพันธ์ของสมาชิก เช่น กำหนดตำแหน่งให้แก่สมาชิกแต่ละคน ให้มีสถานภาพ และหน้าที่ตามที่

ควรจะเป็นเพื่อให้สมาชิกทำงาน และมีปฏิริยาตามที่คาดหวังไว้ และทำให้ผลการทำงานเป็นจริงเป็นจัง ขึ้นมา

2.2 โครงสร้างเกี่ยวกับบทบาทของสมาชิก คือโครงสร้างของกลุ่มที่เชื่อว่าจะมีอยู่ภายในตัวสมาชิกแต่ละคน บทบาทที่กล่าวถึงนี้ คือ ความรับผิดชอบ และอำนาจในการทำตามตำแหน่งหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

3. ผลของกลุ่ม (Group output) หมายถึง ผลที่ได้รับจากการลงทุนของสมาชิกจากการแสดงออก การมีปฏิสัมพันธ์ และการคาดหวังผลโดยผ่านทางโครงสร้าง และการกระทำของกลุ่มที่กำหนดขึ้น ผลของกลุ่มที่ได้รับนี้มี 3 ประการคือ

3.1 ผลของการทำงาน ซึ่งเกิดจากความคาดหวัง หรือจุดมุ่งหมาย และการกระทำเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายดังกล่าว

3.2. จริยธรรมของกลุ่ม คือขอบเขตความเป็นอิสระในการทำงาน หรือการแสดงพฤติกรรมที่จะให้บรรลุเป้าหมาย ถ้ากลุ่มมีกำหนดโครงสร้างและปฏิบัติตามโครงสร้างนั้น จริยธรรมของกลุ่มทราบเกี่ยวกับผลที่ได้รับ

3.3. ความสามัคคี หรือความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของกลุ่ม หมายถึง การรักษาระดับการกระทำ และโครงสร้างของกลุ่มไว้ในสภาพที่ต้องการ ซึ่งจะปรากฏเป็นความพอใจของกลุ่ม หรือการสนองความต้องการของสมาชิกในกลุ่ม

จากทฤษฎีข้างต้นสรุปได้ว่า ทฤษฎีเกี่ยวกับการทำงานกลุ่มนั้น มุ่งนำเสนอหลักวิธีในการทำงานร่วมกันเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในงาน และสมาชิกในกลุ่มเกิดความรู้สึกพึงพอใจที่ได้มาร่วมกิจกรรม ตลอดจนวิธีการสร้างแรงจูงใจเพื่อให้เกิดการร่วมมือ ร่วมแรงร่วมใจในการทำงานร่วมกันอย่างดี

1.1.3 ความสำคัญของการทำงานเป็นกลุ่ม

เอกชัย เอื้อเฟื้อ (2537: 276-277) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการทำงานเป็นกลุ่มไว้ดังนี้

1. มนุษย์ทุกคนมีความจำกัดในเรื่องพลังและการทำงานต่าง ๆ ต้องใช้พลังที่แตกต่างกันไป งานใดที่ต้องใช้พลังมากเกินความสามารถที่คนคนเดียวจะทำได้ การทำงานเป็นกลุ่มจะช่วยให้สามารถทำงานนั้นได้สำเร็จ เพราะเป็นการรวมพลังของคนมาช่วยกันทำงาน

2. มนุษย์ทุกคนมีความจำกัดและความแตกต่างในเรื่องสติปัญญา และความสามารถการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม จะเป็นการระดมความสามารถของคนเหล่านี้ให้มาช่วยกันคิด ช่วยกันทำ ทำให้เกิดความคิดที่กว้างขวาง รอบคอบ และความสามารถที่แตกต่างกันในแต่ละบุคคล

เมื่อประสานกันอย่างเหมาะสมก็จะช่วยให้การทำงานที่ต้องใช้ความสามารถหลาย ๆ อย่างดำเนินไปได้ด้วยดี

3. มนุษย์จำเป็นต้องอยู่ในสังคม จำเป็นต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ไม่อาจจะอยู่อย่างโดดเดี่ยวตามลำพังได้ การทำงานรวมกันเป็นกลุ่มทำให้มนุษย์มีโอกาสที่จะได้อยู่ร่วมกับคนอื่น มีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับคนอื่น เป็นการตอบสนองของความต้องการพื้นฐานที่จำเป็นของมนุษย์

4. ลักษณะของสังคมปัจจุบันการดำรงอยู่และการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าให้แก่สังคมจำต้องอาศัยการทำงาน และการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มที่มีอยู่ในทุกระดับทุกองค์การก็จะช่วยให้สามารถทำงานใหญ่ที่มีความสำคัญ และจำเป็นต่อการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าให้เกิดแก่สังคมที่มนุษย์อาศัยอยู่ได้มาก

5. การทำงานเป็นกลุ่มให้ผลงานที่ดีกว่าทำงานเป็นรายบุคคล ทั้งนี้เนื่องจากการทำงานเป็นกลุ่ม เป็นการระดมความคิด ความสามารถของคนหลายคนมาสู่การทำงานในลักษณะที่ประสานสอดคล้องกัน ทำให้เกิดความรอบคอบในการคิด และประสานความสามารถของคนเข้าด้วยกัน มีความหมายต่อการทำงานมากกว่าการทำงานโดยอาศัยความสามารถเป็นรายบุคคล

6. การทำงานเป็นกลุ่มร่วมกัน ทำให้บุคคลได้มีโอกาสเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ จากเพื่อนร่วมงานด้วยกัน ทำให้เกิดความเจริญงอกงามในตัวบุคคลและจะมีผลให้กลุ่มได้มีความเจริญงอกงามเข้มแข็ง มีประสิทธิภาพในการทำงานสูงตามขึ้นไปด้วย

จากความสำคัญของการทำงานเป็นกลุ่มที่กล่าวมาแล้วทั้ง 6 ข้อข้างต้น ทำให้เห็นว่า การทำงานเป็นกลุ่มมีความสำคัญ และเป็นสิ่งที่มีมนุษย์ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ ดังนั้นการพัฒนาสมาชิกในกลุ่มให้มีศักยภาพ รู้จักความรับผิดชอบต่อบทบาทและหน้าที่ของตนที่มีต่อกลุ่ม จะทำให้กลุ่มมีศักยภาพในการทำงานสูงขึ้น ทั้งนี้จะได้ช่วยในการแก้ไขปัญหา และร่วมกันสร้างสรรค์ให้สังคม และประเทศชาติได้เจริญรุดเร็วยิ่งขึ้น

1.1.4 พลังกลุ่มและหลักของพลังกลุ่ม

คมเพชร ฉัตรสุภากุล (2530: 27-28) ได้กล่าวถึงหลักของพลังกลุ่ม หรือพลวัตของกลุ่มว่า ประกอบด้วยลักษณะต่าง ๆ ของสมาชิกและผู้นำ ดังนี้

1. มีความเคารพในสมาชิกของกลุ่มทุกคน เพราะเชื่อว่าทุกคนนั้นมีความสามารถอะไรบางอย่างในตัวของเขาเอง ถ้ามีสิ่งเร้าที่ดีเขาก็แสดงความสามารถออกมาให้ปรากฏแก่กลุ่มได้

2. ประสบการณ์ต่าง ๆ ในกลุ่มช่วยสนองความต้องการของบุคคลในด้านต่าง ๆ เช่น ช่วยให้เป็นที่ยอมรับของกลุ่ม มีความรู้สึกปลอดภัยในการทำงาน ได้รับการยกย่อง เป็นต้น ดังนั้นการดำเนินการในกลุ่มน่าจะช่วยให้ทุกคนได้รับความรู้สึกที่สนองความต้องการ

3. ทุกคนในกลุ่มมีบทบาทเฉพาะของตนเอง ซึ่งบทบาทดังกล่าวมีผลต่อกระบวนการกลุ่ม ถ้าทุกคนเข้าใจในบทบาทของตนเองย่อมจะทำให้กลุ่มดำเนินไปด้วยดี

4. สมาชิกทุกคนต้องมีความรับผิดชอบต่อกิจกรรมในกลุ่ม หัวหน้าต้องช่วยให้ทุกคนได้มีโอกาสร่วมกิจกรรมทุกอย่าง แต่การช่วยต้องไม่ออกมาในรูปของการข่มขู่ด้วยอำนาจ แต่เป็นการส่งเสริมความเป็นไปของกลุ่ม

5. สมาชิกแต่ละคนต้องรู้จักรับฟังคนอื่น ให้การยอมรับและมีความซาบซึ้งซึ่งกับการที่สมาชิกให้การช่วยเหลือแก่กลุ่ม

6. สมาชิกควรได้รับคำชมเชยจากผู้นำกลุ่มและสมาชิกคนอื่น ๆ บ้าง ถ้าหากงานที่ได้รับมอบหมายไปสำเร็จด้วยดี ดังนั้นการมอบหมายงานก็ควรให้ตรงกับความสนใจ ความสามารถ เพื่อช่วยให้ได้รับความสำเร็จ

7. การมีสมาชิกที่มีลักษณะเหมือนกันมาก ๆ ทำให้กลุ่มมีความมั่นใจ แต่การที่สมาชิกที่มีลักษณะแตกต่างกันบ้างย่อมมีส่วนช่วยเหลือกลุ่มได้ในด้านต่าง ๆ แตกต่างกันไป ผู้นำกลุ่มต้องมีความเข้าใจในลักษณะดังกล่าว

8. การกระทำกิจมาก ๆ ช่วยให้ผู้แต่ละคนได้มีโอกาสมากขึ้นที่ได้รับประสบการณ์ที่ดี มีประโยชน์ต่อตนเอง

9. กระบวนการในการแก้ปัญหา หรือการทำงานให้สำเร็จต้องได้รับความสนใจมาก ๆ กับผลของการปฏิบัติงานในกลุ่ม

10. ควรนำหลักทางด้านจิตวิทยา เกี่ยวกับการเรียนรู้มาใช้ในการดำเนินกิจกรรมกลุ่ม

11. ความรู้สึกของกลุ่ม และความมั่นคงทางอารมณ์ของแต่ละบุคคล เกิดจากการแสดงปฏิกิริยาตอบสนองของกลุ่ม ดังนั้นสมาชิกแต่ละคนจะมีส่วนรับผิดชอบต่อความเป็นไปของกลุ่ม โดยส่วนรวมและต่อบุคคล

12. การที่สมาชิกร่วมกันนั้นจะทำให้กลุ่มสามารถไปถึงจุดมุ่งหมายของกลุ่มที่ตั้งเอาไว้ ในขณะที่เดียวกันอาจจะช่วยตอบสนองความต้องการที่ซ่อนเร้นในใจของบุคคลได้

13. ถ้าการสื่อสารในกลุ่มไม่ดี จะเป็นสาเหตุทำให้เกิดปัญหาในด้านวินัยของกลุ่ม ผลที่ตามมาคือ ทำให้ประสิทธิภาพของกลุ่มลดลงไป

14. เทคนิคในการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม และการประเมินผลเกี่ยวกับกลุ่มจะทำให้กลุ่มดำเนินไปสู่จุดมุ่งหมายปลายทางที่ต้องการ

1.1.5 ลักษณะและองค์ประกอบของการทำงานกลุ่ม

ทิสนา แชมมณี (2545: 343-344) กล่าวถึงลักษณะของการทำงานกลุ่มว่า ประกอบไปด้วย

1. การมีเป้าหมายร่วมกัน กล่าวคือ บุคคลที่มารวมกันนั้นจะต้องมีวัตถุประสงค์ในการมารวมกลุ่มกัน คือจะต้องมีการรับรู้และเข้าใจในเป้าหมายร่วมกันว่าจะทำอะไรให้เป็นผลสำเร็จ
2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน กล่าวคือ บุคคลที่มารวมกลุ่มจำเป็นต้องมีบทบาทหน้าที่ในการดำเนินงานของกลุ่มในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง
3. การติดต่อสื่อสารกันในกลุ่ม กล่าวคือ บุคคลรวมกลุ่มนั้นจะต้องมีการสื่อความหมายต่อกันเพื่อช่วยให้เกิดความเข้าใจในการทำงานร่วมกัน
4. การร่วมมือประสานงานกันในกลุ่ม กล่าวคือ บุคคลในกลุ่มจำเป็นต้องมีการประสานงานกันเพื่อให้งานของกลุ่มสำเร็จ
5. การตัดสินใจร่วมกัน กล่าวคือ บุคคลที่รวมกลุ่มต้องมีโอกาสตัดสินใจในงานที่ทำร่วมกันในระดับใดระดับหนึ่ง
6. การมีผลประโยชน์ร่วมกัน กล่าวคือ สมาชิกต้องมีโอกาสได้รับการจัดสรรผลตอบแทนที่กลุ่มจะได้รับจากการทำงานร่วมกัน

การทำงานกลุ่มไดชาดปัจจัยใดปัจจัยหนึ่งที่กล่าวมาข้างต้น ถือได้ว่าการรวมกลุ่มนั้นไม่ใช่การรวมกลุ่มในลักษณะของการทำงานกลุ่ม แต่เป็นการรวมกลุ่มในลักษณะธรรมดา นอกจากนี้การทำงานกลุ่มจะดำเนินไปได้ด้วยดีนั้น จำเป็นต้องมีองค์ประกอบหลายประการดังนี้ ไฮเบลล์ และวีเวอร์ (ทิสนา แชมมณี. 2528: 8; อ้างอิงจาก Hybels; & Weaver. n.d.) กล่าวไว้ว่า การทำงานกลุ่มควรประกอบด้วย ผู้นำ สมาชิก ลักษณะกลุ่ม และกระบวนการกลุ่ม

องค์ประกอบด้านผู้นำกลุ่ม คือ ผู้ที่ทำหน้าที่เป็นผู้นำกลุ่ม ให้สามารถทำงานให้บรรลุจุดมุ่งหมาย หรือความต้องการของกลุ่มได้ ผู้นำเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะทำให้งานของกลุ่มประสบความสำเร็จ โดยทำหน้าที่เป็นผู้รวบรวมความต้องการของสมาชิก เป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการกำหนดจุดมุ่งหมาย การวางแผน การทำงาน ตลอดจนผลสัมฤทธิ์ของกลุ่ม การทำงานกลุ่มจะประสบความสำเร็จเพียงใดขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้นำ หากกลุ่มใดมีผู้นำดีกลุ่มนั้นย่อมประสบความสำเร็จมาก บทบาทและความสามารถของผู้นำในการที่จะทำให้งานของกลุ่มมีประสิทธิภาพมีดังต่อไปนี้ (วัชรินทร์พรมย์. 2519: 22; ทิสนา แชมมณี. 2528: 8-9)

1. เป็นผู้มีความรู้ สติปัญญาดี มีความสามารถในการทำความเข้าใจ และวิเคราะห์ปัญหาได้ มีความสามารถในการสื่อความหมาย
2. มีวุฒิภาวะ และสามารถควบคุมอารมณ์ได้ดี

3. มีแรงจูงใจภายในสูง คือ เป็นผู้รู้จักตนเอง มีความรับผิดชอบสูง และเป็นผู้มีความสำเร็จ

4. เป็นผู้มีทัศนคติที่ดีต่อการมีมนุษยสัมพันธ์ ต้องเข้าใจและเคารพสมาชิกในกลุ่ม รู้จักความพอดีในการทำงาน รู้และเข้าใจเพื่อนสมาชิก

5. ช่วยให้งานดำเนินไปได้ด้วยดี

6. สามารถดึงความรู้ และประสบการณ์จากสมาชิกแต่ละคนมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่องานของกลุ่ม ให้สมาชิกแต่ละคนได้ทำงานที่ตนมีความถนัด และมีความสามารถและช่วยให้ทุกคนได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็น

7. ช่วยสรุปการตัดสินใจ

8. ช่วยกระตุ้นให้งานรุดหน้าโดยไม่เสียเวลา

9. ประเมินผลงานของกลุ่มโดยสม่ำเสมอ

องค์ประกอบด้านบทบาทสมาชิกกลุ่ม คือ ผู้ร่วมอยู่ในกลุ่ม ให้ความช่วยเหลือในการดำเนินงาน ให้เป็นไปด้วยดี ซึ่งถือเป็นองค์ประกอบสำคัญประการหนึ่งของกลุ่ม กล่าวถึงคุณสมบัติของสมาชิกกลุ่มไว้ดังนี้

1. สมาชิกยึดมั่นในอุดมการณ์ของกลุ่ม โดยปฏิบัติหน้าที่ของตนเองจนสุดความสามารถ

2. สมาชิกมีความรักดีต่อกัน ซึ่งแสดงออกโดยสมาชิกมีความเชื่อตรงต่อกัน

3. สมาชิกยอมรับจุดมุ่งหมายของกลุ่มที่ได้ช่วยกันกำหนดขึ้น

4. สมาชิกพยายามปรับค่านิยม และจุดมุ่งหมายให้กลมกลืนกัน

5. สมาชิกมีความสามารถที่จะทำงานเป็นกลุ่ม โดยสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้เป็นอย่างดีไม่ว่าจะเป็นผู้นำ หรือผู้ตาม รับผิดชอบหน้าที่ของสมาชิกกลุ่มที่ดี

6. สมาชิกเชื่อในความสามารถของเพื่อน

7. สมาชิกพร้อมที่จะช่วยเหลือกันเสมอ

8. สมาชิกพยายามให้ข้อมูลที่ต้องการแก่กลุ่มโดยเฉพาะข้อมูลที่สำคัญ

9. สมาชิกมีความมั่นใจในการตัดสินใจด้วยตัวเอง

10. สมาชิกมีลักษณะของความเป็นประชาธิปไตย กล่าวคือ เป็นผู้ไม่ใจกว้างยอมรับฟัง และพิจารณาความคิดเห็นของผู้อื่น ยอมรับมติของกลุ่ม

11. สมาชิกต้องไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนมากเกินไป ต้องเป็นผู้รู้จักสถานประโยชน์ส่วนตน และส่วนรวมเข้าด้วยกัน มิใช่ทำเพื่อประโยชน์ของตนแต่ฝ่ายเดียว

บทบาทของสมาชิกกลุ่มในระหว่างการทำงานกลุ่ม ถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการทำงานกลุ่ม (วัลลภ ชัยพิพัฒน์. 2523: 22-24) โดยเฉพาะบทบาทที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มและงานของกลุ่ม ได้แก่บทบาทที่มุ่งให้งานของกลุ่มประสบผลสำเร็จ (Group task roles) และบทบาทที่มุ่งเสริมสร้างให้กลุ่มสามารถดำเนินการต่อไปได้ (Group building and maintenance roles) ซึ่งสอดคล้องกับบทบาทของสมาชิกในกลุ่มที่ เยาวพา เพชระคุปต์ และทิสนา แชมมณี (2522: 124-126) ได้กล่าวไว้ว่า กลุ่มที่ประสบความสำเร็จคือ กลุ่มที่สมาชิกสามารถอยู่รวมกันเป็นเวลานาน เพื่อทำงานให้บรรลุจุดมุ่งหมาย และเป็นกลุ่มที่สมาชิกแสดงบทบาทเกี่ยวกับการทำงาน (Take Function) และบทบาทนาการรวมกลุ่ม (Maintenance Function) ได้ดีทั้งสองอย่าง ซึ่งประกอบด้วยพฤติกรรมในการแสดงบทบาทต่างๆ ดังนี้

องค์ประกอบด้านกระบวนการทำงานกลุ่ม คือ รูปแบบของการปฏิสัมพันธ์กันในกลุ่ม หรือ วิธีดำเนินงานกลุ่มเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนด ซึ่งมีลักษณะสำคัญของกลุ่มที่ทำให้เกิดกระบวนการกลุ่มดังนี้

1. มีจุดมุ่งหมายร่วมกัน
2. มีการปฏิสัมพันธ์กันโดยการสื่อความหมาย
3. สมาชิกต้องกระทำกิจกรรมเพื่อให้กลุ่มบรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้
4. มีความคิดในแนวที่ร่วมกัน
5. มีการร่วมกันตัดสินใจในรูปของกลุ่ม
6. ยึดมั่นในท่าทีของกลุ่มอย่างแข็งขัน

กลุ่มใดก็ตามเมื่อมีองค์ประกอบของกลุ่มด้านอื่นๆ ดี คือมีผู้นำดี มีสมาชิกดี มีความสามารถตามบทบาทหน้าที่ของตน ลักษณะของกลุ่มมีความเหมาะสม แต่วิธีดำเนินงานภายในกลุ่ม ซึ่งเรียกว่าการปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่ม หรือกระบวนการกลุ่มไม่เหมาะสมแล้วปัญหาต่างๆ ก็อาจเกิดขึ้นภายในกลุ่มได้ง่าย เป็นต้นว่า กลุ่มๆ หนึ่งขาดการตั้งจุดมุ่งหมายในการทำกิจกรรมร่วมกัน สมาชิกกลุ่มไม่เข้าใจจุดมุ่งหมายของกิจกรรมนั้นว่าทำอย่างไร ต่างคนต่างทำไปคนละทาง ไม่มีการสื่อความหมายเพื่อความเข้าใจซึ่งกันและกัน ไม่มีในลักษณะที่ไม่เหมาะสม แนวคิดในการทำกิจกรรมของสมาชิกกลุ่มจึงอาจจะเกิดความแตกแยก ผลที่สุดนอกจากกิจกรรมของกลุ่มนั้นจะไม่ประสบผลสำเร็จแล้ว อาจเกิดปัญหาระหว่างสมาชิกกลุ่มขึ้นมาทำให้เกิดความแตกแยกของสมาชิก กระบวนการกลุ่มจึงเป็นองค์ประกอบสำคัญอย่างยิ่ง

1.1.6 ขั้นตอนการทำงานกลุ่ม

ทิสนา แชมมณี (2545: 31-38) ได้กล่าวไว้อย่างละเอียดถึงกระบวนการทำงานว่าคือ ขั้นตอนและวิธีการในการดำเนินงาน ซึ่งพอสรุปได้ว่า กระบวนการที่จำเป็นในการทำงานเป็นกลุ่มควรประกอบด้วยรายละเอียดต่อไปนี้

1. การกำหนดจุดมุ่งหมายในการทำงาน งานชิ้นแรกที่ผู้นำกลุ่มและสมาชิกพึงกระทำในการเริ่มงานร่วมกันคือ ผู้นำ และสมาชิกควรจะได้ช่วยกันวางจุดมุ่งหมายในการทำงานให้ชัดเจน และตรวจสอบดูว่าทุกคนเข้าใจตรงกันก่อนลงมือปฏิบัติงาน

2. การวางแผน หมายถึง การคิด และการตัดสินใจในปัจจุบันถึงสิ่งที่จะทำให้อนาคตว่าจะทำอะไร จะทำอย่างไร มีทรัพยากรที่จะเป็น จะใช้อะไรบ้างเพื่อให้งานที่ต้องการจะทำบรรลุผลสำเร็จ การวางแผนงานเป็นเรื่องที่สำคัญและจำเป็นสำหรับกลุ่มเปรียบเสมือนเข็มทิศนำทางให้กลุ่มเดินไปสู่เป้าหมายอย่างพร้อมเพรียงกัน ขั้นตอนที่สำคัญในการวางแผนงานของกลุ่มโดยทั่วไป ได้แก่

- 2.1 การเก็บและรวบรวมข้อมูลที่สำคัญ
- 2.2 การวางจุดมุ่งหมายในการทำงาน
- 2.3 การหาวิธีการและกำหนดขั้นตอนในการทำงาน
- 2.4 การกำหนดแผนการปฏิบัติงาน
- 2.5 การแบ่งงาน และมอบหมายงาน
- 2.6 การเตรียมการเรื่องการประชุมงาน
- 2.7 การกำหนดวิธีการแก้ไขปัญหาไว้ล่วงหน้า

3. การปฏิบัติงานตามแผน ในขั้นนี้สมาชิกแต่ละคนของกลุ่มลงมือทำงานตามหน้าที่รับผิดชอบของตนรวมทั้งการดูแลให้งานเป็นไปตามแผนที่ตกลงกันไว้ซึ่งประกอบด้วย

- 3.1 การติดตามงานเพื่อให้ทราบว่าการดำเนินงานใดดำเนินไปแล้วเพียงใด เป็นไปตามแผน หรือไม่
- 3.2 การจูงใจให้ผู้ร่วมงานมีกำลังใจทำงาน สร้างความร่วมมือ ร่วมใจให้เกิดขึ้นในการทำงาน
- 3.3 การให้คำปรึกษาแนะนำ
- 3.4 การเสริมสร้างความรู้ความสามารถของผู้ร่วมงาน เป็นเรื่องที่กลุ่มหัวหน้ากลุ่มควรดูแลสนับสนุนในรูปแบบต่างๆ ตามความเหมาะสม
- 3.5 การประชุมงาน ได้แก่ การทำหน้าที่ประชุมงานฝ่ายต่างๆ ให้เกิดความสะดวกในการดำเนินงานแต่ละขั้นตอน

4. การประเมินผล และปรับปรุงงาน การประเมินผลงานเป็นขั้นตอนที่สำคัญในการทำงานกลุ่ม เพราะจะช่วยให้กลุ่มได้ทราบว่าการทำงานบรรลุเป้าหมายหรือไม่เพียงใด และจะทำให้ได้ข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงการทำงานให้ดีขึ้นในอนาคตต่อไป การประเมินผลงานมีประเด็นสำคัญ ดังนี้

4.1 ควรประเมินผลเป็นระยะๆ เพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าของงาน และเพื่อเก็บข้อมูลที่จะช่วยให้สามารถปรับปรุงงานได้ และควรประเมินผลหลังจากการดำเนินงานเสร็จสิ้นตามแผน เพื่อตรวจสอบว่าการทำงานของกลุ่มบรรลุเป้าหมายหรือไม่เพียงใด

4.2 ควรประเมินผลงานว่าผลงานเป็นไปตามความคาดหวังหรือไม่ และควรประเมินกระบวนการวิธีการทำงานของกลุ่มว่าเหมาะสมหรือไม่ ช่วยให้ได้ผลงานที่ดีหรือไม่ และเป็นวิธีการที่ผู้ร่วมงานพอใจเพียงใด มีปัญหาเกิดขึ้นในขั้นตอนใด อย่างไร จากสาเหตุใด ประเมินวิธีการทำงานของแต่ละบุคคล

4.3 การประเมินผลงานควรมีเกณฑ์ที่ชัดเจนเป็นหลักในการประเมินและควรประเมินโดยยึดจุดมุ่งหมายที่วางไว้เป็นหลัก

จากความหมาย ลักษณะ กระบวนการและขั้นตอนการทำงานกลุ่มข้างต้นสรุปได้ว่าการทำงานกลุ่มนั้นควรมีลักษณะที่สำคัญดังนี้

1. การกำหนดจุดมุ่งหมาย
2. การวางแผนงาน
3. การปฏิบัติตามแผนงาน
4. การสรุป และประเมินผล

1.1.7 ทักษะที่จำเป็นในการทำงานกลุ่ม

นาตยา ปิรันธนานนท์ (2543: 90-92) กล่าวว่าทักษะการทำงานกลุ่มที่จำเป็นในการเรียนแบบร่วมมือมีดังนี้

1.1.7.1. **ทักษะเพื่อการจัดระเบียบภายในกลุ่ม** เป็นทักษะที่ผู้เรียนควรปฏิบัติ เพื่อให้การเข้ากลุ่มเป็นไปด้วยความเรียบร้อยได้แก่

1. เข้ากลุ่มอย่างเจียม ง่าย ไม่ส่งเสียงรบกวนผู้อื่น
2. อยู่ทำงานกับกลุ่มตลอดจนกว่างานจะเสร็จ
3. มีส่วนร่วมในการพยายามทำให้งานกลุ่มประสบความสำเร็จ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และใช้สื่อวัสดุต่าง ๆ ร่วมกัน
4. ทำความรู้จัก แนะนำตนเอง แนะนำผู้อื่น พุดจากันอย่างสุภาพให้เกียรติกัน ใช้สรรพนามที่เหมาะสมในระหว่างคุยกัน

5. กล่าวลากันเมื่อสลายกลุ่มแล้ว

1.1.7.2. **ทักษะที่จะทำให้กลุ่มทำงานจนสำเร็จด้วยดี** เป็นความพยายามทำให้งานกลุ่มสำเร็จลงอย่างเรียบร้อย และยังคงรักษาสัมพันธภาพที่ดีในการทำงานกลุ่มไว้ได้แก่

1. ช่วยกันอธิบายชี้แจงงานที่ต้องทำในกลุ่มให้เข้าใจตรงกัน

2. การให้ความสนับสนุนช่วยเหลือกลุ่ม การยอมรับเพื่อนสมาชิก แสดงความกระตือรือร้น ซินชมยินดี สอบถามและสรุปความคิดเห็นของเพื่อน

3. ขอความช่วยเหลือจากเพื่อนอย่างสุภาพ หรือขอร้องให้เพื่อนอธิบายขยายความในสิ่งที่เขาพูด

4. เสนอตัวที่จะเป็นผู้อธิบาย ขยายความสิ่งต่าง ๆ

5. ชี้แจงให้เพื่อนได้รับทราบการมีส่วนร่วมของเพื่อนคนอื่น ๆ

1.1.8 ประโยชน์ของการทำงานกลุ่ม

ยัง (คคนางค์ คำคุณเอนก. 2544: 28; อ้างอิงจาก Yong. 1972: 634) กล่าวถึงประโยชน์ของการทำงานกลุ่มในการเรียนการสอนไว้ดังนี้

1. การทำงานกลุ่มจะทำให้เกิดการนำพลังกลุ่มของผู้เรียนมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนการสอน ทำให้ครูมีเวลามากขึ้นในการช่วยเหลือนักเรียนแต่ละคน

2. การแบ่งกลุ่มนักเรียนจะทำให้ครูมีความคล่องตัวมากขึ้น

3. ทำให้บรรยากาศในการทำงานร่วมกันไม่เคร่งเครียด

4. การทำงานกลุ่มช่วยลดปัญหาเกี่ยวกับระเบียบวินัยของนักเรียน

5. ฝึกให้นักเรียนเป็นผู้กว้างขวางในการค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งต่างๆ

6. ฝึกให้นักเรียนรู้จักการเสนอแนะ การซักถาม ตลอดจนส่งเสริมความคิดริเริ่ม

สร้างสรรค์

หฤทัย อติชาติพงศ์ (ม.ป.ป.: 13) กล่าวถึงประโยชน์ของการทำงานกลุ่มว่า

1. ช่วยให้เข้าใจขอบเขตการทำงานกลุ่มร่วมกัน แล้วนำไปประยุกต์ใช้กับเพื่อนร่วมงานและนักเรียนในการแนะแนวหมู่

2. ช่วยให้รู้จักเลือก รู้จักวางจุดมุ่งหมาย และการเสนอแนะ ตลอดจน การประเมินผลในการแก้ปัญหาในโครงการที่กระทำ และสามารถดำเนินการตามโครงการต่อไปได้ดี

3. ช่วยให้สมาชิกเกิดความรู้สึกไวต่อปฏิกริยาโต้ตอบภายในกลุ่ม เพื่อเขาจะได้รับรู้ในเรื่องความรับผิดชอบของหัวหน้าของสมาชิกที่ดี การโต้ตอบอย่างดีจะช่วยให้กลุ่มพัฒนาอย่างกว้างขวาง และได้แหล่งความรู้ของแต่ละคนในกลุ่มที่แสดงออกมา

4. ช่วยให้คนได้พัฒนาทั้งความรู้ และทักษะในสังคมประชาธิปไตย

จากประโยชน์ของการทำงานกลุ่มข้างต้น สรุปได้ว่า การทำงานกลุ่มก่อให้เกิดประโยชน์ ดังนี้

1. การทำงานกลุ่มตอบสนองความต้องการอยู่ร่วมกันของบุคคล ป้องกันไม่ให้เกิดความรู้สึกโดดเดี่ยว

2. ช่วยเสริมสร้างพฤติกรรมที่พึงประสงค์ เช่น ความรับผิดชอบ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความสามัคคีในกลุ่ม ความไว้วางใจกัน การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน พฤติกรรมกล้าแสดงออก และช่วยลดปัญหาเกี่ยวกับระเบียบวินัย

3. เป็นการฝึกทักษะในการทำงานร่วมกัน เช่น การแสดงความคิดเห็นการยอมรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน การเสนอแนะความรู้ข้อมูล การซักถาม การชี้แจงเหตุผล การอภิปรายผล ตลอดจนเป็นการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์

4. เป็นการแบ่งเบาภาระงานที่หนักเกินไป เช่น เป็นการลดภาระงานเกินความสามารถของบุคคล ทำให้ครูมีเวลามากขึ้นในการให้ความช่วยเหลือนักเรียนแต่ละคน การแบ่งกลุ่มทำให้ครูตอบปัญหาของนักเรียนน้อยลง

5. ก่อให้เกิดบรรยากาศที่เป็นกันเองในการทำงานและการเรียน สมาชิกกลุ่มจะรู้สึกสบาย สนุกสนาน และไม่เคร่งเครียดในการทำงานร่วมกัน

6. ช่วยให้สมาชิกของกลุ่มเกิดความรู้สึกไวต่อปฏิกิริยาโต้ตอบภายในกลุ่มเพื่อจะได้รับความรู้เกี่ยวกับความรับผิดชอบของหัวหน้าและสมาชิกที่ดี อันจะเป็นแนวทางในการพัฒนาความรู้และทักษะในสังคมประชาธิปไตย

1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการทำงานกลุ่ม

1.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

เบิร์คเฮาเซอร์ (Birkhauser. 1985: 103) ได้ศึกษาผลของกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ที่มีต่ออัตรานักเรียนในชั้นเรียนระดับประถมศึกษา โดยเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มนักเรียนเกรด 3,4,5 จำนวน 77 คน ซึ่งมีส่วนร่วมอยู่ในชั้นเรียนตามปกติ และนักเรียน 75 คน ซึ่งอยู่ชั้นเรียนไม่เกิน 6 สัปดาห์ พบว่าทั้ง 2 กลุ่ม มีอัตรานักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เดวิส (Davis.1988: 32-63) ได้ศึกษาผลการใช้ทักษะกระบวนการกลุ่มในการเรียนคณิตศาสตร์หน่วยการแก้ปัญหามีต่อผลสัมฤทธิ์ และทัศนคติการเรียนวิชาดังกล่าวของนักเรียนเกรด 7 จำนวน 10 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พบว่าผลสัมฤทธิ์และทัศนคติในการเรียนของนักเรียนทั้ง 2 กลุ่มแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ในขณะที่เดียวกันก็พบว่านักเรียนในกลุ่มทดลองมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันดีกว่านักเรียนในกลุ่มควบคุม

กูต และคนอื่นๆ (Goof; others. 1989-1990: 56-62) ศึกษาการใช้การทำงานกลุ่มในการสอนคณิตศาสตร์ ที่มีต่อปฏิสัมพันธ์ของนักเรียนภายในกลุ่มและทักษะการคิดข้อมูลที่ได้รวบรวมจากครูมากกว่า 400 คน ที่ใช้การทำงานกลุ่มในการสอนคณิตศาสตร์มากกว่า 1 ครั้งต่อสัปดาห์ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาจำนวน 15 ห้อง โดยสุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

คณิตศาสตร์ 5 คน แรกสูงสุด และ 5 คนสุดท้าย และสุ่มนักเรียน 2 คน ทำการสังเกตอย่างใกล้ชิด พร้อมทั้งการสัมภาษณ์ ผลการศึกษาพบว่า การทำงานกลุ่มช่วยเพิ่มแรงจูงใจ และความกระตือรือร้น การมีความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อน และช่วยเพิ่มพูนความคิดเชิงคณิตศาสตร์ นอกจากนี้ยังพบว่านักเรียนที่มีความสามารถสูงมีแนวโน้มที่จะควบคุมกลุ่มได้ หรือไม่ก็ทำงานตามลำพัง อีกทั้งนักเรียนต้องได้รับการพัฒนาในเรื่องของการสื่อสารในขณะทำงานกลุ่มด้วย

จอห์นสัน จอห์นสัน และสมิธ (Johnson; Jhonson; & Smith. 1991: 44) ได้ศึกษาผลการเรียนแบบร่วมมือที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า เมื่อเกิดพันธุภาพที่ดีขึ้นในชั้นเรียนและวิทยาลัย อัตราการขาดเรียนลดลง การเรียนรู้ ความสำนึกในการรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ การเต็มใจที่จะอดทนต่อความเจ็บปวดและความคับข้องใจเพื่อนำมาซึ่งความสำเร็จ การเต็มใจที่จะปกป้องวิทยาลัยจากคำวิพากษ์วิจารณ์ และการกล่าวโจมตีจากภายนอก การเต็มใจที่จะรับฟังเพื่อนและให้เพื่อนมีอิทธิพลต่อตนเอง รวมทั้งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

1.2.2 งานวิจัยในประเทศ

อัญชลี เครือคำขาว (2540: 109-112) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การใช้เหตุผลทางจริยธรรมและพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนวิชาจริยธรรมกับบุคคล ด้วยการสอนแบบเทคนิคศึกษากรณีตัวอย่างที่ใช้การเรียนแบบร่วมมือกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนแจ้ห่ม อำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง ปีการศึกษา 2540 จำนวน 84 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 42 คน และกลุ่มควบคุม 42 คน โดยกลุ่มทดลองได้รับการสอนแบบเทคนิคศึกษากรณีตัวอย่างที่ใช้การเรียนแบบร่วมมือ ส่วนกลุ่มควบคุมสอนตามคู่มือการสอนของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่านักเรียนที่เรียนวิชาจริยธรรมกับบุคคลด้วยการสอนแบบเทคนิคศึกษากรณีตัวอย่างที่ใช้การเรียนแบบร่วมมือกับการสอนตามคู่มือการสอนของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษามีพฤติกรรมทำงานกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การสอนแบบเทคนิคศึกษากรณีตัวอย่างที่ใช้การเรียนแบบร่วมมือนั้นเป็นวิธีสอนที่มีการจัดกลุ่มการเรียนแบบร่วมมือ นักเรียนทุกคนมีบทบาทหน้าที่ของตนเอง มีการฟังพาดำคัยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นสมาชิกทุกคนมีความรับผิดชอบต่อบทบาทของตนเองและมีจุดมุ่งหมายเดียวกัน คือเพื่อให้ผลงานของกลุ่มออกมาดีที่สุด แสดงให้เห็นได้ว่าการเรียนแบบร่วมมือช่วยส่งเสริมให้นักเรียนรู้ทักษะและนิสัยที่ดี เช่น ความร่วมมือ ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ การรู้จักคำนึงถึงผู้อื่น ไม่เอาแต่ใจตนเอง ยอมรับฟังเสียงส่วนใหญ่ เป็นต้น อันจะส่งผลต่อพฤติกรรมการทำงานกลุ่มที่ดีของนักเรียน

อุไร มะวิญญู (2543: 83-88) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การคิดวิเคราะห์เชิงวิจารณ์ญาณ และพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนด้วยการให้ประสบการณ์กับคู่มือครู กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 วิทยาลัย

นาฏศิลป์ลพบุรี จังหวัดลพบุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2540 จำนวน 70 คน แบ่งออกเป็นกลุ่มทดลอง 35 คน และกลุ่มควบคุม 35 คน โดยกลุ่มทดลองได้รับการสอนด้วยการให้ประสบการณ์ ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับการสอนตามคู่มือครูของกรมวิชาการ ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยการให้ประสบการณ์กับการสอนตามคู่มือครูของกรมวิชาการ มีพฤติกรรมการทำงานกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 โดยนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยการให้ประสบการณ์สูงกว่าการสอนตามคู่มือครู การสอนด้วยการให้ประสบการณ์นั้น เป็นรูปแบบการสอนที่มีการจัดกลุ่มการเรียนอย่างมีระบบด้วยการให้นักเรียนมีบทบาทหน้าที่เป็นของตนเอง มีการฟังพหุอรรถแลกเปลี่ยนความคิดเห็น อธิบายขยายความ ตลอดจนการสรุปเรื่องที่เรียนให้กับสมาชิกในกลุ่มได้อย่างเข้าใจไปพร้อมๆกัน แสดงให้เห็นได้ว่าการสอนด้วยการให้ประสบการณ์เป็นลักษณะสำคัญของการติดต่อปฏิสัมพันธ์โดยตรง ซึ่งเอื้ออำนวยต่อการจัดประสบการณ์พัฒนาทักษะการทำงานกลุ่มได้เป็นอย่างดี

คอนางค์ คำฉ้วนเนก (2544: 44-47) ได้ศึกษาผลของกิจกรรมกลุ่มที่มีต่อการทำงานกลุ่มของเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดบรมนิวาส กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างเป็นกลุ่มนักเรียนที่มีคะแนนการทำงานกลุ่มต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 50 และสมัครใจเข้าร่วมการทดลอง จำนวน 18 คน แล้วสุ่มอย่างง่ายเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 9 คน โดยกลุ่มทดลองได้รับการฝึกกิจกรรมกลุ่ม ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับข้อเสนอแนะ ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มกับนักเรียนที่ได้รับเสนอแนะมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำงานกลุ่มดีขึ้นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การใช้กิจกรรมกลุ่มนั้นทำให้นักเรียนได้มีโอกาสปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ได้แก่ การแสดงบทบาทสมมติ การจัดสถานการณ์จำลอง การเล่นเกม กรณีตัวอย่าง ด้วยตนเองโดยมีปฏิสัมพันธ์กันภายในกลุ่ม มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา มีการอภิปราย และสรุปเกี่ยวกับการทำงานกลุ่ม ส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในการทำงานกลุ่มดีขึ้น และสามารถประยุกต์ใช้ในการทำงานกลุ่มต่อไปได้

ไพโรจน์ เบขุนทด (2544: 52-55) ได้ศึกษาผลของการเรียนร่วมมือ 3 วิธี ที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์และความร่วมมือในการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า นักเรียนที่เรียนแบบร่วมมือแบบกลุ่มเกมการแข่งขัน การเรียนแบบร่วมมือแบบกลุ่มช่วยรายบุคคล และการเรียนแบบร่วมมือแบบแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์ มีความร่วมมือในการทำงานกลุ่มไม่แตกต่างกัน และการที่ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้ข้อค้นพบบ้างว่าอาจมาจากเหตุผลหนึ่งเพราะการเรียนแบบร่วมมือนั้น มีการจัดการเรียนการสอนเป็นกลุ่ม ทุกวิธีมุ่งให้นักเรียนร่วมมือกันในการเรียนเพื่อความสำเร็จของกลุ่มตนเอง โดยที่การที่กลุ่มจะประสบผลสำเร็จได้นั้นต้องอาศัยทุกคนในกลุ่ม นักเรียนที่มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาบทเรียนต้องอธิบายให้เพื่อนฟัง

มีการรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ร่วมกันแก้ปัญหาในการทำงานกลุ่ม ทำให้เกิดความสามัคคีขึ้นภายในกลุ่ม

จากงานวิจัยข้างต้นกล่าวได้ว่า การเรียนการสอนรูปแบบต่างๆไม่ว่าจะเป็นการเรียนการสอนแบบร่วมมือแบบเป็นทางการ การเรียนการสอนแบบร่วมมือแบบไม่เป็นทางการ การเรียนการสอนแบบร่วมมือแบบกลุ่มเกมการแข่งขัน การเรียนการสอนแบบร่วมมือแบบกลุ่มช่วยรายบุคคล การเรียนการสอนแบบร่วมมือแบบแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์ การสอนแบบเทคนิคศึกษาค้นคว้าตัวอย่างที่ใช้การเรียนแบบร่วมมือ การสอนด้วยการให้ประสบการณ์ กิจกรรมกลุ่ม หรือการให้ชุดแนะแนวเพื่อการพัฒนาการทำงานกลุ่ม ล้วนพัฒนาให้นักเรียนได้มีทักษะทางสังคมมีความรู้ความสามารถอย่างกว้างขวางที่จะดำเนินการกับสถานการณ์ที่หลากหลายและการทำงานเป็นกลุ่มอย่างเห็นได้ชัด แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการทำงานกลุ่ม ซึ่งผู้วิจัยต้องการให้ผู้ศึกษางานวิจัยเหล่านี้นำไปประยุกต์ เพื่อให้ นักเรียนมีความเข้าใจ ตระหนักถึงความสำคัญและมีการทำงานกลุ่มที่ดีต่อไปในอนาคต

จากเอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยข้างต้น สรุปได้ว่า การทำงานกลุ่มคือการที่บุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป มาอยู่รวมกันเพื่อทำกิจกรรมต่างๆ ที่มีเป้าหมายร่วมกัน ขณะที่มีการทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกันนั้น บุคคลจะมีปฏิริยาการแสดงออกต่อกัน อันจะเป็นพลังกลุ่มที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และการพัฒนาทักษะการทำงานร่วมกัน ลักษณะการกระทำของบุคคลในขณะที่มีการทำงานร่วมกันอย่างถูกต้อง และเหมาะสมนั้นย่อมทำให้การดำเนินงานนั้นบรรลุผลตามความมุ่งหมายที่วางไว้ โดยจะต้องมีกระบวนการทำงานดังนี้ การกำหนดจุดมุ่งหมายการทำงานกลุ่ม การวางแผนการทำงานกลุ่ม การปฏิบัติตามแผนการทำงานกลุ่ม การสรุปและประเมินผลการทำงานกลุ่ม ลักษณะการทำงานกลุ่มดังกล่าว เป็นลักษณะที่สำคัญต่อการพัฒนาและต่อการเรียนรู้ จึงจำเป็นที่จะต้องทำการศึกษาและพัฒนาต่อไป แต่ถ้าไม่มีลักษณะดังกล่าวก็จะทำให้เกิดปัญหาในการทำงานกลุ่มขึ้นได้

2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานกลุ่มที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

2.1 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านส่วนตัว

2.1.1 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอายุ

2.1.1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับอายุ

แมสแลส (Maslach. 1986: 60) กล่าวว่า ผู้ที่มีอายุมากจะมีประสบการณ์กับบุคคลหลายประเภท มีวุฒิภาวะทางอารมณ์สูงขึ้น มีความสุขุมรอบคอบ รู้จักชีวิต มองชีวิตกว้างไกล และลึกซึ้งมากขึ้น สามารถปรับตัวได้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เป็นจริงได้ดีกว่าผู้ที่มีอายุน้อย และมักมีฐานะเป็นปีกแผ่นมั่นคงทางด้านการเงินและการงาน

นวลอนงค์ ศรีธีรรัตน์ (2534: 32) กล่าวว่า อายุของบุคคลเป็นสิ่งหนึ่งที่มีความสัมพันธ์โดยตรงกับพัฒนาการและระดับวุฒิภาวะ ซึ่งในคนปกติเมื่อมีอายุมากขึ้น ระดับวุฒิภาวะจะเจริญขึ้นตามวัย และบุคลิกภาพทั้งด้านความคิดและการกระทำ โดยจะค่อย ๆ ปรับเปลี่ยนไปตามวัยบุคคลที่มีอายุมากขึ้นได้ทำงานหลายประการมองโลกกว้างไกล ครอบคลุมลึกซึ้ง ทำให้วุฒิภาวะเพิ่มขึ้น

จากเอกสารที่กล่าวมาแล้วข้างต้นสรุปได้ว่า อายุเป็นปัจจัยที่แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของระดับความคิดและเหตุผล ผู้ที่มีอายุมากมักจะมีระดับความคิดและเหตุผลดีกว่าผู้ที่มีอายุน้อย และตามปกติเมื่อบุคคลมีอายุมากขึ้น ย่อมมีประสบการณ์ มีวุฒิภาวะ มีความสุขุมรอบคอบ รู้จักชีวิต สามารถปรับตัวได้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เป็นจริงได้ได้ดีกว่าผู้ที่มีอายุน้อย

2.1.1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอายุ

2.1.1.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

เอสบริดจ์ (Esbridge. 1984: 17-25) ได้สำรวจความวิตกกังวลของครู พบว่า ตัวแปรทางด้านอาชีพ และตัวแปรทางด้านเรื่องส่วนตัวกระตุ้นให้ครูเกิดความเครียด เช่น ครูประถมศึกษา มีความเครียดมากกว่าครุมัธยมศึกษา ถึงแม้จะมีการเตรียมพร้อมที่จะประกอบอาชีพ ความเครียดของครูยังเพิ่มขึ้น ครูผู้หญิงมีความเครียดมากกว่าครูผู้ชาย ครูหนุ่มมีความเครียดมากกว่าครูสูงอายุ ครูที่มีช่วงอายุ 31-44 ปี มีระดับความเครียดสูงกว่าครูที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี หรือเหนือกว่า 45 ปี นั่นคือ ครูที่มีอายุระหว่าง 30-45 ปี มีระดับความเครียดสูง ความเครียดขึ้นอยู่กัอายุ

2.1.1.2.2 งานวิจัยในประเทศ

รัชณี สังข์สุวรรณ (2547: 104) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบในการทำงานของข้าราชการสำนักบริหารงานส่งเสริม การศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างจำนวน 272 คน เป็นชาย 67 คน หญิง 205 คน พบว่า ปัจจัยที่มี

ความสัมพันธ์ทางบวกกับความรับผิดชอบในการทำงาน ของข้าราชการสำนักงานบริหารงานส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ มี 10 ปัจจัย ได้แก่ อายุ สถานภาพการสมรส อายุราชการ สุขภาพจิต ทักษะการทำงาน สัมพันธภาพระหว่างข้าราชการกับเพื่อนร่วมงาน สัมพันธภาพระหว่างข้าราชการกับผู้ใต้บังคับบัญชา และ สถานภาพการสมรส ซึ่งยังพบอีกว่า ข้าราชการซึ่งส่วนใหญ่มีอายุเฉลี่ย 42 ปี มีความรับผิดชอบในการทำงานที่ดี

พระมหาสมควร ขุนทิบาล (2550: 104) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่มของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนพณิชยการสยาม เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างจำนวน 350 คน เป็นนักเรียนชาย 114 คน และนักเรียนหญิง 236 คน พบว่า อายุ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่มของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนพณิชยการสยาม เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า นักเรียนโรงเรียนพณิชยการสยามอายุมาก มีความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่มมาก

จากงานวิจัยทั้งต่างประเทศและในประเทศที่กล่าวมาแล้วข้างต้น จะเห็นได้ว่าความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่มของบุคคลนั้นขึ้นอยู่กับอายุ ผู้ที่มีอายุมากมักจะมี ความรับผิดชอบมาก แต่อย่างไรก็ดีความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่มไม่ได้ขึ้นอยู่กับปัจจัยด้านอายุเพียงอย่างเดียว อาจจะมีปัจจัยอื่นเข้ามาด้วย เช่น บุคลิกภาพของบุคคลเอง ดังนั้นอายุจึงน่าจะเป็นปัจจัยหนึ่งในการแสดงถึงความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่มของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ

2.1.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.1.2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

อัชฌรา สุขารมณี และอรพินท์ ชูชม (2530: 10) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ขนาดของความสำเร็จที่ได้จากการทำงานที่ต้องอาศัยความพยายามจำนวนหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นผลมาจากการกระทำที่อาศัยความสามารถทางร่างกายหรือสมอง ดังนั้นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจึงเป็นขนาดของความสำเร็จที่ได้จากการเรียน โดยอาศัยความสามารถเฉพาะตัวของแต่ละบุคคลที่บ่งชี้ถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอาจได้มาจากกระบวนการที่ไม่ต้องอาศัยการทดสอบ (Nontesting Procedures) เช่น จากการสังเกต หรือการตรวจการบ้าน หรืออาจอยู่ในรูปของเกรดที่ได้ที่โรงเรียน ซึ่งต้องอาศัยกรรมวิธีที่ซับซ้อนและช่วงเวลาในการประเมินอันยาวนาน หรืออีกวิธีหนึ่งอาจวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้วยแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั่วไป (Published Achievement Tests) จะพบว่า การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่นิยมใช้กันทั่วไป มักอยู่ในรูปของเกรดที่ได้จากโรงเรียน เนื่องจากให้ผลที่เชื่อถือได้มากกว่า อย่างน้อยก่อนการประเมินผลการเรียนของนักเรียน ครูต้องพิจารณาองค์ประกอบอื่นๆอีกหลายๆ

ด้านจึงย่อมดีกว่าการแสดงขนาดความล้มเหลว หรือความสำเร็จทางการเรียนจากการทดสอบนักเรียนด้วยแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกๆไปเพียงครั้งเดียว

ไพศาล หวังพานิช (2533: 137) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คุณลักษณะและความสามารถของบุคคลอันเกิดจากการเรียนการสอนเป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและประสบการณ์ของการเรียนที่เกิดขึ้นจากการฝึกอบรมหรือจากการสอน จึงเป็นการตรวจสอบความสามารถหรือความสัมฤทธิ์ผล (Level of Accomplishment) ของบุคคลว่า เรียนรู้แล้วเท่าไร มีความสามารถชนิดใด

พิรยุทธ สันตะวัน (2533: 36) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า หมายถึง ความสำเร็จ ความสมหวังในด้านการเรียน ที่รวมทั้งด้านความรู้ ความเข้าใจความสามารถ และทักษะ ทางด้านวิชาการของแต่ละบุคคลที่ประเมินได้จากแบบทดสอบหรือการทำงานที่ได้รับมอบหมายและผลของการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนั้น จะทำให้แยกกลุ่มของนักเรียนที่ถูกประเมินออกเป็นระดับต่างๆ เช่น สูง กลาง และต่ำ เป็นต้น

จิราภรณ์ เมื่อพรวน (2538: 24) ได้กล่าวว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ ความสามารถ ทักษะและสมรรถภาพด้านต่างๆของสมองที่พัฒนาขึ้นหลังจากการเรียนวิชาต่างๆ โดยพิจารณาจากคะแนนสอบหรือผลงานที่ครูมอบหมายให้หรือจากทั้งสองอย่าง

กู๊ด และคนอื่นๆ (Good; others. 1973: 7) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ (Achievement) ว่าหมายถึง ความสำเร็จ (Accomplishment) ความคล่องแคล่ว ความชำนาญ ในการใช้ทักษะอันเกิดจากการเรียนรู้ในวิชาต่างๆที่ได้เรียนมาแล้ว ซึ่งได้จากผลการทดสอบของครูผู้สอนหรือผู้รับผิดชอบในการสอนหรือทั้งสองอย่างรวมกัน

จากความหมายดังกล่าวสรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสำเร็จที่ได้รับจากความพยายามในการศึกษาเล่าเรียน ซึ่งประเมินได้จากคะแนนสอบหรือเกรดที่ได้ หรือผลงานที่ได้รับมอบหมาย หรือจากทั้งสองอย่าง และผลของการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทำให้สามารถแยกกลุ่มของนักเรียนออกเป็นระดับต่างๆ เช่น สูง กลาง ต่ำ เป็นต้น

2.1.2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.1.2.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

ริงเนสส์ (Ringness. 1968: 141) ได้ศึกษาเกี่ยวกับสุขภาพจิตภายในโรงเรียนกับนักเรียนเกรดเก้า พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมีปัญหาทั้งด้านครอบครัว และในโรงเรียน นอกจากนี้ยังมีพฤติกรรม ดื้อ ขัดขืน มีความพลุ่งพล่านทางอารมณ์ และมีอาการทางโรคประสาทมากกว่าพวกที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงซึ่งนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จะ

เป็นคนที่มีความรับผิดชอบ ควบคุมตนเองได้ มีความสัมพันธ์ที่ดีกับครู ส่วนคนที่ไม่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำเป็นคนที่เกียจ มีความสัมพันธ์กับคนอื่นไม่ดี มีความสับสนวุ่นวายใจ

ริโอดาน และนอยซ์ (Riodan;& Noyce. 2001: 368-A) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบของหลักสูตรมาตรฐานหลักวิชาคณิตศาสตร์ ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนเกรด 5 ถึง เกรด 8 ศึกษาโดยการเปรียบเทียบนักเรียน 2 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 เรียนตามหลักสูตรเดิม กลุ่มที่ 2 เรียนตามหลักสูตรมาตรฐานหลัก ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนที่เรียนตามหลักสูตรมาตรฐานหลักมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนตามหลักสูตรเดิม

ฟิน และคนอื่นๆ (Finn; others. 2003: 288-A) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของครู กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้หลักสูตรมาตรฐานหลัก โดยการศึกษาเกี่ยวกับครู 40 คน นักเรียน 1,466 คน จาก 26 โรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า สิ่งที่สำคัญมากที่สุด คือ การเตรียมการสอนตามหลักสูตร รองลงมา คือ พฤติกรรมการสอนของครูซึ่งมีผลในทางบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

2.1.2.2.2 งานวิจัยในประเทศ

สมโชค พูลนวม (2533: 22-45) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความซื่อสัตย์กับความรู้สึกรับผิดชอบ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มัธยมศึกษาปีที่ 2 และมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า ความรู้สึกรับผิดชอบและความซื่อสัตย์ มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อแยกตามเพศแล้ว นักเรียนหญิงมีความรู้สึกซื่อสัตย์สูงกว่านักเรียนชาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อแยกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีความรู้สึกซื่อสัตย์สูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.1.3 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิสัยทางการเรียน

2.1.3.1 ความหมายของนิสัยทางการเรียน

โฮลท์แมน (Holtzman. 1965: 17) ได้ให้ความหมายนิสัยทางการเรียนว่า หมายถึง พฤติกรรมการเรียนที่แสดงออกอย่างสม่ำเสมอเกี่ยวกับ

1. การใช้เวลาเรียน ได้แก่ การรู้จักใช้เวลาอย่างเหมาะสมในการเรียนและการทำงาน รู้จักแบ่งเวลา ว่าควรทำอะไรก่อนหลัง ไม่ผัดผ่อนหลีกเลี่ยง รอเวลาทำให้กระชั้นชิด ไม่เสียเวลากับเรื่องไร้สาระจนเกินควร และปฏิบัติงานที่รับมอบหมายทันต่อเวลา

2. วิธีการเรียน ได้แก่ การรู้จักใช้วิธีการเรียนอย่างถูกต้อง มีการวางแผน เตรียมงานก่อนลงมือทำ รู้จักแหล่งข้อมูลที่ต้องการทราบ ทำงานด้วยความมีระเบียบ รอบคอบและทำงานให้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ

เรนน์ (Wrenn. 1968: 1-4) กล่าวว่าไว้ว่า นิสัยทางการเรียนเป็นพฤติกรรมทางด้านการเรียนที่บุคคลมีความพึงพอใจและปฏิบัติเป็นประจำ โดยพฤติกรรมนั้นอาจจะมาจากทักษะทางการเรียน หรือเทคนิคในการเรียนของบุคคลนั้น

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2538: 1) กล่าวว่า นิสัยทางการเรียน หมายถึง พฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออกอย่างสม่ำเสมอ เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความพึงพอใจและมุ่งมั่นที่จะศึกษาหาความรู้ให้บรรลุผลสำเร็จ ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวนี้ประกอบด้วย ความตั้งใจ ความเอาใจใส่ในการเรียน ความมุ่งมั่นที่จะแสวงหาความรู้และพัฒนาการเรียนให้ดีขึ้นเรื่อย ๆ โดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ชยัน อดทน รับผิดชอบ พึ่งตนเองและมีความภาคภูมิใจในผลการเรียนของตน

จากความหมายดังกล่าวสรุปได้ว่า นิสัยทางการเรียน หมายถึงพฤติกรรมการเรียนต่าง ๆ ที่แสดงออกอย่างสม่ำเสมอด้วยความพึงพอใจ และมุ่งมั่นพยายามเพื่อที่จะพัฒนาความรู้และผลการเรียนให้บรรลุผลสำเร็จ

2.1.3.2 การวัดนิสัยทางการเรียน

ศรัญญา เมฆแก้ว (2536: 50-51) ได้กล่าวถึงการวัดนิสัยทางการเรียนว่า มีการสร้างแบบสำรวจนิสัยและทัศนคติในการเรียนขึ้น ตั้งแต่ปีค.ศ.1953 โดยบราวน์ (Brown) และโฮลท์ซแมน (Holtzman) สำหรับในประเทศไทยนั้น ขจรสุดา เหล็กเพชร ได้สร้างแบบสำรวจนิสัยทางการเรียนและทัศนคติในการเรียนขึ้น เพื่อใช้สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยยึดถือแบบสำรวจนิสัยและทัศนคติในการเรียนของบราวน์ (Brown) และโฮลท์ซแมน (Holtzman) เป็นหลัก ซึ่งแบบสำรวจนั้นจะประกอบด้วยข้อความเชิงนิมิตและนิเสธ มีเนื้อหาแยกเป็น 2 ด้านคือ

1. การหลีกเลี่ยงการผัดเวลา (Deley Avoidance) เป็นเรื่องเกี่ยวกับแรงจูงใจหรือความพยายามในการที่จะทำงานที่ได้รับมอบหมายจากโรงเรียนให้สำเร็จ การไม่ผัดวันประกันพรุ่ง การตัดสินใจเด็ดเดี่ยวในการทำงาน ความรับผิดชอบในตนเอง การจัดระบบการเรียนและการทำงาน และการวางแผนการทำงานล่วงหน้า

2. วิธีการทำงาน (Work Method) เป็นเรื่องเกี่ยวกับทักษะในการเรียน และการใช้กระบวนการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพในด้านการอ่านหนังสือ การท่องจำบทเรียน การจดโน้ตย่อ การทบทวนบทเรียน การเขียนการบ้านหรือรายงาน การเตรียมตัวสอบ การทำข้อสอบการใช้หนังสือและห้องสมุด

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้น จึงกล่าวได้ว่า นักเรียนที่มีนิสัยในการเรียนที่ดี ย่อมต้องมีพฤติกรรมการทำงานกลุ่มที่ดีด้วย เพราะนักเรียนที่มีนิสัยทางการเรียนที่ดีนั้น เป็นผู้ที่มีความมุ่งมั่นพยายามเพื่อที่จะพัฒนาความรู้และผลการเรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์

2.1.3.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิสัยทางการเรียน

เมทินี รุ่งรังษี (2548: 86) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการทำงานกลุ่มของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคเหนือ จังหวัดนครสวรรค์ กลุ่มตัวอย่างจำนวน 283 คน ผลการศึกษาพบว่า นิสัยทางการเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการทำงานกลุ่ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า นักศึกษาที่มีนิสัยทางการเรียนเหมาะสมมีการทำงานกลุ่มดี ทั้งนี้เพราะนักศึกษาที่มีนิสัยทางการเรียนที่เหมาะสม จะเป็นบุคคลที่มีความตั้งใจ ความเอาใจใส่ในการเรียน วางแผนในการเรียน แบ่งเวลาเรียน และมุ่งมั่นที่จะแสวงหาความรู้ โดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค ขยัน อดทน ซึ่งพฤติกรรมนี้ก่อให้เกิดการทำงานกลุ่มที่ดี

2.1.4 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอัตมโนทัศน์

2.1.4.1 ความหมายของอัตมโนทัศน์

เจอซิล (สุรางค์ ไคว้ตระกูล, 2544: 424; อ้างอิงจาก Jersald, 1965) ได้ให้ความหมายอัตมโนทัศน์ว่า หมายถึงการรับรู้ตนเอง ซึ่งหมายถึงการรับรู้ ความรู้สึก ทัศนคติและความรู้เกี่ยวกับตนเองในด้านต่าง ๆ ทั้งด้านสติปัญญา ความคิด ความสามารถ ทักษะต่าง ๆ รวมทั้งรูปร่างลักษณะทางด้านร่างกาย

รอเจอร์ส (1977: 136-137) ได้ให้ความหมายอัตมโนทัศน์ว่า หมายถึง การรับรู้ของบุคคลเกี่ยวกับตนเองโดยจิตสำนึก ประกอบด้วยการรับรู้ลักษณะเฉพาะตัว ความสามารถ ความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับผู้อื่น ความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับสิ่งแวดล้อม คุณค่าของตนเองจากการเชื่อมโยงประสบการณ์กับสิ่งที่ได้กระทำ เป้าหมาย ละอุดมคติของตนเอง

ลักขณา สิริวัฒน์ (2544: 134) กล่าวว่า อัตมโนทัศน์ เป็นความคิดเห็นความรู้สึก เจตคติที่บุคคลมีต่อตนเอง ซึ่งพัฒนามาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างอินทรีย์และสิ่งแวดล้อม จะเปลี่ยนแปลงโดยอาศัยวุฒิภาวะและการเรียนรู้อันเกิดจากประสบการณ์ที่บุคคลตอบสนองความต้องการนั่นเอง

จากความหมายดังกล่าวสรุปได้ว่า อัตมโนทัศน์ หมายถึง การรับรู้ ความรู้สึก ทัศนคติและความรู้เกี่ยวกับตนเองในด้านร่างกายและจิตใจต่าง ๆ อันเป็นผลมาจากการเรียนรู้และประสบการณ์ที่บุคคลนั้นได้มีปฏิสัมพันธ์กับสังคมและสิ่งแวดล้อม

2.1.4.2 องค์ประกอบของอัตมโนทัศน์

เฮอร์ลอค (พรอณี ชูทัย เจนจิต. 2538: 183; อ้างอิงจาก Hurlock. 1972) กล่าวว่า นักจิตวิทยาให้ความสนใจเกี่ยวกับเรื่องอัตมโนทัศน์ (Self concept) จะแบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. อัตมโนทัศน์ที่เป็นจริง (Real Self - Concept) เป็นความรู้สึกว่าตนเองคือใคร เป็นอย่างไร เปรียบเหมือนภาพสะท้อนของตนเอง ซึ่งเป็นตัวกำหนดการแสดงบทบาทของตนเอง การสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่น ตลอดจนความเชื่อต่าง ๆ

2. อัตมโนทัศน์ที่อยากจะเป็น (Ideal Self - Concept) เป็น “ตน” ที่ผู้นั้นยึดถืออยากจะเป็น อัตมโนทัศน์ทั้งสองลักษณะมีองค์ประกอบ 2 ด้าน คือ

2.1 ด้านร่างกาย จะเกี่ยวข้องกับรูปร่างที่ปรากฏ ว่าดึงดูดความสนใจหรือไม่ ดึงดูดความสนใจ

2.2 ด้านจิตใจ จะเป็นเรื่องของความสามารถ และคุณภาพ ซึ่งมีผลต่อการปรับตัวต่อไปในชีวิต การรับรู้ตนเองทางด้านคุณภาพจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับความกล้าหาญ ความซื่อสัตย์ ความเป็นตัวของตัวเอง พึ่งตนเองได้ ความซาบซึ้งประทับใจ ตลอดจนความสามารถในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งทางด้านกรเรียนและสังคมสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ เป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์ ความรู้สึก ซึ่งบุคคลจะแสดงพฤติกรรมตามสิ่งที่เขารับรู้เกี่ยวกับตนเองหรือประเมินตนเอง

ลักขณา สิริวัฒน์ (2544: 135) กล่าวว่า อัตมโนทัศน์ (Self - Concept) ประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ส่วน คือ

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเองตามสภาพที่เป็นจริง (Real Self) เป็นความคิดเห็น ความรู้สึก เจตคติต่อตนเองว่า ตนคือใคร ตนเป็นอย่างไรในสภาพที่เป็นจริง

2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเองโดยการคิดหรือประเมินตนเองว่า คนที่อยู่ร่วมกับตน มองตนอย่างไร ประเมินค่าตนมากน้อยเพียงใด (Self Evaluation)

3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเองในอุดมคติ (Self Ideal) หมายถึง ภาพที่ตนอยากเห็นตนเองเป็นหรือความอยากจะเป็น ซึ่งแต่ละบุคคลมีระดับความทะเยอทะยานไม่เท่ากัน ภาพที่ตนอยากเห็นตนเองเป็นนั้นจะบรรลุผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด จะมีความสัมพันธ์กับความสามารถต่าง ๆ และโอกาสของบุคคลนั้น

จากเอกสารข้างต้น จะเห็นว่าอัตมโนทัศน์เป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์ ความรู้สึก ซึ่งบุคคลจะแสดงพฤติกรรมตามสิ่งที่เขารับรู้เกี่ยวกับตนเอง หรือประเมินตนเอง

2.1.4.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอัตมโนทัศน์

นฤมล รื่นสุคนธ์(สยาม ปิยะนราธร. 2541: 13; อ้างอิงจาก นฤมล รื่นสุคนธ์. 2533) ที่ศึกษาการพัฒนาอัตมโนทัศน์ด้านการพัฒนาตนเองโดยกระบวนการกลุ่มของผู้บริหารระดับต้น โรงพยาบาลชุมชน เขต 7 ผลการศึกษาพบว่า มีการยอมรับตนเอง การยอมรับผู้อื่น ความสัมพันธ์

ระหว่างบุคคล การติดต่อสื่อสาร การตัดสินใจแก้ปัญหา และการทำงานร่วมกับผู้อื่นดีขึ้น ดังนั้นสรุปได้ว่าอัตรานักศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับการทำงานกลุ่ม

เมทินี รุ่งรังษี (2548: 86) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการทำงานกลุ่มของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคเหนือ จังหวัดนครสวรรค์ กลุ่มตัวอย่างจำนวน 283 คน ผลการศึกษาพบว่า อัตรานักศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับการทำงานกลุ่ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า นักศึกษาที่มีอัตรานักศึกษามีการทำงานกลุ่มดี ทั้งนี้เพราะบุคคลที่มีอัตรานักศึกษาย่อม หมายถึง บุคคลที่รับรู้ตนเองตรงตามความเป็นจริง ทำให้เกิดการยอมรับตนเองกล้าที่จะแสดงความคิดเห็นและทุ่มเทความสามารถของตนอย่างเต็มที่ในการทำงานกลุ่มโดยไม่มีข้อขัดแย้งในใจ

จากงานวิจัยข้างต้นสรุปได้ว่า อัตรานักศึกษามีความสัมพันธ์ต่อกระบวนการการทำงานกลุ่ม อัตรานักศึกษามีการทำงานกลุ่มดี เนื่องการบุคคลนั้นสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

2.1.5 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ

2.1.5.1 ความหมายของบุคลิกภาพ

เบอร์นาร์ด (Bernard.1970: 110) ได้สรุปความหมายของบุคลิกภาพไว้ว่าบุคลิกภาพเป็นภาพรวมทั้งหมดของลักษณะทางกายภาพ พฤติกรรม แนวโน้มการกระทำ ความสามารถซึ่งอยู่ภายในและที่แสดงออกให้เห็น

กู๊ด (Good. 1973: 417) ได้ให้ความหมายของบุคลิกภาพไว้ว่า เป็นภาพรวมของพันธุกรรมและประสบการณ์ของแต่ละบุคคล

รุช (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2530: 41; อ้างอิงจาก Ruch. 1953) ให้ความหมายไว้ว่าบุคลิกภาพ คือ ตัวเราทั้งตัว หรืออัตตะที่แสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ออกมาและพฤติกรรมต่าง ๆ ที่แสดงออกมานั้นเป็นกระจกเงาที่สะท้อนความรู้สึกนึกคิดหรือทัศนคติของบุคคลนั้น ๆ

สุรวงศ์ ใควตระกูล (2533: 3) ได้ให้ความหมายของไว้ว่า บุคลิกภาพคือคุณลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์ของแต่ละบุคคลแสดงออกโดยพฤติกรรมที่บุคคลนั้นมีต่อสิ่งแวดล้อมที่ตนกำลังเผชิญอยู่ และพฤติกรรมนี้จะคงเส้นคงวาเสมอ

นพมาศ อุ้งพระ (2546: 4) กล่าวว่า บุคลิกภาพ หมายถึง โครงสร้างทางจิตวิทยา (psychological construct) เป็นมโนคติที่สลับซับซ้อนซึ่งได้รวมถึงภูมิหลังพิเศษทางยีนส์ของบุคคล (ยกเว้นแฝดเหมือน) และประวัติการเรียนรู้ รวมทั้งวิธีที่ความซับซ้อนเหล่านี้รวมองค์ประสานกันทำให้เกิดพฤติกรรมสนองต่อสิ่งเหล่านี้เฉพาะในสิ่งแวดล้อม

อารี พันธุ์มณี (2546: 67) ได้ให้ความหมายของบุคลิกภาพไว้ว่า หมายถึง แบบแผนพฤติกรรมของบุคคล ซึ่งเป็นลักษณะเอกลักษณ์ที่แสดงออกทั้งทางด้านความคิด ความรู้สึก สติปัญญา รวมทั้งด้านสรีระ บุคลิกภาพภายนอกและภายใน ทำให้สามารถแยกแยะความแตกต่างของบุคคลได้ และบุคลิกภาพของบุคคลเป็นผลมาจากพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อม

จากเอกสารที่กล่าวแล้วข้างต้นสรุปได้ว่า บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์ของบุคคล ซึ่งเกิดจากการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม การเรียนรู้ และพันธุกรรม ที่แสดงออกมาทั้งทางด้านความรู้สึกนึกคิดของบุคคลนั้น ๆ ที่เรียกว่าพฤติกรรม ซึ่งรวมไปถึงพฤติกรรมภายในและพฤติกรรมภายนอก

2.1.5.2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพ

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2530: 44) กล่าวว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพประกอบด้วยพันธุกรรม สิ่งแวดล้อม และช่วงเวลาในชีวิตของบุคคล กล่าวคือ

1. พันธุกรรม สิ่งถ่ายทอดทางพันธุกรรม ส่วนมากเป็นลักษณะทางกายภาพ เช่น ความสูงต่ำ ลักษณะเส้นผม สีของผิว ชนิดของโลหิต โรคภัยไข้เจ็บบางชนิด และข้อบกพร่องทางร่างกายบางชนิด เช่นตาบอดสี ศีรษะล้าน นิ้วเกิน มือติดกัน เป็นต้น ซึ่งลักษณะทางกายเหล่านี้เป็นอิทธิพลของพันธุกรรมที่มีต่อบุคลิกภาพของแต่ละบุคคลทั้งสิ้น

2. สิ่งแวดล้อม มีอิทธิพลต่อการพัฒนาของมนุษย์ทั้งพัฒนาการทางกาย ทางจิต และบุคลิกภาพ คือ บุคคลอื่น ๆ รอบตัวเรา ครอบครัว กลุ่มคน และวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อมที่เป็นมนุษย์คนอื่น ๆ จะมีอิทธิพลอย่างมากต่อการพัฒนาทางบุคลิกภาพ ทักษะสติ และพฤติกรรมทางสังคมมนุษย์

3. ช่วงเวลาในชีวิตของบุคคล แสดงถึง ระดับพัฒนาการทางร่างกายและจิตใจ อันเกิดจากอิทธิพลร่วมระหว่างพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อม ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และระยะสำคัญของพัฒนาการของมนุษย์ส่วนมากจะอยู่ในช่วงชีวิตเด็กเป็นส่วนใหญ่

กันยา สุวรรณแสง (2533: 9) กล่าวว่า บุคลิกภาพเป็นผลรวมของพันธุกรรมกับสิ่งแวดล้อมซึ่งผลจากพันธุกรรมที่มีต่อบุคลิกภาพมักจะเป็นลักษณะของบุคลิกภาพที่เกี่ยวข้องกับรูปร่าง ลักษณะทางกายและสิ่งแวดล้อม มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพอันเกิดจากการรับรู้ และการเรียนรู้ทางสังคม

จากเอกสารที่กล่าวไว้แล้วข้างต้น สรุปได้ว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพ แบ่งเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

1. ปัจจัยทางพันธุกรรม ซึ่งเป็นการถ่ายทอดทางยีนส์จากพ่อแม่หรือบรรพบุรุษ ซึ่งเป็นลักษณะทางกายภาพ เช่นลักษณะสีของผม สีของตา โรคภัยไข้เจ็บบางชนิด

2. ปัจจัยทางสภาพแวดล้อม ได้แก่การอบรมเลี้ยงดู การคบหาเข้าสมาคมของบุคคล ดังพระพุทธศาสนาว่า คบคนเช่นไรก็เป็นคนเช่นนั้น การรับรู้และการเรียนรู้เป็นต้น มีอิทธิพลต่อการพัฒนาของมนุษย์ทั้งพัฒนาการทางกาย ทางจิต และบุคลิกภาพ กล่าวคือสภาพแวดล้อมรอบตัวเรามีอิทธิพลอย่างมากต่อการพัฒนาทางบุคลิกภาพ ทัศนคติ และพฤติกรรมทางสังคมมนุษย์

2.1.5.3 ประเภทของบุคลิกภาพ

จุง (Hergenharn. 1990: 55-85; citing Jung. n.d.) ได้พิจารณาบุคลิกภาพของคนโดยยึดถือสังคมเป็นหลัก เขาได้แบ่งบุคลิกภาพของคนออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. บุคลิกภาพที่ชอบเก็บตัว (Introvert) เป็นคนที่ไม่ชอบสูงส่งกับผู้อื่น เกรงครัดต่อระเบียบแบบแผน มีมาตรฐานและกฎเกณฑ์ที่แน่นอนในการควบคุมอุปนิสัยของตนเอง เชื่อตัวเอง และการกระทำทุกอย่างที่มักจะทำขึ้นอยู่กับตัวเองเป็นใหญ่ บุคคลประเภทนี้จะผูกพันกับตนเองมากกว่าที่จะผูกพันกับสังคมหรือบุคคล

2. บุคลิกภาพที่ชอบแสดงตัว (Extrovert) เป็นคนเปิดเผย คุยเก่ง ร่าเริง ปรับตัวได้ดี ในสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ มีความเชื่อมั่นในตนเองบนรากฐานของเหตุและความจริง

เครซเมอร์ (Samuel. 1981: 190-191; citing Kretschmer. 1921) และเชลดอน (Burger. 1986: 189; citing Sheldon. 1942) มีความเห็นว่าบุคลิกภาพของคนขึ้นอยู่กับรูปร่างลักษณะของคน จึงได้แบ่งบุคลิกภาพของคนตามรูปร่างหรือโครงสร้างทางสรีรวิทยาสอดคล้องกันเป็น 3 ประเภท คือ

1. ประเภทที่มีรูปร่างอ้วนเตี้ย คอโต ร่างกายมีไขมันมาก พุงยื่น (Pygmy หรือ Endomorphy) คนประเภทนี้เป็นคนที่ชอบแสวงหาความสบาย ไม่รีบร้อน ชอบการสังคม สนุกสนานรื่นเริง โกรธง่ายหายเร็ว และกินจุ

2. ประเภทที่มีรูปร่างผอมสูง ตัวยาว แขนยาว อ่อนแอ (Ectomorphy หรือ Ectomorphy) คนประเภทนี้มีลักษณะเคร่งขรึม เอาการเอางาน มีความเครียดทางอารมณ์อยู่เป็นนิจ ชอบสันโดษ ไม่เข้าสังคม

3. ประเภทที่มีรูปร่างสูงใหญ่ แข็งแรง เต็มไปด้วยกล้ามเนื้อ ร่างกายแข็งแรงชอบออกกำลังกาย (Atheletic หรือ Mesomorphy) คนประเภทนี้ชอบทำอะไรแปลก ๆ ซ้ำๆ ไม่ใคร่มีความทุกข์ร้อน ไม่เคยพูดถึงเรื่องความตาย สนุกอยู่เสมอ

ฟรีดแมนและโรเซนแมน (Faemer; others: 34; citing Friedman; Rosenman. 1974) ได้แบ่งบุคลิกภาพของคนตามลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออก โดยแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ บุคลิกภาพแบบเอ และบุคลิกภาพแบบบี รายละเอียดของบุคลิกภาพทั้ง 2 นั้น มีดังนี้

1. บุคลิกภาพแบบ เอ (Type A Personality) เป็นบุคลิกภาพของบุคคลที่มีพฤติกรรมดังต่อไปนี้ (Organ; Hamner. 1982: 272-273; Farmer; others. 1984: 35 Smith; Anderson. 1986: 1166-1167; Fontana; others. 1987: 177)

1.1 มีความทะเยอทะยาน (Intense Ambition) เป็นบุคลิกภาพที่มีความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่อยากจะประสบความสำเร็จ

1.2 ชอบแข่งขัน (Competitive Drive) เป็นบุคคลที่ชอบต่อสู้แข่งขันกับผู้อื่น เพื่อให้ตนเองได้ดีกว่าคนอื่น

1.3 แข่งขันกับเวลา (Time Urgency) เป็นบุคคลที่กระทำสิ่งต่าง ๆ อย่างเร่งด่วน ใช้เวลาให้เกิดประโยชน์มากที่สุด ทำงานตามแผนเวลา

1.4 สร้างศัตรู (Hostility) เป็นบุคคลที่ยึดตนเองเป็นที่ตั้ง ชอบแสดงออกนอกทางข่มขู่ผู้อื่น อาฆาตแค้น และขาดความเห็นใจผู้อื่น

1.5 ออดทนต่ำ (Impatient) เป็นบุคคลที่มีความอดทนต่ำต่อการรอคอย และอดทนต่ำต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ทนไม่ได้กับความเฉื่อย

1.6 มีความก้าวร้าว (Aggressiveness) เป็นบุคคลที่นิยมใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหาความคับข้องใจ แบ่งเป็นความก้าวร้าวทางวาจา และความก้าวร้าวทางร่างกาย

2. บุคลิกภาพแบบ บี (Type B Personality) เป็นบุคลิกภาพที่มีลักษณะตรงกันข้ามกับบุคลิกภาพแบบ เอ ซึ่งเป็นบุคลิกภาพที่ไม่ทะเยอทะยาน ไม่มุ่งเอาชนะ มีความสงบเสงี่ยม ทำงานไปพักผ่อนไป ไม่รีบร้อน (Greene; others. 1985: 165; Mitchell; Lanson. 1987: 203; Robbins.1989: 511)

2.1.5.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ

2.1.5.4.1งานวิจัยต่างประเทศ

เคลลี่ และฮุสตัน (Kelly; & Houston. 1985: 634) ได้ศึกษาบุคลิกภาพแบบเอและแบบบี จำแนกตามความแตกต่างด้านลักษณะชีวิตสังคม ภูมิหลัง และการทำงาน กลุ่มตัวอย่างเป็นหญิงที่ทำงานนอกบ้าน จำนวน 200 คน โดยแบ่งกลุ่มออกเป็น 2 กลุ่ม ผลการศึกษาพบว่า หญิงที่ทำงานนอกบ้านมีลักษณะบุคลิกภาพแบบเอ มีระดับการศึกษาสูงกว่า ระดับสถานภาพทางอาชีพสูงกว่า มีชั่วโมงการทำงานมากกว่า มีปริมาณที่ทำงานมากกว่า มีความสับสนในบทบาทการทำงาน ความเครียดในการทำงานและต้องการประสบการณ์การทำงานมากกว่าบุคคลที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบบี

ไคลเออร์ และไวด์เนอร์ (Kleiver; & Weidner. 1987: 204) ได้ศึกษาเรื่อง บุคลิกภาพแบบเอ และระดับความมุ่งหวัง โดยศึกษาจากการตั้งเป้าหมายของความสำเร็จของเด็ก และผู้ปกครอง กลุ่มตัวอย่าง เป็นเด็กชาย จำนวน 32 คน และเด็กหญิงจำนวน 41 คนมีอายุระหว่าง 9-12 ปี โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็นเด็กที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบเอและบี พบว่า เด็กทั้งสองกลุ่มได้ตั้งเป้าหมายความสำเร็จแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่พฤติกรรมในการทำงานของเด็กที่มีบุคลิกภาพแบบเอ จะทำงานสำเร็จมากกว่า และมีความเพียรพยายาม เพื่อให้ประสบความสำเร็จมากกว่า

สตรูป และโบแลนด์ (อัจฉรา วงศ์วัฒนามงคล. 2533: 19-20; อ้างอิงจาก Stru; & Boland) ได้ทำการทดลองเพื่อรับรู้สาเหตุของการกระทำ และความเพียรในการทำงานของบุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบเอ และแบบบี ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มที่มีบุคลิกภาพแบบเอมีความเชื่อมั่นในความสำเร็จในการทำงานมากกว่าล้มเหลว

ชวาทซ์ และคณะ (ปิยกาญจน์ กิจอุดมทรัพย์.2539: 24; อ้างอิงจาก Schwarty; others. 1986) ได้ศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมของบุคคลที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบเอ และบี ที่ประสบความสำเร็จล้มเหลวในสถานการณ์ที่ไม่มีผู้ใดเคยประสบความสำเร็จ และในสถานการณ์ที่มีบางคนประสบความสำเร็จ ผลการศึกษาพบว่า คนที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบเอ มีความมุ่งหวังความสำเร็จในสถานการณ์ที่มีโอกาสประสบความสำเร็จได้ แต่จะไม่เอาตัวไปผูกมัดกับงานที่ไม่มีโอกาสประสบความสำเร็จในการทำงานมากกว่าล้มเหลว ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างความยากของงานกับความเพียรในการทำงานนั้น พบว่า มีความสัมพันธ์กันทางลบ กล่าวคือ ถ้างานมีความยากมากขึ้น บุคคลจะมีความเพียรในการทำงานลดลง แต่จะมีความเพียรในการทำงานที่ยากปานกลาง แต่บุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบ บี นั้น มีความเชื่อถือในความสำเร็จและความล้มเหลวไม่ต่างกัน ส่วนความยากของงาน และความเพียรพยายามมีความสัมพันธ์กันทางบวก

2.1.5.4.2 งานวิจัยในประเทศ

อัจฉรา วงศ์วัฒนามงคล (2533: 126-127) ได้ศึกษาตัวแปรทางพฤติกรรมศาสตร์ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา กลุ่มตัวอย่าง เป็นนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จำนวน 240 คน เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อจำนวน 120 คน และไม่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อจำนวน 120 คน ตัวแปรที่ศึกษาคือจิตลักษณะพื้นฐานของบุคคล โดยศึกษาบุคลิกภาพแบบเอ และบุคลิกภาพแบบบี และสภาพแวดล้อมที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการศึกษาต่อ ผลการศึกษาพบว่า บุคคลที่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อ มีบุคลิกภาพแบบเอ อายุน้อย มีความเครียดในการทำงานสูง มีความกลัวความสำเร็จสูง เป็นโสดมีทัศนคติที่ดีต่อการศึกษาต่อ มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมค่อนข้างสูง และมีความรับรู้ความมั่นคงในการทำงานสูง

ชมพูนุท พงษ์ศิริ (2535: 73-74) ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความวิตกกังวลในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2,3 และ 4 วิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย กรุงเทพมหานคร จำนวน 230 คน ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 มีความวิตกกังวลสูงกว่านักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 และ 4 และนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 มีความวิตกกังวลต่ำที่สุด ส่วนนักศึกษาที่มีบุคลิกภาพแบบเอ จะมีความวิตกกังวลสูงกว่านักศึกษาที่มีบุคลิกภาพแบบบี

ศิริลักษณ์ ต้นชัยสวัสดิ์ (2535: 62-63) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับความเครียดของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลสงขลานครินทร์คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล พบว่า พยาบาลส่วนใหญ่ที่มีบุคลิกภาพแบบบี มีระดับความเครียดอยู่ในระดับปานกลาง และพยาบาลที่มีบุคลิกภาพต่างกันมีความเครียดต่างกัน โดยพยาบาลที่มีบุคลิกภาพแบบเอ มีความเครียดสูงกว่าพยาบาลที่มีบุคลิกภาพแบบบี ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ และประสบการณ์การทำงานมีความสัมพันธ์กับความเครียดด้านสัมพันธภาพกับบุคคลอื่นในการปฏิบัติงานด้านโครงสร้างและบรรยากาศองค์กรมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเครียดบุคลิกภาพและกลยุทธ์การเผชิญปัญหา ไม่มีความสัมพันธ์กับความเครียด

จรรยา เกษมศรีสังข์ (2537: 105-107) ได้ศึกษาวิธีเผชิญปัญหาของนักเรียนนายร้อยตำรวจ พบว่านักเรียนนายร้อยที่มีบุคลิกภาพแบบเอ มีวิธีการเผชิญปัญหาแบบสู้ปัญหาทุกวินาทีวิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนภาคปฏิบัติ ส่วนนักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีบุคลิกภาพแบบบี มีวิธีการเผชิญปัญหาด้านต่าง ๆ แบบรวมช่อม

จากงานวิจัยทั้งต่างประเทศและในประเทศดังที่กล่าวข้างต้น สรุปได้ว่าบุคลิกภาพแบบเอ จะมีความเพียรพยายาม มีความตั้งใจสูงในการทำงาน มุ่งมั่นในการทำงาน มีความเชื่อมั่นในการทำงาน และจะมีความวิตกกังวลในการทำงานสูง กว่าบุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบบี เพราะลักษณะของบุคคลที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบเอ จะเป็นคนริบร้อน และก้าวร้าว ชอบทำงานให้ได้มาก ชอบแข่งกับเวลาและกับผู้อื่น มีความมานะพยายามในการทำงาน ชอบฝ่าฟันอุปสรรคต่าง ๆ เพื่อประสบความสำเร็จ สำหรับบุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบบี จะมีความเครียดในการทำงานต่ำกว่า ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้ที่มีบุคลิกภาพแบบบีเป็นบุคคลที่มีบุคลิกภาพที่มีความผ่อนคลาย ไม่ริบร้อน และไม่ก้าวร้าว มีลักษณะเรื่อย ๆ เฉื่อย ๆ ชอบการพักผ่อนดำเนินชีวิตแบบง่าย ๆ และไม่ชอบฝ่าฟันอุปสรรคในการทำงาน เมื่อบุคคลมีบุคลิกภาพที่แตกต่างกันก็อาจมีความรับผิดชอบที่ต่างกันด้วย ดังนั้นองค์ประกอบด้านบุคลิกภาพทั้งสองแบบนี้จะมีอิทธิพลต่อความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่มของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ

2.1.6 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพจิต

2.1.6.1 ความหมายของสุขภาพจิต

กองสุขภาพจิต (2531: 3) ได้ให้ความหมายของสุขภาพจิตว่าเป็นสภาพจิตใจของบุคคลที่สามารถแก้ปัญหา สามารถปรับตัวและปรับจิตได้อย่างเหมาะสมกับสังคมและสภาพแวดล้อมที่เป็นจริง และส่งเสริมว่าการดำเนินชีวิตของปวงชน ย่อมต้องเผชิญทุกข์ ความตึงเครียด ความไม่พอใจ ความผิดหวัง แต่ผู้ที่มีสุขภาพจิตดีจะสามารถแก้ปัญหาหรือผ่อนปรนหาทางออกที่เหมาะสมกับสังคม วัฒนธรรม และสามารถปรับจิตใจให้ยอมรับผลที่จะเกิดตามมาได้ สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีความสุขตามอัธยาศัยปราศจากอาการของโรคจิตประสาท

ศูนย์สุขภาพจิต (2542: 1) ได้ให้ความหมายของสุขภาพจิตว่า สุขภาพจิตดี หมายถึง กี่คิด หรือคิดทางบวก การคิดดีคือการสนองสิ่งที่ปัญหาอย่างมีเหตุผลมองเห็นประโยชน์และส่วนดีที่จะนำไปใช้ได้ เช่น พ่อแม่ที่เห็นว่าลูกเกเร เมื่อคิดทางบวกว่าการเกเรเป็นสัญญาณเตือนภัยที่แสดงว่าเด็กต้องการความเข้าใจ ความใส่ใจและความรัก การสื่อความหมายด้วยการพูดไถ่ถาม รับฟัง เข้าใจ เห็นใจ ให้อภัย พฤติกรรมเกเรก็จะค่อยๆหายไป สุขภาพจิตไม่ดีจึงหมายถึง การคิดในทางไม่ดีหรือคิดทางลบ การคิดไม่ดีหรือคิดทางลบจะนำความทุกข์มาสู่ตนเองและคนอื่น

องค์การอนามัยโลก ได้ให้ความหมายของคำว่า สุขภาพจิตไว้ว่า ความสมบูรณ์ทางด้านจิตใจ ซึ่งปราศจากอาการของโรค โรคประสาทหรือลักษณะผิดปกติอื่นๆ ทางจิตใจและความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ โดยมีข้อขัดแย้งภายในจิต

จาไฮดา (วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา. 2549: 8; อ้างอิงจาก Jahoda. 1970: 28-35) กล่าวว่าสุขภาพจิต หมายถึง การที่แต่ละคนมีสภาวะจิตที่สมบูรณ์ โดยมีองค์ประกอบ 6 ด้าน คือ เจตคติที่มีต่อตนเอง การเสริมสร้างความเจริญเติบโตแลพัฒนาการ การรู้จักบูรณาการบุคลิกภาพ การมีอิสรภาพในความเป็นตัวของตัวเอง การรับรู้ที่เผชิญต่อความเป็นจริงและความสามารถเอาชนะอุปสรรคและสิ่งแวดล้อมรอบตัว

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า สุขภาพจิต หมายถึง สภาวะของจิตใจที่สามารถปรับเปลี่ยนให้เข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง ตลอดจนสามารถดำรงชีวิตอย่างมีความสุขและแก้ปัญหาให้ชีวิตประจำวันได้

2.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านครอบครัว

2.2.1 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนของผู้ปกครองทางการเรียน

2.2.1.1 ความสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนของผู้ปกครองทางการเรียน

ครอบครัวเป็นจุดเริ่มต้นของชีวิตเด็ก โดยมีพ่อแม่ ผู้ปกครองเป็นตัวจักรสำคัญที่มีอิทธิพลต่อตัวเด็กอย่างยิ่ง ทั้งในด้านบุคลิกภาพ ทัศนคติ ความเชื่อ ค่านิยม ตลอดจนความประพฤติ และรวมไปถึงความสำเร็จในชีวิตของเด็กก็ว่าได้ถ้าจะพิจารณาถึงความสำเร็จในการศึกษาเล่าเรียนซึ่งพ่อแม่ผู้ปกครองมีส่วนเกี่ยวข้องอยู่ไม่น้อยโดยเฉพาะพ่อแม่ผู้ปกครองที่มีความมุ่งหวังต่อการประสบความสำเร็จของบุตรหลานของตน เขาย่อมต้องการให้เด็กได้รับการศึกษาในระดับสูงสุดเท่าที่จะทำได้ และประสบผลสำเร็จเป็นอย่างดี พ่อแม่ผู้ปกครองที่เข้าใจจะให้ความสนใจในการศึกษาของเด็ก มีเวลาในการเอาใจใส่ดูแลการเรียนของเด็กให้คำแนะนำในการเรียนแก่เด็กเป็นอย่างดี สิ่งเหล่านี้เป็นแรงกระตุ้นให้เด็กสามารถทำการศึกษเล่าเรียนจนประสบผลสำเร็จได้เป็นอย่างดี (นิเทศ เจริญภักดิ์ชูรณ์. 2543: 32) ด้านนักเรียนที่มาจากต่างจังหวัด ต้องจากครอบครัว ซึ่งมีพ่อแม่ผู้ปกครอง ย่อมต้องการสนับสนุนการเรียนด้วยดี ทั้งทางด้านทุนทรัพย์กำลังใจด้านการเรียน และให้ความร่วมมือด้านการเรียน จะทำให้ประสบความสำเร็จในการเรียนได้ แต่ถ้าไม่ได้รับการสนับสนุนที่จริงจังย่อมมีผลในทางตรงกันข้ามคือไม่ประสบผลสำเร็จในการเรียนได้

ธีรานนโท (2534: 102) เรื่องการจัดการศึกษาของคณะสงฆ์ไทย พ.ศ. 2498 – 2530 พบว่าปัญหาการศึกษาของคณะสงฆ์ไทยประสบปัญหาด้านการเรียนอย่างมาก โดยเฉพาะการศึกษาสายปริยัติธรรม แผนกบาลี ทั้งนี้เพราะขาดการสนับสนุนอย่างจริงจังจากพระเถระผู้ใหญ่ในมหาเถรสมาคม และรัฐบาล

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การสนับสนุนการเรียนจากผู้ปกครอง ย่อมมีผลต่อการเรียนของนักเรียนและผู้ปกครองให้การสนับสนุนทางการเรียนทั้งทางวัตถุ และทางด้านวาจาอย่างมากนั้น ทำให้นักเรียนมีความพร้อมในการเรียน นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างเต็มที่

2.2.1.2 งานวิจัยในประเทศ

นฤมล พิกุลณี (2531: 49) ได้ทำการศึกษา องค์ประกอบด้านสภาพส่วนตัว ด้านสังคมสิ่งแวดล้อมและด้านเศรษฐกิจของสามเณรที่มีความสัมพันธ์กับการเข้าศึกษาระดับมัธยมศึกษา จำแนกประเภทโรงเรียน : กรณีจังหวัดลำปาง พบว่าการสนับสนุนการเรียนจากพระเถระในวัด มีผลต่อการเข้าเรียนของสามเณร เพราะทำให้เกิดความอบอุ่นและมีกำลังใจในการเรียน

จากงานวิจัยดังกล่าว สรุปได้ว่า การสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครองนั้นมีผลต่อการเรียนของนักเรียน เพราะทำให้เด็กเกิดความรู้สึกอบอุ่นและมีความพร้อมในการเรียน

2.2.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาระงานที่ได้รับมอบหมายภายในครอบครัว

2.2.2.1 ความหมายของภาระงานที่ได้รับมอบหมายภายในครอบครัว

ภาระงานที่ได้รับมอบหมายภายในครอบครัว หมายถึง ภาระหน้าที่ของบุคคลที่ต้องกระทำ ดูแลและรับผิดชอบในเรื่องต่าง ๆ ภายในบ้านให้สัมพันธ์กับบทบาทและหน้าที่ของตนภายในบ้าน เช่น บทบาทหน้าที่ของบิดามารดา มีหน้าที่อบรมบุตร และเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับบุตร รับผิดชอบเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร เป็นต้น ส่วนหน้าที่บทบาทของบุตรที่ต้องกระทำภายในบ้าน อาทิเช่น ให้ความเคารพนับถือบิดามารดา การช่วยทำงานบ้าน ทำความสะอาดบ้านหรือบริเวณบ้าน ช่วยงานบิดามารดา หรือสมาชิกภายในครอบครัว เท่าที่ตัวเองจะมีความสามารถทำได้ช่วยได้

ประยูรศรี มณีสร (2532: 152-157) กล่าวว่า บิดามารดาควรให้เด็กมีส่วนร่วมในการทำงาน และรับผิดชอบในภาระงานบ้านบ้าง ตามสมควร โดยเฉพาะในเวลาที่ได้กพอจะทำได้ เช่น ตอนเช้า เย็นและในวันหยุด ควรหางานให้เด็กทำเอง บิดามารดาควรให้เด็กรู้สึกเสมอว่าตนเป็นสมาชิกที่สำคัญคนหนึ่งที่บ้าน และให้รู้จักรับผิดชอบในกิจกรรมบ้านเรือนพอสมควร เพื่อฝึกให้เด็กรู้จักตัดสินใจด้วยตนเอง โดยบิดามารดาเป็นผู้แนะนำเพื่อเป็นแนวทางที่เด็กจะได้รู้จักตัดสินใจปัญหาสำคัญ ๆ ต่อไป

ยูวดี เทียรฆประสิทธิ์ (2536: 78) กล่าวว่า นักจิตวิทยาครอบครัวมีบทบาทสำคัญยิ่งในการพัฒนาบุคลิกภาพ สามารถช่วยกล่อมเกล่าให้เด็กมีความเจริญเติบโตสมบูรณ์ทั้งกายและใจ มีความเชื่อมั่นในตนเองที่มั่นคง ไม่อ่อนไหวง่าย มีความหนักแน่นและเห็นคุณค่าของตนค้นพบลักษณะอันพึงประสงค์จากต้นแบบที่ดี เด็กจะต้องมีคุณสมบัติต่าง ๆ เหมือนผู้ใหญ่ เช่น มีอำนาจ ความมีพลังกำลัง ความสามารถและได้รับการยกย่องจากผู้อื่น หากครอบครัวมีความมั่นคง อบรมเด็กให้เด็กมีบุคลิกภาพต่าง ๆ จากการเรียนรู้ สภาพแวดล้อมและบรรยากาศภายในและภายนอกครอบครัว การเรียนรู้เหล่านี้ดำเนินต่อเนื่องเรื่อยไปตามลำดับของชีวิต ซึ่งการเจริญเติบโตและมีประสบการณ์ในการทำงาน

ป. มหาจันทร์ (2536: 96-98) ได้กล่าวถึง แนวทางที่สามารถใช้เป็นเกณฑ์ในการมอบหมายความรับผิดชอบได้อย่างเหมาะสมกับวัยและความสามารถ ไว้ว่า

1. เด็กทุกคนจำเป็นต้องรับผิดชอบอย่างใดอย่างหนึ่งในบ้าน พ่อแม่จะต้องจัดสรรงานให้แก่สมาชิกในบ้าน เพื่อให้แต่ละคนรับผิดชอบในงานดังกล่าว การมอบหมายภารกิจให้เด็กจึงเป็นการพัฒนาความรับผิดชอบให้เกิดขึ้นแก่เด็ก

2. เด็ก ๆ ต้องการการทำงาน และการเล่นที่มีความสมดุลกัน เด็ก ๆ ต้องมีเวลาเป็นของตนเอง เพื่องานของตนเองและงานทั้งสองส่วนนี้ต้องมีความสมดุลกันมากขึ้นเมื่อเด็กเจริญเติบโตขึ้น เด็กเล็ก ๆ อาจไม่ชอบทำงานให้กับพ่อแม่ แต่อยากทำงานที่เป็นของตนเอง ส่วนเด็กที่โตขึ้นก็จะทำงานให้พ่อแม่มากขึ้น อย่างไรก็ตามงานทั้งสองส่วนนี้จะต้องเป็นสัดส่วนกันตามความเหมาะสม การ

จัดสรรงานส่วนนี้ให้มีความสมดุลกัน จะนำไปสู่การฝึกให้เด็กมีความรับผิดชอบทั้งต่อตนเอง และรับผิดชอบต่อผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม

3. ความยากของงานก็ดี มาตรฐานของการทำงานก็ดี ที่จะให้เด็กทำย่อมมีการปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม ในบางช่วงเวลาเด็กอาจมีภารกิจพิเศษที่ต้องการทำนอกบ้าน ดังนั้นความรับผิดชอบที่บ้านอาจต้องเปลี่ยนแปลงไป เช่น มีการฝึกดนตรีที่โรงเรียนเวลาเย็น ดังนั้นการตัดหญ้าหรือการรดน้ำต้นไม้ จึงต้องเปลี่ยนเวลาไปในเวลาอื่น เป็นต้น เด็กจำเป็นต้องมีประสบการณ์ที่กว้างของเด็กที่ต้องการเรียนรู้ทางด้านมนุษยสัมพันธ์และประสบการณ์อื่น ๆ นอกบ้าน การเปิดโอกาสให้เด็กรับผิดชอบงานนอกบ้าน เป็นการฝึกให้เด็กได้เรียนรู้ในการพบปะกับผู้อื่น การทำงานร่วมกับผู้อื่น การรู้ความต้องการของผู้อื่นเหล่านี้ จะเป็นการช่วยให้เด็กมีความรับผิดชอบที่ดียิ่งขึ้น ดังนั้น การสร้างความสมดุลระหว่างความรับผิดชอบนอกบ้านและในบ้านจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับเด็กในการเรียนรู้เรื่องความรับผิดชอบ

4. พ่อแม่จะต้องกำหนดความมุ่งหวังของการทำงานของเด็กให้ชัดเจน การกำหนดความมุ่งหวังที่ชัดเจน ทำให้สามารถกำหนดเวลาไว้ล่วงหน้าได้ตามความเหมาะสมในวันหนึ่ง ๆ การจัดสรรเวลาทั้งกิจกรรมนอกบ้านและในบ้าน ช่วยเพิ่มสมรรถภาพให้แก่เด็ก ให้สามารถทำงานได้ดีขึ้น เมื่อภารกิจและเวลาที่มีความชัดเจน และเมื่อเด็กมีความมุ่งมั่นที่จะทำงานให้สำเร็จ เด็กจะมีความรับผิดชอบในการจัดสรรเวลาของตนเอง ไม่ให้งานด้านใดด้านหนึ่งต้องเสียหายหรือเกิดความขัดแย้งระหว่างความรับผิดชอบในบ้านกับงานของตนเอง ดังนั้น การจัดสรรเวลาและการทำงานเพื่อความเหมาะสมจึงเป็นสิ่งจำเป็น

กรมสามัญศึกษา (จूरินทร์ นันทยทวิกุล. 2538: 18; อ้างอิงจาก กรมสามัญศึกษา. 2526) กล่าวว่า การที่นักเรียนตั้งใจช่วยเหลืองานต่าง ๆ ภายในบ้านเพื่อแบ่งเบาภาระซึ่งกันและกัน ตามความสามารถของตนและรู้จักแสดงความคิดเห็นและปฏิบัติตนเพื่อความสุข ชื่อเสียงของครอบครัว ช่วยแก้ปัญหาของสมาชิกในครอบครัวที่ไม่เข้าใจกันเมื่อมีปัญหาที่ปรึกษาและให้พ่อแม่รับทราบแก้ปัญหาของตนเองทุกเรื่องช่วยครอบครัวประหยัดไฟฟ้า น้ำ อาหาร สิ่งของเครื่องใช้ภายในบ้านและอื่น ๆ

วัชรินทร์ โกสินเจริญชัย และปณิษฐา มีชอบธรรม (2544: 2-3) กล่าวว่า บ้านหรือครอบครัวเป็นหน่วยสังคมที่เล็กที่สุด เป็นที่รวมของสมาชิกทุกคนในครอบครัว หากสมาชิกทุกคนในครอบครัวปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ที่รับผิดชอบ ก็จะทำให้ทุกคนมีความสุข ความเจริญ และเป็นพลเมืองดีของสังคม ซึ่งจะส่งผลต่อความเจริญก้าวหน้าของประเทศชาติ และยังได้กล่าวบทบาทหน้าที่ของบุตรไว้ดังนี้

1. ให้ความเคารพนับถือและเชื่อฟังคำสั่งสอนของบิดามารดา

2. ตั้งใจศึกษาเล่าเรียนให้เต็มกำลังความสามารถ
3. ช่วยเหลืองานบ้านด้วยความเต็มใจ
4. รู้จักใช้และเก็บออมทรัพย์สินที่บิดามารดามอบให้
5. ปฏิบัติตนอยู่ในระเบียบวินัย มีกิจกรรมทางดงามเหมาะสมกับทุกโอกาส
6. ดูแลบิดามารดาเมื่อท่านแก่ชรา

จากเอกสารที่ได้กล่าวไว้แล้วข้างต้น สรุปได้ว่า ภาระงานที่ได้รับมอบหมายภายในครอบครัว เป็นภาระหน้าที่ของบุคคลที่ต้องกระทำ ดูแลและรับผิดชอบในเรื่องต่าง ๆ ภายในบ้านให้สมกับบทบาทและหน้าที่ของตนซึ่งเป็นสมาชิกภายในบ้าน เช่น บทบาทหน้าที่ของบิดามารดา มีหน้าที่อบรมบุตร และเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับบุตร รับผิดชอบเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร เป็นต้น ส่วนหน้าที่บทบาทของบุตรที่ต้องกระทำภายในบ้าน อาทิเช่น ให้ความเคารพนับถือบิดามารดา การช่วยทำงานบ้าน ทำความสะอาดบ้านหรือบริเวณบ้าน ช่วยงานบิดามารดา หรือสมาชิกภายในครอบครัว เท่าที่ตัวเองจะมีความสามารถทำได้ช่วยได้และภาระที่ได้รับมอบหมายภายในครอบครัวนั้นต้องไม่ขัดแย้งกับเวลาหรืองานของตนเอง ส่วนในทางพระพุทธศาสนาท่านกล่าวไว้ว่าบุตรมีหน้าที่ ๆ ต้องทำ หรือมีภาระหน้าที่ต้องปฏิบัติให้สมกับเป็นบุตรไว้ดังนี้

1. พ่อแม่เลี้ยงเรามาแล้วเราต้องเลี้ยงท่านตอบ
2. ช่วยทำกิจของท่าน คือ ช่วยทำงานท่านตามที่ท่านมอบหมายให้รับผิดชอบอย่างเต็มที่เต็มความสามารถ
3. ดำรงวงศ์ตระกูล กล่าวคือ ต้องสืบทอดวงศ์ตระกูล ไม่ทำตัวให้เสื่อมเสีย หรือทำวงศ์ตระกูลให้เสียหาย หรือทำให้วงศ์ตระกูลต่างพร้อย
4. ทำตัวให้สมกับได้ทรัพย์มรดก กล่าวคือ ต้องเป็นคนประหยัด รู้จักพอเพียง และรู้จักการใช้จ่ายทรัพย์ และ
5. เมื่อท่านเสียชีวิตไปแล้ว ต้องทำบุญอุทิศส่วนกุศลไปให้

2.2.2.2 ลักษณะของเด็กที่มีความรับผิดชอบต่อภาระงานที่ได้รับมอบหมาย

ป. มหาจันทร์ (2536: 102-104) ได้กล่าวว่า เด็กที่มีความรับผิดชอบจะปฏิบัติภารกิจดังนี้

1. ปฏิบัติภารกิจโดยปกติสม่ำเสมอ โดยมีต้องมีการบอกทุกครั้ง การที่เด็กทำงานโดยที่มีผู้บอกเป็นการปฏิบัติตามคำสั่ง โดยเด็กไม่ได้ตัดสินใจด้วยตนเอง ไม่ใช่เป็นการทำอย่างรับผิดชอบ
2. มีเหตุผลที่เด็กสามารถอธิบายสิ่งที่เด็กกระทำได้ การมีเหตุผลแสดงว่า เด็กกระทำไปด้วยความสมัครใจของตนเอง มิใช่กระทำตามคำสั่งหรือถูกบังคับให้ทำ

3. ไม่กล่าวตำหนิติเตียนผู้อื่น เมื่อปรากฏว่าผู้อื่นกระทำผิดพลาดหรือไม่กระทำผิดพลาด หรือไม่กระทำตามความต้องการของตน เด็กจะไม่กล่าวตำหนิติเตียนทั้งนี้เพราะเด็กถือว่าเป็นเหตุผลของผู้อื่น เป็นการตัดสินใจของผู้อื่น ที่มีความแตกต่างไปจากของตน

4. มีความสามารถในการเลือกอย่างเหมาะสม ระหว่างตัวเลือกสองตัวเลือก จากประสบการณ์ของเด็ก จากคำบอกเล่าของผู้ใหญ่ เด็กสามารถประเมินตัวเลือกต่าง ๆ และสามารถตัดสินใจเลือกตัวเลือกได้อย่างเหมาะสมที่จะนำมาปฏิบัติ

5. สามารถทำงานหรือเล่นได้ด้วยตนเองโดยไม่มีความเบื่อหน่าย หรือไม่สบายใจ หากที่เด็กมีโอกาสตัดสินใจเลือกด้วยตนเอง ทำให้เด็กสามารถเลือกทำงานหรือเล่นได้ตามความพอใจ จึงไม่เป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดความเบื่อหน่าย

6. มีความสามารถในการตัดสินใจ อันเป็นการตัดสินใจที่แตกต่างไปจากคนอื่นในกลุ่ม การตัดสินใจที่แตกต่างไปจากผู้อื่นนี้ แสดงให้เห็นว่าเด็กมีความคิดที่เป็นอิสระไม่ขึ้นอยู่กับผู้อื่น

7. มีจุดหมายปลายทาง หรือมีความสนใจที่แน่นอนที่ทำให้เด็กตั้งใจทำงาน จุดหมายปลายทาง หรือความสนใจทำให้เด็กมีเป้าหมายในการทำงาน อันจะช่วยให้เด็กทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

8. ให้เกียรติ ให้ความเคารพนับถือและยอมรับในข้อจำกัดของพ่อแม่ ไม่เหยียดหยามไม่ตำหนิติเตียนหรือบ่นว่า แสดงให้เห็นว่าเด็กยอมรับในความแตกต่างระหว่างบุคคล ยอมรับในผู้อื่น รวมทั้งพ่อแม่ของตนเอง

9. เมื่อบอกว่าจะทำอะไรแล้วจะทำงานนั้นจนสำเร็จ แม้จะมีปัญหาหรืออุปสรรคใด ๆ ก็จะไม่อ้างเหตุผลที่จะละทิ้งงาน แต่จะหาวิธีการใหม่ ๆ มาทำงานนั้นให้เสร็จไม่เลื่องงานไปให้ผู้อื่นทำ

10. ยอมรับความผิดพลาดโดยไม่แก้ตัว เด็กที่มีความรับผิดชอบเมื่อตัดสินใจปฏิบัติภารกิจไปแล้ว เกิดความผิดพลาดขึ้น จะยอมรับความผิดพลาดนั้น ๆ โดยที่ไม่พยายามหาเหตุผลมาแก้ตัว หรือโยนความผิดไปให้ผู้อื่น

จากเอกสารที่กล่าวมาแล้วข้างต้นสรุปได้ว่า ลักษณะของเด็กที่มีความรับผิดชอบประกอบไปด้วย การปฏิบัติภารกิจโดยปกติสม่ำเสมอ มีเหตุมีผลที่เด็กสามารถอธิบายสิ่งที่ตนกระทำได้ ไม่กล่าวตำหนิติเตียนผู้อื่น สามารถทำงานโดยไม่มีความเบื่อ มีความสามารถในการตัดสินใจ มีจุดหมายปลายทาง ให้เกียรติ ให้ความเคารพนับถือและยอมรับในข้อจำกัดของพ่อแม่ เมื่อบอกว่าจะทำอะไรแล้วจะทำงานนั้นจนสำเร็จ ยอมรับความผิดพลาดโดยไม่แก้ตัว

2.2.2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาระงานที่ได้รับมอบหมายภายในครอบครัว

วันที อุบลเยี่ยม (2545: 109) ได้ศึกษาปัจจัยลักษณะพื้นฐานและสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อตนเองของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ หอวัง นนทบุรี กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียน 290 คน พบว่า การมอบหมายงานให้ปฏิบัติจากบิดามารดา มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อตนเองของนักเรียนด้านการประพฤติตนที่เหมาะสม ด้านการศึกษาเล่าเรียน และด้านการดูแลรักษาสุขภาพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

พระมหาสมควร ชุนภิบาล (2550: 108) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่มของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนพนิตยการสยาม เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างจำนวน 350 คน เป็นนักเรียนชาย 114 คน และนักเรียนหญิง 236 คน พบว่า ภาระงานที่ได้รับมอบหมายภายในบ้าน มีอิทธิพลต่อความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่มของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนพนิตยการสยาม เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นอันดับ 5 ซึ่งเป็นอันดับสุดท้าย แสดงว่านักเรียนที่มีภาระงานที่ได้รับมอบหมายภายในบ้านมาก ทำให้มีความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่มมากขึ้นนี้เพราะ บ้านเป็นสถาบันแรกที่จะปลูกฝังสิ่งต่าง ๆ ให้กับสมาชิก การปลูกฝังความรับผิดชอบให้กับเด็ก ก็ควรเริ่มมาจากสถาบันแรกและสถาบันหลักของสังคมซึ่งได้แก่สถาบันครอบครัว การที่พ่อแม่มอบหมายงานในบ้านให้สมาชิกภายในบ้านทำนั้นถือได้ว่าเป็นการสร้าง การปลูกฝังลักษณะนิสัยอันพึงประสงค์ให้กับสมาชิกภายในบ้าน

จากงานวิจัยที่ได้กล่าวไปแล้ว เห็นได้ว่า การมอบหมายงานให้นักเรียนปฏิบัติภายในบ้านเป็นการฝึกความรับผิดชอบแก่เด็ก ดังนั้นปัจจัยด้านครอบครัวในเรื่องภาระงานที่ได้รับมอบหมายภายในครอบครัวน่าจะมีส่งผลต่อการทำงานกลุ่มของนักเรียน

2.3 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน

2.3.1 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

2.3.1.1 การสร้างสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูที่ดี

1. การปฏิบัติตนของนักเรียนต่อครู

สงวน สุทธิเลิศอรุณ (2543: 240) กล่าวว่า การสร้างสัมพันธภาพที่ดีที่นักเรียนพึงปฏิบัติต่อครู ทำได้ดังนี้

1.1 นักเรียนยอมรับครู สถานบันการศึกษาจะต้องสรรหา และคัดเลือกครูผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อมอบหมายให้สอน ให้คำปรึกษา และสร้างประสบการณ์ที่มีคุณค่าให้แก่นักเรียน ดังนั้นนักเรียนควรให้การยอมรับ ให้เกียรติ ให้การเคารพนับถือ และพยายามปรับตัวให้เข้ากับครูให้ได้

1.2 นักเรียนมีความรับผิดชอบ นักเรียนมีหน้าที่สำคัญคือ “เรียน” ดังนั้นนักเรียนจะต้องเข้าชั้นเรียน ฟังคำบรรยาย อ่านหนังสือ และเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนค้นคว้าเพิ่มเติมจากสื่ออินเทอร์เน็ต และสื่ออื่นๆ ด้วย จัดทำรายงานให้ดีที่สุดตามที่ครูมอบหมาย พยายามให้ถูกใจครูมากที่สุด

1.3 นักเรียนสร้างประโยชน์ให้แก่ตนเองและครู นักศึกษาที่คาดหวังความก้าวหน้าและความสำเร็จจะต้องเตรียมอ่านหนังสือ หรือเอกสารในเรื่องที่จะเรียนมาล่วงหน้า เมื่อถึงเวลาเรียนก็ตั้งใจฟัง หรือฝึกกิจกรรมในบทเรียนได้อย่างมีทักษะที่ดี อาจขอคำปรึกษาจากอาจารย์ มีการแนะนำตัวก่อนถามคำถาม หรือก่อนจะแสดงความคิดเห็นในทางที่สร้างสรรค์ เพื่อให้อาจารย์รู้จักอันจะช่วยสร้างประโยชน์ให้แก่นักศึกษาเสมอ

1.4 นักเรียนและครูมีความสุข นักเรียนที่สร้างความสัมพันธ์อันดีกับครูมาโดยตลอด ให้การยอมรับครู มีความรับผิดชอบในการศึกษาเล่าเรียน จัดทำรายงานที่ถูกใจครู มีการซักถามตามเนื้อหาที่เกี่ยวข้อง ทำให้การสอนของครูมีชีวิตชีวา ก่อนจะจบชั่วโมง นักเรียนจะมีส่วนร่วมในการซักถามปัญหาที่น่าสนใจ ทำให้ครูมีความสุข สิ่งที่ได้คือนักเรียนจะมีความสุขด้วย

2. การปฏิบัติตนของครูต่อนักเรียน

สงวน สุทธิเลิศอรุณ (2543: 239-240) กล่าวว่า การสร้างสัมพันธภาพที่ดีที่ครูพึงปฏิบัติต่อนักเรียน ทำได้ดังนี้

2.1 ครูยอมรับนักเรียน ว่านักเรียนในฐานะเป็นทั้งศิษย์และเป็นเพื่อนมนุษย์ ย่อมมีความรู้สึก มีอารมณ์ มีความต้องการ และมีระดับความเฉลียวฉลาดทางอารมณ์ที่แตกต่างกัน จึงควรสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกัน ให้เกียรติ มีความเอื้ออาทร และมีมนุษยธรรมต่อศิษย์ ถ้าจำเป็นต้องว่ากล่าวตักเตือนควรเรียกพบเป็นการเฉพาะตัว

2.2 ครูมีความรับผิดชอบ ครูมีหน้าที่สำคัญคือ การสอนและให้คำปรึกษา ครูควรจะต้องรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตน เข้าสอนและเลิกตรงเวลา มอบหมายงานเพื่อฝึกความใฝ่รู้ให้กับนักเรียน และปลูกฝังความซื่อสัตย์ให้แก่นักเรียน

2.3 ครูให้ผลประโยชน์แก่นักเรียน ครูควรสอนและจัดประสบการณ์ให้นักศึกษาเตรียมเป็นบัณฑิตตามความต้องการของผู้ว่าจ้าง คือให้มีความรู้ความสามารถอันได้แก่ ความรู้ความสามารถเฉพาะสาขา ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน และพัฒนามหาวิชาชีพ และความรู้ความสามารถพิเศษ รวมทั้งมีบุคลิกภาพที่ดี อันได้แก่ บุคลิกภาพที่เหมาะสมในการปฏิบัติงาน บุคลิกภาพทางสังคม บุคลิกภาพทางด้านอารมณ์ และบุคลิกภาพด้านร่างกาย

2.4 ครูและนักเรียนมีความสุข ครูและนักเรียนจะมีความสุขทั้งสองฝ่ายได้ สร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกัน ครูตั้งใจสอน และสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมอันดีงาม และค่านิยมที่ดี

ให้แก่นักเรียนตั้งใจเรียน รู้จักคิดใช้ปัญญา ก็จะศึกษาสำเร็จ ทั้งครูและนักเรียนต่างก็มีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับสรุปผลการประชุมระดับชาติเรื่อง “บัณฑิตไทยในอนาคต” ว่าจำเป็นจะต้องพัฒนาและสร้างสรรค์บัณฑิตให้เป็นผู้ใฝ่หาความรู้ตลอดชีวิต มีสามัญสำนึก สุขศึกษา (การมีความสุขในการศึกษาตลอดชีวิต) มีสติ รู้จักสังเคราะห์ เสียสละ มีความสุขอยู่ในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา เคารพในสิทธิและหน้าที่ของตนเองและผู้อื่นๆ โดยให้บัณฑิตมีความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของสังคมด้วย

2.3.1.2 ความสำคัญของสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

ธเนศ ขำเกิด (2533 : 7) กล่าวถึงความผูกพันและเป็นกันเองระหว่างอาจารย์กับนักศึกษาว่า ครูควรแสดงพฤติกรรมทั้งในด้านคำพูด กิริยา ท่าทาง สีหน้าที่ยิ้มแย้ม แจ่มใส ให้ความรัก ความเมตตาอย่างจริงใจ และมีเหตุผลต่อความสม่ำเสมอ นักศึกษาจะรู้และเข้าใจดีว่าอาจารย์ของเขามีความรักและความจริงใจต่อเขาเพียงใด สิ่งเหล่านี้จะเป็นแม่แบบของนักศึกษา และมีผลทางด้านจิตใจต่อการแสดงความรัก ความศรัทธาในอาจารย์ของเขาด้วยความจริงใจ หากอาจารย์สามารถครองหัวใจของนักศึกษาได้แล้ว ความรู้สึกที่ดีต่อกันจะสร้างสรรค์บรรยากาศในการเรียนการสอนที่สดชื่น มีความรัก ความผูกพัน เอื้ออาทร และให้อภัยต่อกันโคแกน (จิตติกร ชินสุวรรณพานิช. 2546: 43-44; อ้างอิงจาก Cogan. 1975) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา พบว่า ความสัมพันธ์ที่เป็นมิตรระหว่างอาจารย์และนักศึกษา จะทำให้การเรียนของนักศึกษาดีขึ้นอย่างยิ่ง อาจารย์และนักศึกษามีความสัมพันธ์กันมากเท่าใด นักศึกษาจะสามารถพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ให้สูงถึงขีดสุดได้มากเพียงนั้น อีกทั้งลักษณะความสัมพันธ์ของอาจารย์ และนักศึกษาจะมีอิทธิพลต่อความสนใจในวิชาที่เรียนของนักศึกษา นักศึกษามีความศรัทธาในตัวอาจารย์ซึ่งจะช่วยให้นักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน อันจะเป็นผลดีต่อการเรียนทำให้ผลการเรียนดีขึ้น

จากเอกสารข้างต้นสรุปได้ว่า หากเกิดสัมพันธภาพที่ดีระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ โดยอาจารย์ให้ความรัก ความเอาใจใส่ ให้ความเป็นกันเองแก่นักศึกษา ให้คำปรึกษาเมื่อนักศึกษามีปัญหา และเป็นแบบอย่างที่ดีแล้ว นักศึกษาจะเกิดความรัก ให้ความเคารพรัก เชื่อฟังคำสั่งสอน มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน รับผิดชอบต่อการเรียน เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นักศึกษามีพฤติกรรมแสดงออกในทางที่ถูกต้อง และสามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้ภายใต้การจัดการสภาพการเรียนการสอนที่มีความเหมาะสมกับสภาพการศึกษาในปัจจุบันมากที่สุด นั่นคือภายใต้การจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งประการหนึ่งที่มุ่งให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาก็คือ ความสามารถทำงานเป็นทีม หรือทำงานเป็นกลุ่มนั่นเอง

2.3.1.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

เมทินี รุ่งรังษี (2548: 86) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการทำงานกลุ่มของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคเหนือ จังหวัดนครสวรรค์ กลุ่มตัวอย่างจำนวน 283 คน พบว่า สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษา กับอาจารย์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการทำงานกลุ่ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า การมีสัมพันธภาพระหว่างนักศึกษา กับอาจารย์ดี นักศึกษาก็จะมีการทำงานกลุ่มดี ทั้งนี้เพราะการที่อาจารย์มีสัมพันธภาพที่ดีกับนักศึกษา คอยเอาใจใส่ ทำให้นักศึกษาเกิดความรู้สึกเป็นกันเองและสร้างบรรยากาศความอบอุ่น เปิดโอกาสให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็น และคอยให้คำปรึกษาปัญหานั้น ส่งเสริมให้นักศึกษากระตือรือร้นในการทำงานกลุ่มที่อาจารย์มอบหมาย ดำเนินการทำงานกับเพื่อนในกลุ่มอย่างมั่นใจ โดยไม่รู้สึกว่ายากหรือเหนื่อย ควบคุมการทำงานกลุ่มของพวกเขา แต่อาจารย์จะคอยเป็นผู้ให้คำชี้แนะและสนับสนุนการเรียนรู้ของพวกเขาได้ตลอดเวลา

2.3.2 เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

2.3.2.1 ความหมายเกี่ยวกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

นพพร พาณิชสุข (2536: 70) ได้เสนอแนะวิธีการที่พึงปฏิบัติต่อกันในการทำงานร่วมกับเพื่อน ไว้ดังนี้

1. ความเป็นผู้มีอัธยาศัยไมตรีอันดีต่อกัน เป็นองค์สำคัญและจำเป็นที่ต้องสร้างให้เกิดในการทำงานร่วมกัน ควรพูดคุยสนทนาด้วยถ้อยคำที่สุภาพ ไพเราะอ่อนหวานนุ่มนวล และยิ้มแย้มแจ่มใส
2. ความสามัคคีของหมู่คณะหรือของเพื่อนร่วมงาน ความสามัคคีจะเกิดขึ้นได้ก็เมื่อสมาชิกแต่ละคนมีทัศนคติ และความรู้สึกที่ดีต่อกัน เห็นความสำคัญของกันและกัน เห็นความสำคัญของกลุ่ม
3. ความเป็นผู้นำมีการออมชอมหรือตกลงกัน ในการทำงานร่วมกันนั้นเป็นธรรมดาที่สมาชิกแต่ละคนอาจมีความคิดเห็นไม่ตรงกัน อย่างไรก็ตามในการทำงานร่วมกันนั้น สมาชิกแต่ละคนควรจะรับฟังความคิดเห็นของบุคคลอื่น มีเหตุผลเห็นอารมณ์และปราศจากอคติ
4. ความเป็นผู้ช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน ตามความสามารถและตามโอกาส ทั้งนี้เพราะมนุษย์เราจำเป็นต้องมีการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน พึงพาอาศัยกัน ดังคำโบราณว่า “น้ำพึ่งเรือ เสือพึ่งป่า” เพราะชีวิตนี้ไม่แน่นอน วันหนึ่งข้างหน้าเราอาจจะต้องพึ่งพาอาศัยกันโดยไม่รู้สึกตัวจึงไม่ควรมองข้ามเห็นว่าไม่มีความสำคัญ สิ่งใดที่เราพอจะให้ความช่วยเหลือได้ถ้าเรามีโอกาสก็ควรจะให้ การช่วยเหลือกัน

5. ความอิสระ สมาชิกจะต้องมีความอิสระในการคิด การแสดงความคิดเห็นในการทำงานกับบุคคลอื่นที่มีความแตกต่างกันทั้งตำแหน่ง สถานภาพ หรือบทบาท หรืออื่น ๆ อาจจะทำให้มีการผูกขาดการใช้อำนาจ หรือมีความเกรงใจ ซึ่งอาจจะทำให้สมาชิกที่ร่วมกันทำงานขาดอิสระในการใช้อำนาจ หรือมีความเกรงใจกัน ซึ่งอาจจะทำให้สมาชิกที่ร่วมกันทำงานขาดอิสระในการแสดงความคิดเห็น ซึ่งความคิดเห็นเหล่านั้นอาจจะเป็นประโยชน์ต่อกลุ่มก็ได้ ดังนั้นสมาชิกที่ทำงานร่วมกันควรตระหนักว่าสมาชิกแต่ละคนต่างก็มีอิสระที่จะแสดงความคิดเห็น

6. เป็นผู้มีความจริงใจ คุณลักษณะข้อนี้ของสมาชิกจะก่อให้เกิดการช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน เรื่องของความจริงใจปัจจุบันเป็นสิ่งที่ค่อนข้างหาได้ยาก แม้ว่าทุกคนต่างก็เรียกร้องหา เรามักจะพบว่าแต่ความอิจฉาริษยาแก่งแย่งชิงดีชิงเด่น เพราะมนุษย์นั้นมีกิเลส คือ โภภะ โลภ โกรธ หลง อันเป็นรากฐานที่ทำให้เกิดความจริงใจลดน้อยลง เพราะต่างคนต่างสวมหน้ากาก และแสดงละครเข้าหากัน ด้วยเหตุนี้ความจริงใจจึงเป็นรากฐานที่สำคัญประการหนึ่งในอันจะก่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจในการทำงานร่วมกัน

7. หลีกเลี้ยงการวิพากษ์วิจารณ์เพื่อนร่วมงาน การวิพากษ์วิจารณ์เพื่อนร่วมงานสมาชิกทุกคนต้องระลึกว่าสักวันหนึ่งคำพูดจะต้องไปถึงหูเพื่อนร่วมงาน และที่สำคัญไม่เป็นการยุติธรรมต่อเพื่อนร่วมงาน ถ้าเราด่วนวิพากษ์วิจารณ์สมาชิกเพื่อนร่วมงานฝ่ายเดียวทั้ง ๆ ที่เราไม่รู้จักเขาดีพอหรือได้ข้อมูลของเขามาผิด ๆ นอกจากนี้สมาชิกที่ทำงานกันไม่ควรจะนิโทษกันและกัน ทั้งนี้เพราะว่าการวิพากษ์วิจารณ์หรือแม้แต่การนิโทษมิได้ก่อให้เกิดประโยชน์ในการสร้างความสามัคคีหรือการร่วมมือร่วมใจแต่ประการใด

8. ยกย่องชมเชยเพื่อนสมาชิกที่ร่วมงานด้วยกันเมื่อมีโอกาสอันควร พฤติกรรมเช่นนี้เป็นสิ่งที่พึงประสงค์ของทุกคน แต่ก็ไม่ควรทำพร่ำเพรื่อจนเกินไป การยกย่องชมเชยทั้งต่อหน้าและลับหลังด้วยความภาคภูมิใจ และมีเหตุผลต่อเพื่อนร่วมงาน เป็นการสร้างกำลังใจให้แก่ผู้ถูกชมการจะขอความร่วมมือจากเพื่อนสมาชิกในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ก็จะสะดวกขึ้น

ชัยพร วิชาวุธ (2530: 69) กล่าวว่า สัมพันธภาพระหว่างบุคคลเป็นปฏิสัมพันธ์ตอบโต้ระหว่างบุคคล เนื่องจากมนุษย์อยู่เป็นสังคม การกระทำของมนุษย์แต่ละคนจึงสัมพันธ์กับการกระทำของคนอื่น ๆ ในสังคม ซึ่งเกิดขึ้นทันทีเมื่อการกระทำของคนหนึ่งมีผลกระทบต่อผลกรรมที่อีกคนหนึ่งจะได้รับ

กันยา สุวรรณแสง (2533: 61-65) กล่าวว่า ivalว่า การที่จะทำให้บุคคลสามารถปฏิบัติตนกับเพื่อนได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและเพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันควรปฏิบัติ ดังนี้

1. แสดงกิริยาที่ยิ้มแย้มแจ่มใส เพราะรอยยิ้มเป็นการแสดงออกถึงความรัก ที่มีความหมายมากที่สุด และลงทุนน้อยที่สุด

2. แสดงความสนใจกับบุคคลอื่น เช่น การทักทาย การไต่ถามทุกข์สุข
3. ตั้งใจฟังบุคคลอื่นพูด หากท่านกำลังทำงาน เมื่อมีบุคคลอื่นมาสนทนาด้วยก็ควรจะเก็บงานที่ทำเอาไว้ชั่วคราวก่อน อย่าทำงานไปด้วยสนทนาไปด้วย เพราะเป็นกิริยาที่ไม่เหมาะสม อันแสดงถึงการไม่ให้ความสนใจบุคคลนั้น
4. แสดงกิริยารับฟังข้อคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะของบุคคลอื่น
5. ทำตนให้เป็นคนมองโลกในแง่ดี อย่าจ้องจับผิดบุคคลอื่น จะทำให้เกิดความหวาดระแวงซึ่งกันและกัน หากบุคคลอื่นทำอะไรให้มองในแง่ดีไว้ก่อน อย่าคอยจ้องแต่จะนินทา
6. แสดงความเกรงใจต่อบุคคลอื่น เนื่องจากความสนิทสนมเกินไป อาจทำให้ไม่เกิดความเกรงใจกัน
7. รู้จักระงับอารมณ์ ในการคบหาสมาคมกับบุคคลอื่น ๆ นั้นอาจมีสิ่งที่ทำให้เกิดไม่พอใจขึ้น ดังนั้นหากเราเกิดอารมณ์ก็ควรระงับอารมณ์เอาไว้บ้าง เพราะการเป็นคนเจ้าอารมณ์ไม่ได้ก่อให้เกิดอะไรดีขึ้นมาเลย นอกจากจะทำลายความสัมพันธ์ที่เคยมีมาก่อน
8. วางตัวอยู่ในฐานะที่เหมาะสม ไม่แสดงกิริยาอาการโอ้อวด ยกตนข่มท่านไม่ว่าบุคคลใดก็ตามไม่มีใครชื่นชมคนที่ข่มให้เขาต่ำลง
9. รู้จักปฏิบัติคำขอร้องที่ไม่มีเหตุผลของผู้อื่น ด้วยการแสดงใบหน้าปกติ น้ำเสียงเรียบดังชัดเจน มองสบสายตาเพื่อน เพื่อแสดงให้เห็นความจริงใจที่ต้องการให้เพื่อนทราบความรู้สึกที่แท้จริง
10. จดจำข้อมูลเล็ก ๆ น้อย ๆ ของเพื่อนไว้ แสดงความเอาใจใส่ ความสนใจ เพื่อแสดงความยินดีในวาระสำคัญ แสดงความห่วงใยเมื่อเพื่อนมีความทุกข์

จากเอกสารที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น สรุปได้ว่า การสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนเป็นสิ่งจำเป็นอย่างมากในการอยู่ร่วมกันและการทำงานร่วมกัน ซึ่งการสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนนี้เป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ ที่บุคคลต้องฝึกและต้องสร้างให้เป็นนิสัยติดตัวแก่บุคคลเอง เพื่อให้เกิดการประสานงาน ติดต่อดีต่อกัน และเกิดความรักความสามัคคี ความสมานฉันท์ต่อกันและกัน หนึ่งเมื่อบุคคลมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันแล้วการทำงานร่วมกัน และการอยู่ร่วมกันย่อมมีแต่ความสุขความสำเร็จ สังคมเกิดการช่วยเหลือซึ่งกันและกันเพราะต่างคนต่างมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันและกัน ซึ่งได้มีปราชญ์ท่านได้กล่าวไว้ว่า การสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีต้องประกอบด้วยลักษณะดังนี้ คือ

“ยิ้มแย้มแจ่มใส ตั้งใจเจรจา

พูดจาไพเราะ สงเคราะห์เกื้อกูล”

2.3.2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

2.3.2.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

ฮาห์มาด และฮูด (Ahmad; & Hood. 1948: 498-502) ศึกษาพัฒนาของสัมพันธภาพระหว่างบุคคลของมหาวิทยาลัยโอไอวา ปีการศึกษา 1977-1981 พบว่า นักศึกษามีการพัฒนาสัมพันธภาพเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมนอกหลักสูตร

เดอคอสเตอร์ (Decoster. 1971: 5789-A) ได้ศึกษาความพึงพอใจในความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนในชั้นเรียนของนักเรียนโรงเรียนมัธยม พบว่า นักเรียนที่มีความพึงพอใจในความสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนในชั้นเรียน มีแนวโน้มของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีความพอใจในการความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนในชั้นเรียนต่ำ

เลย์แมน (Layman. 1975: 7210) ได้ศึกษาทัศนคติของนักศึกษาใหม่ที่มีต่อสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัยแห่งรัฐโอกาโฮมา ผลการศึกษาพบว่า ความเป็นเลิศทางวิชาการและการมีมนุษยสัมพันธ์มีความสัมพันธ์กับนักศึกษาที่ตั้งใจเรียนมากกว่านักศึกษาที่ไม่ตั้งใจเรียน และการจัดสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัยจะส่งผลต่อบุคลิกภาพของนักศึกษา ทั้งด้านความเป็นเลิศทางวิชาการและความมีระเบียบวินัย

บอยด์ (Boyd. 1979: 175) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการวัดผลสัมฤทธิ์และความก้าวหน้าทางวิชาการของนักศึกษามิวดา จำนวน 800 คน จากมหาวิทยาลัย 40 แห่ง ในช่วงเวลา 10 ปี (ระหว่างปี ค.ศ.1970-1979) พบว่า ความเปลี่ยนแปลงของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่ชัดเจนในช่วง 10 ปีนั้นวัดได้จากลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มเพื่อน การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของมหาวิทยาลัย

2.3.2.2.2 งานวิจัยในประเทศ

วัฒนา พุ่มเล็ก (2535: 97) ได้ศึกษาถึงอิทธิพลขององค์ประกอบที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำจะประสบปัญหาการคบเพื่อนมากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

เมทินี รุ่งรังษี (2548: 86) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการทำงานกลุ่มของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคเหนือ จังหวัดนครสวรรค์ กลุ่มตัวอย่างจำนวน 283 คน ผลการศึกษาพบว่า สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับเพื่อนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการทำงานกลุ่ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า หากมีสัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับเพื่อนดี นักศึกษาก็จะมีการทำงานกลุ่มดี ทั้งนี้เพราะนักศึกษาระดับ

ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงอยู่ในช่วงวัยรุ่น ซึ่งวัยนี้เพื่อนมีอิทธิพลต่อความคิดและพฤติกรรมอย่างมากหากนักศึกษากับเพื่อนมีความใกล้ชิดสนิทสนม ยอมรับซึ่งกันและกัน รับฟังความคิดเห็น คอยช่วยเหลือเมื่อเพื่อนเดือดร้อน จริงใจและให้ความไว้วางใจกัน นักศึกษาก็จะมีความกระตือรือร้นและให้ความร่วมมือในการทำงานร่วมกัน

พระมหาสมควร ขุนทิบาล (2550: 108) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่มของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนพนิตยการสยาม เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างจำนวน 350 คน เป็นนักเรียนชาย 114 คน และนักเรียนหญิง 236 คน พบว่า สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน มีอิทธิพลต่อความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่มของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพโรงเรียนพนิตยการสยาม เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นอันดับ 3 แสดงว่า นักเรียนที่มีสัมพันธภาพกับเพื่อนดี ทำให้มีความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่มมาก

จากงานวิจัยทั้งต่างประเทศและในประเทศที่กล่าวมาแล้ว แสดงให้เห็นว่า การมีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนมีอิทธิพลต่อการเรียน พฤติกรรม และการทำงานของบุคคลเป็นอันมาก กล่าวคือ หากบุคคลมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อนแล้วย่อมจะได้รับความช่วยเหลือจากกลุ่มเพื่อน และมีความภาคภูมิใจในตัวเองสูง มักจะประสบความสำเร็จทั้งการทำงานและการเรียน ซึ่งแตกต่างกับบุคคลที่มีสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนไม่ดี มักจะมีความคับข้องใจ ยากในการปรับตัว มีความสำเร็จในการเรียน และการทำงานต่ำ

2.3.3 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาระงานที่ได้รับมอบหมายภายในโรงเรียน

2.3.3.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับภาระงานที่ได้รับมอบหมายภายในโรงเรียน

ภาระงานที่ได้รับมอบหมายภายในโรงเรียนหมายถึง การกระทำหรือพฤติกรรมที่ช่วยกิจกรรมของโรงเรียน ให้ความร่วมมือในกิจกรรมของโรงเรียน ช่วยเหลือครูอาจารย์ ดูแลรักษาความสะอาดในโรงเรียน

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ โดยอนุกรรมการ (2526: 11-113) จัดทำคู่มือการปลูกฝังค่านิยมของกลุ่มนักวิชาการ นักบริหาร กลุ่มสื่อมวลชน กลุ่มสมาคมมูลนิธิและกลุ่มพัฒนากำลังคน ได้เสนอคุณลักษณะความรับผิดชอบต่อสถานศึกษาไว้ว่า คือการที่นิสิตนักศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรมของสถาบัน รักษาผลประโยชน์ เกียรติยศ ชื่อเสียงของสถาบัน ตลอดจนสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าให้แก่สถาบันโดยแสดงพฤติกรรมดังนี้ ไม่ขีดเขียนโต๊ะเรียน แต่งกายเครื่องแบบถูกต้อง ไม่ทะเลาะวิวาทกัน ไม่ทำลายสิ่งของในสถาบัน เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาชุมชนที่ทาง

สถาบันจัดขึ้น คอยตักเตือนเพื่อนเมื่อเพื่อนหลงผิด สอดส่องดูแลเมื่อเห็นคนส่อพิรุณเข้ามาในสถาบัน เป็นต้น

กระทรวงศึกษาธิการ (2529: 3) กล่าวถึงภาระความรับผิดชอบต่อสถานศึกษาว่า หมายถึง การที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา การรักษาชื่อเสียงของสถานศึกษา การช่วยกันรักษาความสะอาดของสถานศึกษา การไม่ทะเลาะวิวาทกับสถานศึกษาอื่น เต็มใจช่วยเหลือและให้ความร่วมมือกับกิจกรรมต่าง ๆ ในสถานศึกษาและคอยตักเตือนเพื่อนที่หลงผิด อันทำให้เสียชื่อเสียงต่อสถานศึกษา

จากเอกสารที่กล่าวมาแล้วข้างต้น สรุปได้ว่า ภาระงานที่ได้รับมอบหมายภายในโรงเรียน เป็นพฤติกรรมความรับผิดชอบของนักเรียนที่ต้องกระทำหรือปฏิบัติต่อโรงเรียน ในเรื่องต่าง ๆ ที่ได้รับมอบหมายภายในโรงเรียน เช่นการรักษาความสะอาดของโรงเรียน การเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้น อย่างเต็มที่เต็มความสามารถของตน

2.3.3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาระงานที่ได้รับมอบหมายภายในโรงเรียน

พระมหาสมควร ชุนภิบาล (2550: 108) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่มของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนพนิชยการสยาม เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างจำนวน 350 คน เป็นนักเรียนชาย 114 คน และนักเรียนหญิง 236 คน พบว่า ภาระงานที่ได้รับมอบหมายภายในโรงเรียน มีอิทธิพลต่อความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่มของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนพนิชยการสยาม เขต บางพลัด กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นอันดับ 1 แสดงว่า นักเรียนที่ม ภาระงานที่ได้รับมอบหมายภายในโรงเรียนมาก ทำให้มีความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่มมาก ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่ได้รับภาระงานที่ได้รับมอบหมายภายในโรงเรียนมากได้มีโอกาสฝึกความรับผิดชอบไปกับงานที่ตัวเองได้รับมอบหมายมาก และเรียนรู้หน้าที่ที่ตัวเองต้องทำต้องปฏิบัติต่อโรงเรียน และมีความรู้สึกว่าได้มีส่วนร่วมกับทางสถานศึกษา และมีความรู้สึกว่าได้เป็นสมาชิกของโรงเรียนอย่างสมบูรณ์ จึงทำให้นักเรียนรู้จักหน้าที่ของตนเอง มีความภาคภูมิใจ จึงทำให้มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนที่ได้รับมอบหมายจากโรงเรียน จึงส่งผลต่อการศึกษาเล่าเรียน รวมทั้งส่งผลต่อการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มด้วย

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน

3.1 ประวัติการก่อตั้งโรงเรียน

โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เป็นโรงเรียนแห่งแรกของคณะภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2477 โดยท่านอธิการินี เซราฟิน เดอ มารี ด้วยความเห็นชอบของ พล.ร. เรอเน แปรโรส ประมุขแห่งมิสซังโรมันคาทอลิกกรุงเทพฯ ได้รับอนุญาตจัดตั้งเป็นโรงเรียนเมื่อวันที่ 10 มกราคม 2480 เริ่มเปิดรับนักเรียนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมปีที่ 4 โดยใช้อาคารที่พักอาศัยของซิสเตอร์เป็นอาคารเรียน

ในปี พ.ศ. 2494 โรงเรียนได้รับการรับรองวิทยฐานะเทียบเท่าโรงเรียนรัฐบาล โดยมีซิสเตอร์ สดับ พงศ์ศิริพัฒน์ เป็นผู้จัดการ และซิสเตอร์สุนีย์ สุภภาศรี เป็นครูใหญ่ ยังคงใช้อาคารที่พักอาศัยของบรรดาซิสเตอร์เป็นที่เรียนต่อมาอีก 7 ปี รวมใช้อาคารของอารามเป็นอาคารเรียนนานถึง 21 ปี ในปี พ.ศ. 2501 โรงเรียนได้สร้างอาคารเรียนหลังแรก ขนาด 8 x 88 เมตร ด้วยความตั้งใจ ความอดุสสาหะของคณะภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ ในการอบรมสั่งสอนศิษย์ ทำให้โรงเรียนเริ่มมีชื่อเสียงและเป็นที่รู้จักทั่วไป ตลอดจนผู้ปกครองให้ความสนใจในการส่งบุตรหลานเข้ามาศึกษาในโรงเรียนมากขึ้น ทางคณะจึงได้ก่อสร้างอาคารเรียนหลังใหม่เพิ่มขึ้นโดยในปี พ.ศ. 2508 โรงเรียนได้ก่อสร้างอาคารเรียนเพิ่มขึ้น 2 หลัง เป็นอาคารเรียน 3 ชั้น ขนาด 10 x 64 เมตร ชื่อ “ตึกดวงหทัยนิรมลพระแม่เจ้า” และอาคารเรียน 4 ชั้น ขนาด 10 x 48 เมตร ชื่อ “ตึกพระแม่เจ้าแห่งสันติภาพ”

ในปี พ.ศ. 2518 ทางโรงเรียนได้เปิดหลักสูตรระดับอนุบาลขึ้นเป็นครั้งแรกโดยใช้อาคารเรียนเป็นเรือนไม้ทรงปั้นหยา 2 ชั้น จากนั้นการจัดการศึกษาในโรงเรียนได้เริ่มขยายตัวมากขึ้น มีผู้ปกครองให้ความสนใจส่งบุตรหลานเข้ามาอยู่เป็นนักเรียนประจำ ในปี 2519 จึงสร้างอาคารเรียน 3 ชั้น ชื่อ “ตึกพระเยซูกุมาร” ขึ้นเพื่อใช้เป็นที่พักของนักเรียนประจำและหอประชุมสำหรับนักเรียนทั่วไป

ต่อมามีจำนวนนักเรียนเข้ามาศึกษาเพิ่มจำนวนมากขึ้น อาคารเรียน 4 หลังที่มีอยู่จึงไม่เพียงพอสำหรับการจัดการเรียนการสอน ประกอบกับอาคารเรือนไม้ที่ใช้สำหรับการเรียนการสอนในระดับชั้นอนุบาลได้ถูกใช้งานมานาน จึงได้มีการรื้อถอนและจัดสร้างอาคารเรียนหลังที่ 5 แทนอาคารเดิมเมื่อปี 2525 และเนื่องจากเป็นปีที่จัดสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ครบ 200 ปี อาคารเรียนหลังนี้จึงใช้ชื่อว่า “ตึกสุวรรณสมโภช ร.ศ. 200” เป็นอาคารเรียนที่มีห้องกิจกรรมต่างๆ มีอุปกรณ์ทางด้านไอทีทันสมัย สื่อเทคโนโลยีด้านคอมพิวเตอร์ที่ช่วยให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพสูงขึ้น

ในปี พ.ศ. 2527 ทางโรงเรียนได้เปิดสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งขณะนั้นซิสเตอร์กุหลาบ นามวงศ์ เป็นผู้รับใบอนุญาตและผู้จัดการ ซิสเตอร์รุณณี วันมีเงิน เป็นครูใหญ่ ท่านได้เล็งเห็นความต้องการในด้านสถานที่ในการจัดการเรียนการสอนซึ่งมีความจำเป็นสูงขึ้นสำหรับการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรที่ดี ห้องเรียนต่างๆ ต้องปรับปรุงเป็นห้องที่อำนวยความสะดวกใน

การจัดการเรียนการสอน ขณะเดียวกันจำนวนนักเรียนในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นจึงได้มีการขยายชั้นเรียนและเพิ่มจำนวนห้องเรียน โดยใช้อาคารเรียนตึกสุวรรณสมโภช ร.ศ. 200 เป็นส่วนหนึ่งในการจัดการเรียนการสอนในระดับดังกล่าวในปี พ.ศ. 2528 ทางโรงเรียนได้จัดสร้างอาคารหลังที่ 6 ชื่อ “ตึกจอห์นพอลที่ 2” เพื่อจัดรับเลี้ยงเด็กก่อนวัยเรียน สำหรับเตรียมความพร้อมก่อนการเรียนในชั้นอนุบาล และในปีเดียวกันนั้นทางโรงเรียนได้ปรับปรุงพื้นที่ส่วนหนึ่งของอาคารเรียน “ตึกพระเยซูกุมาร” เป็นสระว่ายน้ำเพื่อให้นักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาได้เสริมสร้างทักษะในการดำรงชีวิตและพัฒนาด้าน

สุขภาพร่างกาย

ในปี พ.ศ. 2530 โรงเรียนได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จเป็นองค์ประธานงานฉลอง 50 ปีการก่อตั้งโรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เมื่อวันที่ 9 มกราคม 2530

ตั้งแต่ปีการศึกษา 2530 เป็นต้นมา การจัดการศึกษาของโรงเรียนในทุกระดับชั้นได้ขยายจำนวนมากขึ้นประกอบกับความจำเป็นด้านความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทางการศึกษาที่จะช่วยให้การศึกษามีคุณภาพสูงขึ้น ทางโรงเรียนจึงได้รื้อถอนอาคารเรียนหลังแรกและสร้างอาคารเรียนหลังใหม่แทนในปี 2531 โดยใช้ชื่อว่า “อาคารสิรินเทพ” อาคารเรียนหลังใหม่นี้ได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พระราชทานนามชื่อ “สิรินเทพ” และเสด็จพระราชดำเนินทรงเปิดอาคารเรียนดังกล่าว เมื่อวันที่ 16 พฤศจิกายน 2531

ในปี พ.ศ. 2540 โรงเรียนได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลีพระวรราชทินนิตตามาตุ เสด็จเป็นองค์ประธานงานฉลอง 60 ปีการก่อตั้งโรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เมื่อวันที่ 2 มกราคม 2540

ในปี พ.ศ. 2545 ผู้บริหารโรงเรียนโดย ชิสเตอร์ ดร.สมพิศ กตัญญู ได้เห็นความจำเป็นในการจัดการศึกษาที่สนองความต้องการของผู้ปกครองและนักเรียนที่เน้นการใช้ภาษาอังกฤษในการเรียนรู้ จึงได้เริ่มจัดหลักสูตร English Program สำหรับนักเรียนตั้งแต่ชั้นอนุบาล(KG. 1) ประถมศึกษาปีที่ 1 (G. 1) และมัธยมศึกษาปีที่ 1 (G. 7) ซึ่งการจัดการศึกษาดังกล่าวครอบคลุมบูรณไว้ในชั้นสูงสุดของโรงเรียน (G. 12) ในปีการศึกษา 2550

ในปี พ.ศ. 2546 คณะภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ ได้ดำริให้มีการจัดสร้างอาคารเรียนหลังใหม่เพื่อเป็นอนุสรณ์สถานเนื่องในโอกาสฉลองครบ 100 ปีแห่งการก่อตั้งคณะภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ เมื่อปี พ.ศ. 2543 โดยใช้ชื่อว่า “อาคารหนึ่งศตวรรษ คณะพระหฤทัย” ซึ่งทางโรงเรียนได้รับพระมหากรุณาธิคุณจาก สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรม

ราชกุมารี เสด็จเป็นองค์ประธานในการเปิด “อาคารหนึ่งศตวรรษ คณะพระหฤทัย” เมื่อวันที่ 20 กันยายน 2548

อาคารดังกล่าวเป็นอาคารอเนกประสงค์จำนวน 11 ชั้น ประกอบด้วย ห้องประชุมขนาดใหญ่ มีความจุ 900 ที่นั่ง ห้องประชุมย่อย สระว่ายน้ำ ห้องสมุดขนาดมาตรฐาน ห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องปฏิบัติการด้านดนตรีห้องเรียนพร้อมสื่อมัลติมีเดีย ห้องเรียนแผนก English Program หอพักนักเรียนประจำ ห้องอาหาร ซึ่งอาคารดังกล่าวรองรับการขยายตัวทางด้านการจัดการศึกษาของโรงเรียนโดยเฉพาะการจัดการเรียนการสอนแผนก English Program ตั้งแต่ปีการศึกษา 2548 เป็นต้นมา

ปัจจุบันโรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์เปิดทำการสอนตั้งแต่ระดับก่อนปฐมวัย ปฐมวัย ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และแผนก English Program ระดับชั้น KG. 2 – 3 , G. 1 – 12 รวมจำนวนห้องเรียน 109 ห้องเรียน จำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 3,852 คน มีครู 217 คน ครูชาวต่างชาติ 50 คน

3.2 ขนาดและที่ตั้ง

โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์มีเนื้อที่ทั้งหมด จำนวน 13 ไร่ 1 งาน 85 ตารางวา ตั้งอยู่เลขที่ 94 ถนนสุนทรโกษา แขวงคลองเตย เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร 10110 โทรศัพท์: 02-671-9041-4, 02-672-9580-1 โทรสาร: 02-671-9045 URL: <http://www.shc.ac.th> E-Mail: sacredheart@shc.ac.th

3.3 ผู้บริหารโรงเรียนปัจจุบัน :

ผู้ดำเนินการ โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์: ซิสเตอร์กาญจนา สิงห์สา ผู้รับใบอนุญาต ตั้งแต่ พ.ศ. 2550 - ปัจจุบัน

ซิสเตอร์ ดร.สุรีย์พร ระดมกิจ เป็นผู้อำนวยการโรงเรียน ตั้งแต่ พ.ศ. 2544 - ปัจจุบัน :

3.4 ปรัชญาของโรงเรียน

ปรัชญาของโรงเรียน : ชื่อสัตย์ เมตตา วิชาเป็นเลิศ รัก-เทิดคุณธรรม

ชื่อสัตย์ หมายถึง คุณลักษณะของความประพฤติที่ตรง มั่นคง จริงใจ และยุติธรรม

เมตตา หมายถึง คุณลักษณะของจิตใจที่ปรารถนาให้ผู้อื่นได้รับความสุข มีความรักด้วยจิตใจที่อ่อนโยน เสียสละ ให้อภัย ยอมรับผู้อื่นและเป็นมิตรกับทุกคน

วิชาเป็นเลิศ หมายถึง คุณลักษณะบุคคลที่มีความขยันหมั่นเพียรทางการศึกษาจนบรรลุถึงเป้าหมายสูงสุดของชีวิต

รัก หมายถึง คุณลักษณะของบุคคลที่มีความรักต่อผู้อื่นเหมือนรักตนเองตามหลักธรรมของคริสต์ศาสนา

เทิดคุณธรรม หมายถึง คุณลักษณะของพฤติกรรมที่แสดงความมั่นคงของจิตใจที่ฝึกฝนคุณธรรมเสมอ

3.5 คำขวัญของโรงเรียน

คำขวัญของโรงเรียน : ริเริ่ม รอบรู้ กตัญญู สามัคคี

ริเริ่ม หมายถึง รู้จักเริ่มคิด เริ่มทำสิ่งที่ตั้งตามถูกต้องโดยมิต้องรอให้ผู้อื่นกระทำก่อน

รอบรู้ หมายถึง รู้จักแสวงหาความรู้ด้านต่างๆ เพื่อตนเองจะได้มีความรู้กว้างขวาง

กตัญญู หมายถึง รู้สำนึกในบุญคุณ ความดี ที่บุคคลอื่นมีต่อตนเองอยู่เสมอ

สามัคคี หมายถึง รู้ที่จะร่วมมือร่วมใจทำงานอย่างพร้อมเพรียง ประองดองกันเพื่อให้งานสำเร็จลุล่วงอย่างมีประสิทธิภาพ

3.6 นโยบายของโรงเรียน

1. ส่งเสริม ปลูกฝัง คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์
2. ส่งเสริมความสามารถของผู้เรียนให้พัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ
3. ส่งเสริมให้รู้จักพึ่งตนเอง ชยัน ประหยัด และอดออม
4. ส่งเสริมความสัมพันธ์ และความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
5. ส่งเสริมศาสนา ศิลปวัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่นและภูมิปัญญาไทย
6. ส่งเสริมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

3.7 วิสัยทัศน์ของโรงเรียน

“ปฏิรูปการเรียนรู้ ส่งเสริมพัฒนาคุณภาพนักเรียน ให้เป็นคนดี มีคุณธรรม มีปัญญาและมีความสุขในการดำรงตนอยู่ในสังคมด้วยจิตสำนึกของความเป็นไทย รักการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีบุคลิกภาพของการเป็นผู้นำ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ทนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมโลก เทคโนโลยีและการสื่อสารบนพื้นฐานของศักยภาพแต่ละคนโดยพัฒนาบุคลากรและระบบบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ”

3.8 ภาระหน้าที่/พันธกิจ

1. ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒
2. พัฒนาการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมตามครรลองของศาสนา
3. จัดกิจกรรมส่งเสริมด้านความเป็นไทยการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
4. ส่งเสริมด้านการพัฒนาคุณลักษณะของความเป็นผู้นำและความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
5. ส่งเสริมความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาค้นคว้า
6. ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยเจ้าของภาษา
7. พัฒนาครูผู้สอนสู่เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู
8. ส่งเสริมบุคลากรซึ่งทำหน้าที่บริการให้ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ
9. พัฒนาระบบบริหาร จัดการเชิงคุณภาพ

3.9 เป้าหมายของโรงเรียน

1. นักเรียนเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ ทนต่อการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาและสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
2. นักเรียนเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรมตามครรลองของศาสนา
3. นักเรียนเป็นผู้มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทยมีจิตสำนึกต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
4. นักเรียนมีทักษะในการจัดการ มีลักษณะในการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี
5. นักเรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้ตามศักยภาพ
6. ครูสามารถจัดกระบวนการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542
7. บุคลากรทุกคนมีความรู้ ความสามารถสอดคล้องกับงานที่ปฏิบัติ และปฏิบัติงานเต็มตามศักยภาพ
8. โรงเรียนมีระบบบริหารงานที่มีประสิทธิภาพเอื้อต่อการปฏิรูปการศึกษา

3.10 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของโรงเรียน

1. มีคุณธรรม จริยธรรม เน้นเรื่อง ความซื่อสัตย์ และเมตตา
 - 1.1 มีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ด้วยการตั้งใจศึกษาเล่าเรียน มุ่งสู่ความสำเร็จ มีความมั่นคง มีเหตุผล และเอาใจใส่ในการดูแลและรักษาสุขภาพให้สมบูรณ์ แข็งแรง
 - 1.2 มีความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ ด้วยการพัฒนาความรู้ให้มีประสิทธิภาพ มีความรับผิดชอบ และรักษาภาวะระเบียบของโรงเรียน
 - 1.3 ซื่อสัตย์ต่อสังคม ด้วยการดำรงตนไว้ด้วยความสุจริต ซื่อตรง เป็นผู้ช่วยเหลือ พัฒนา และรักษาวัฒนธรรมของชุมชนและสังคม
 - 1.4 เมตตาต่อผู้อื่น ด้วยการมีจิตใจที่อ่อนโยน เสียสละ ให้อภัย เป็นมิตรกับทุกคนและมีความกตัญญูทดแทน
2. มีความใฝ่รู้ใฝ่เรียน สามารถนำความรู้ไปใช้ในการศึกษาและการดำรงตนในชีวิตประจำวันได้
 - 2.1 มีความกระตือรือร้น ขยันหมั่นเพียร
 - 2.2 ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
 - 2.3 มีนิสัยรักการอ่าน
 - 2.4 ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ต่อการแสวงหาความรู้
 - 2.5 เชื่อมโยงความรู้ไปใช้ในการศึกษาและพัฒนาตนเองจนนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน
3. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณและกล้าแสดงออกในทางที่ถูกต้อง
 - 3.1 สร้างผลงานได้ด้วยตนเอง และคิดสิ่งแปลกใหม่ที่เป็นประโยชน์
 - 3.2 วิเคราะห์ วิจารณ์อย่างมีเหตุผล สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้
 - 3.3 มีความรอบในการคิด แยกแยะสิ่งผิดสิ่งถูกได้เหมาะสม
 - 3.4 กล้าแสดงออกในทางที่ถูกต้อง
4. มีจิตสำนึกในการอยู่ร่วมกันในสังคม เห็นคุณค่าของตนเองและผู้อื่น
 - 4.1 รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
 - 4.2 เคารพกฎ กติกาของสังคม มีวินัยในตนเอง มีระเบียบ ตรงต่อเวลา
 - 4.3 มีความเสียสละ
 - 4.4 รู้จักบทบาท หน้าที่ของตนเอง และมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่
 - 4.5 มีความอดทน อดกลั้น ให้อภัยและปรารถนาดีต่อผู้อื่นด้วยความเต็มใจ
 - 4.6 มีความกตัญญู รู้สำนึกในบุญคุณและความดีที่บุคคลอื่นมีต่อตนอยู่เสมอ
 - 4.7 มีความสามัคคี ประองดองและมีความเป็นหนึ่งเดียวกัน
 - 4.8 หลีกเลียงจากอบายมุขและสิ่งเสพติด

5. มีลักษณะของความเป็นไทยและจิตสำนึกที่ดีต่อจริยธรรมสิ่งแวดล้อม

5.1 มีค่านิยมที่ดีงามในด้านการแต่งกาย มารยาท ความสุภาพ ถ่อมตนและความอ่อนหวานอันเป็นคุณสมบัติของกุลสตรีไทย

5.2 มีความร่วมมือในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนหญิงล้วนที่กำลังศึกษาในช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2552 ซึ่งแบ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 225 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 300 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 308 คน รวมทั้งหมดจำนวน 833 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนหญิงล้วนที่กำลังศึกษาในช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2552 ซึ่งแบ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 75 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 100 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 102 คน รวมทั้งหมดจำนวน 277 คน ที่มีระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ของยามานะ (Yamane. 1967: 886-887) ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากประชากร โดยใช้ชั้นปีเป็นชั้น (Strata) โดยมีขั้นตอนการสุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ผู้วิจัยจำแนกประชากรออกเป็น 3 ระดับชั้น ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 225 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 300 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 308 คน รวมทั้งหมดจำนวน 833 คน

2. ผู้วิจัยประมาณขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยที่ระดับเชื่อมั่นร้อยละ 95 จากตารางของยามานะ (Yamane. 1967: 886-887) พบว่าต้องใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 277 คน ดังนั้นผู้วิจัยจึงใช้สัดส่วนประชากร : กลุ่มตัวอย่าง = 3 : 1 ผู้วิจัยจึงสุ่มตัวอย่างได้ดังนี้ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 75 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 100 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 102 คน ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับชั้นปี

ระดับชั้นปี	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
มัธยมศึกษาปีที่ 1	225	75
มัธยมศึกษาปีที่ 2	300	100
มัธยมศึกษาปีที่ 3	318	102
รวม	833	277

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพฯ แบ่งออกเป็น

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว

ตอนที่ 2 แบบสอบถามนิสัยทางการเรียน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามอัตมโนทัศน์

ตอนที่ 4 แบบสอบถามบุคลิกภาพ

ตอนที่ 5 แบบสอบถามสุขภาพจิต

ตอนที่ 6 แบบสอบถามการสนับสนุนของผู้ปกครองทางการเรียน

ตอนที่ 7 แบบสอบถามภาวะที่รับมืออบหมายภายในบ้าน

ตอนที่ 8 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

ตอนที่ 9 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

ตอนที่ 10 แบบสอบถามภาระงานที่รับมืออบหมายภายในโรงเรียน

ตอนที่ 11 แบบสอบถามการทำงานกลุ่ม

วิธีการสร้างเครื่องมือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว

ได้แก่ อายุ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตัวอย่างแบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไป เมื่อนักเรียนอ่านข้อความแล้ว โปรดเติมข้อความลงในช่องว่าง.....ให้ตรงความเป็นจริง

1. อายุ.....ปี

2. เกรดเฉลี่ย.....

ตอนที่ 2 แบบสอบถามนิสัยทางการเรียน ผู้วิจัยมีขั้นตอนการสร้างดังนี้

2.1 ผู้วิจัยศึกษาตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิสัยทางการเรียน เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างนิยามศัพท์เฉพาะ

2.2 ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามนิสัยทางการเรียนของสุพัตรา เรืองทอง (2550: 90) และพระมหาสมควร ชุนภิบาล (2550: 133-134)

2.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามนิสัยทางการเรียน โดยใช้แนวคิดที่ได้จากข้อ 2.1 และข้อ 2.2 ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert Scale Type) ได้แก่ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามนิสัยทางการเรียน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามนิสัยทางการเรียนของนักเรียนโดยให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างขวามือช่องใดช่องหนึ่งเพียงช่องเดียว ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด กรุณาตอบให้ครบทุกข้อซึ่ง โดยพิจารณา ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง และไม่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
0	นักเรียนมีการวางแผนในการเรียนเป็นประจำ					
00	นักเรียนใช้เวลาส่วนใหญ่หลังจากเลิกเรียนอยู่กับเพื่อนเพื่อทำกิจกรรมที่นอกเหนือจากการเรียน					

เกณฑ์การให้คะแนน

	ข้อความที่มีความหมายทางบวก (คะแนน)	ข้อความที่มีความหมายทางลบ (คะแนน)
จริงที่สุด	5	1
จริง	4	2
จริงบ้าง	3	3
จริงน้อย	2	4
จริงน้อยที่สุด	1	5

เกณฑ์การแปลความหมาย

ใช้เกณฑ์การประเมินค่าความหมายตามแนวคิดของวิเชียร เกตุสิงห์ (2538: 9) ในการวิจัยครั้งนี้แปลผลได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 3.67 - 5.00 หมายถึง มีลักษณะนิสัยทางการเรียนดี

คะแนนเฉลี่ย 2.34 - 3.66 หมายถึง มีลักษณะนิสัยทางการเรียนดีพอใช้

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 2.33 หมายถึง มีลักษณะนิสัยทางการเรียนไม่ดี

ตอนที่ 3 แบบสอบถามอัตมโนทัศน์ ผู้วิจัยมีขั้นตอนการสร้างดังนี้

3.1 ผู้วิจัยศึกษาตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอัตมโนทัศน์ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างนิยามศัพท์เฉพาะ

3.2 ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามอัตมโนทัศน์ ของเมทีนี รุ่งรังษี (2548: 112-113)

3.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามอัตมโนทัศน์ โดยใช้แนวคิดที่ได้จากข้อ 3.1 และข้อ 3.2 ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert Scale Type) ได้แก่ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามอัตมโนทัศน์

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามอัตมโนทัศน์ของนักเรียนโดยให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างขวามือของใดช่องหนึ่งเพียงช่องเดียว ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด กรุณาตอบให้ครบทุกข้อซึ่ง โดยพิจารณาดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก

จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง และไม่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
0	ด้านร่างกาย นักเรียนพึงพอใจในรูปร่างหน้าตาของตนเอง					
00	มีบางส่วนรูปร่างที่นักเรียนพยายาม ปกปิด ไม่ต้องการให้คนอื่นเห็น					
0	ด้านความสามารถและการได้รับการ ยอมรับ นักเรียนมีส่วนช่วยให้กิจกรรมของกลุ่มสำเร็จ ลุล่วงไปด้วยดี					
00	นักเรียนไม่กล้าแสดงความคิดเห็น					
0	ด้านจิตใจ นักเรียนมีความภาคภูมิใจในตนเอง					
00	นักเรียนไม่ค่อยมีความสุขในชีวิต					

เกณฑ์การให้คะแนน

	ข้อความที่มีความหมายทางบวก (คะแนน)	ข้อความที่มีความหมายทางลบ (คะแนน)
จริงที่สุด	5	1
จริง	4	2
จริงบ้าง	3	3
จริงน้อย	2	4
จริงน้อยที่สุด	1	5

เกณฑ์การแปลความหมาย

ใช้เกณฑ์การประเมินค่าความหมายตามแนวคิดของวิเชียร เกตุสิงห์ (2538: 9) ในการวิจัยครั้งนี้แปลผลได้ดังนี้

- คะแนนเฉลี่ย 3.67 - 5.00 หมายถึง มีอัตรามโนทัศน์ดี
 คะแนนเฉลี่ย 2.34 - 3.66 หมายถึง มีอัตรามโนทัศน์ดีพอใช้
 คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 2.33 หมายถึง มีอัตรามโนทัศน์ไม่ดี

ตอนที่ 4 แบบสอบถามบุคลิกภาพ ผู้วิจัยมีขั้นตอนการสร้างดังนี้

4.1 ผู้วิจัยศึกษาตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างนิยามศัพท์เฉพาะ

4.2 ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามบุคลิกภาพ ของเมทินี รุ่งรังษี (2548: 114-115) และสุพัทธา เรืองทอง (2550: 92)

4.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามบุคลิกภาพ โดยใช้แนวคิดที่ได้จากข้อ 4.1 และข้อ 4.2 ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert Scale Type) ได้แก่ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามบุคลิกภาพ

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามบุคลิกภาพของนักเรียนโดยให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างขวามือของใดช่องหนึ่งเพียงช่องเดียว ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด กรุณาตอบให้ครบทุกข้อซึ่ง โดยพิจารณา ดังนี้

- | | | |
|----------------|---------|--|
| จริงที่สุด | หมายถึง | ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด |
| จริง | หมายถึง | ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก |
| จริงบ้าง | หมายถึง | ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง และไม่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง |
| จริงน้อย | หมายถึง | ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย |
| จริงน้อยที่สุด | หมายถึง | ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด |

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
0	นักเรียนชอบพบปะพูดคุย ติดต่อประสานงาน					

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
00	นักเรียนไม่รับฟังหากเพื่อนมีความคิดเห็นที่แตกต่างจากนักเรียน					

เกณฑ์การให้คะแนน

	ข้อความที่มีความหมายทางบวก (คะแนน)	ข้อความที่มีความหมายทางลบ (คะแนน)
จริงที่สุด	5	1
จริง	4	2
จริงบ้าง	3	3
จริงน้อย	2	4
จริงน้อยที่สุด	1	5

เกณฑ์การแปลความหมาย

ใช้เกณฑ์การประเมินค่าความหมายในการแปลผลครั้งนี้ใช้การแปลผลของ Jung (Jung. 1923)

คะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ย	หมายถึง	มีบุคลิกภาพแสดงตัว
คะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย	หมายถึง	มีบุคลิกภาพเก็บตัว

ตอนที่ 5 แบบสอบถามคัดกรองสุขภาพจิตไทย จี เอช คิว (Thai GHQ 60)

ของเดวิด โกลด์ และพอล วิลเลียม (David Goldberg & Paul William) แปลโดย นาวาแพทย์ธนา นิลชัยโกวิทย์ และคนอื่นๆ ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งการวิจัยครั้งนี้จะใช้เครื่องมือ แบบสอบถามคัดกรองสุขภาพจิต ฉบับ 4 ตัวเลือก

ตัวอย่างแบบสอบถามสุขภาพจิต

คำชี้แจง สุขภาพจิตทั่วไปของนักเรียนในระยะ 2-3 สัปดาห์ที่ผ่านมาเป็นอย่างไรบ้าง โปรดตอบคำถามต่อไปนี้โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง () ที่ใกล้เคียงกับสภาพของท่านในปัจจุบัน หรือในช่วง 2-3 สัปดาห์ที่ผ่านมามากที่สุด โดยไม่รวมถึงปัญหาที่ท่านเคยมีในอดีต และกรุณาตอบคำถามทุกข้อ

ข้อ 0 ท่านรู้สึกสบายและมีสุขภาพดี

() ดีกว่าปกติ () เหมือนปกติ () แย่กว่าปกติ () แย่กว่าปกติมาก

ข้อ 00 ท่านรู้สึกเจ็บหรือปวดบริเวณศีรษะ

() ไม่เลย () ไม่มากกว่าปกติ () ค่อนข้างมากกว่าปกติ () มากกว่าปกติ

เกณฑ์การให้คะแนน

ผู้ที่ตอบ 2 ข้อแรก

จะได้คะแนน 0 คะแนน

ผู้ที่ตอบ 2 ข้อหลัง

จะได้คะแนน 1 คะแนน

เกณฑ์ในการแปลความหมาย

ใช้เกณฑ์การแปลความหมายตามแนวคิดของธนา นิลชัยโกวิทย์ และคนอื่นๆ (2539) ในการวิจัยครั้งนี้แปลผลได้ดังนี้

0-11	คะแนน	สุขภาพจิตดี
12	คะแนน	สุขภาพจิตบกพร่อง

ตอนที่ 6 แบบสอบถามการสนับสนุนของผู้ปกครองทางด้านการเรียน ผู้วิจัยมีขั้นตอนการสร้างดังนี้

6.1 ผู้วิจัยศึกษาตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนของผู้ปกครองทางด้านการเรียน เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างนิยามศัพท์เฉพาะ

6.2 ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามการสนับสนุนของผู้ปกครองทางด้านการเรียนของ วรณวิภา ชินสงวน (2552: 116)

6.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามการสนับสนุนของผู้ปกครองทางด้านการเรียน โดยใช้แนวคิดที่ได้จากข้อ 6.1 และข้อ 6.2 ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert Scele Type) ได้แก่ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามการสนับสนุนของผู้ปกครองทางด้านการเรียน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามการสนับสนุนของผู้ปกครองทางด้านการเรียนของนักเรียน โดยให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างขวามือช่องใดช่องหนึ่งเพียงช่องเดียว ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด กรุณาตอบให้ครบทุกข้อซึ่ง โดยพิจารณา ดังนี้

จริงที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด

จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง และไม่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
0	การสนับสนุนด้านวัตถุ ผู้ปกครองส่งเสริมในการทำงานหรือกิจกรรม ของนักเรียน					
00	ผู้ปกครองไม่สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการทำงาน กลุ่ม					
0	การสนับสนุนทางการกระทำ ผู้ปกครองพูดให้กำลังใจเมื่อเกิดปัญหาในการ ทำงาน ผู้ปกครองไม่เคยให้คำแนะนำเรื่องการทำงาน					

เกณฑ์การให้คะแนน

	ข้อความที่มีความหมายทางบวก (คะแนน)	ข้อความที่มีความหมายทางลบ (คะแนน)
จริงที่สุด	5	1
จริง	4	2
จริงบ้าง	3	3
จริงน้อย	2	4
จริงน้อยที่สุด	1	5

เกณฑ์การแปลความหมาย

ใช้เกณฑ์การประเมินค่าความหมายตามแนวคิดของวิเชียร เกตุสิงห์ (2538: 9) ในการวิจัย
ครั้งนี้แปลผลได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 3.67 - 5.00 หมายถึง ผู้ปกครองมีการสนับสนุนทางการเรียนมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.34 - 3.66 หมายถึง ผู้ปกครองมีการสนับสนุนทางการเรียนปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 2.33 หมายถึง ผู้ปกครองมีการสนับสนุนทางการเรียนน้อย

ตอนที่ 7 แบบสอบถามภาวะที่รับมอบหมายภายในบ้าน ผู้วิจัยมีขั้นตอนการสร้างดังนี้

7.1 ผู้วิจัยศึกษาดำรง เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะที่รับมอบหมายภายในบ้าน เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างนิยามศัพท์เฉพาะ

7.2 ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามภาวะที่รับมอบหมายภายในบ้านของ พระมหาสมควร ชุนภิบาล (2550: 136)

7.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามภาวะที่รับมอบหมายภายในบ้าน โดยใช้แนวคิดที่ได้จากข้อ 7.1 และข้อ 7.2 ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert Scale Type) ได้แก่ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามภาวะที่รับมอบหมายภายในบ้าน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามภาวะที่รับมอบหมายภายในบ้านของนักเรียนโดยให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างขวามือของใดช่องหนึ่งเพียงช่องเดียวที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด กรุณาตอบให้ครบทุกข้อซึ่ง โดยพิจารณา ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง และไม่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
0	นักเรียนทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จด้วยดีทุกครั้ง				
00	นักเรียนไม่เคยมีงานที่ต้องทำภายในบ้าน				

เกณฑ์การให้คะแนน

	ข้อความที่มีความหมายทางบวก (คะแนน)	ข้อความที่มีความหมายทางลบ (คะแนน)
จริงที่สุด	5	1
จริง	4	2
จริงบ้าง	3	3
จริงน้อย	2	4
จริงน้อยที่สุด	1	5

เกณฑ์การแปลความหมาย

ใช้เกณฑ์การประเมินค่าความหมายตามแนวคิดของวิเชียร เกตุสิงห์ (2538: 9) ในการวิจัยครั้งนี้แปลผลได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 3.67 - 5.00 หมายถึง มีภาระงานที่ได้รับมอบหมายภายในบ้านมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.34 - 3.66 หมายถึง มีภาระงานที่ได้รับมอบหมายภายในบ้านปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 2.33 หมายถึง มีภาระงานที่ได้รับมอบหมายภายในบ้านน้อย

ตอนที่ 8 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู ผู้วิจัยมีขั้นตอนการสร้างดังนี้

8.1 ผู้วิจัยศึกษาตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างนิยามศัพท์เฉพาะ

8.2 ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูของพิศดี มินศิริ (2547) และ เมทินี รุ่งรังษี (2548: 120-121)

8.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู โดยใช้แนวคิดที่ได้จากข้อ 8.1 และข้อ 8.2 ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert Scale Type) ได้แก่ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูของนักเรียนโดยให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างขวามือช่องใดช่องหนึ่งเพียงช่องเดียวที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด กรุณาตอบให้ครบทุกข้อซึ่ง โดยพิจารณา ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง และไม่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
000	การปฏิบัติตนของนักเรียนต่อครู นักเรียนแสดงความเคารพเมื่อพบครู นักเรียนมักทำเป็นมองไม่เห็นครูเดินผ่านมา					
000	การปฏิบัติตนของครูต่อนักเรียน ครูคอยให้คำปรึกษาเมื่อนักเรียนมีปัญหาห้เสมอ นักเรียนไม่ค่อยมีปฏิสัมพันธ์กับครู					

เกณฑ์การให้คะแนน

	ข้อความที่มีความหมายทางบวก (คะแนน)	ข้อความที่มีความหมายทางลบ (คะแนน)
จริงที่สุด	5	1
จริง	4	2
จริงบ้าง	3	3
จริงน้อย	2	4
จริงน้อยที่สุด	1	5

เกณฑ์การแปลความหมาย

ใช้เกณฑ์การประเมินค่าความหมายตามแนวคิดของวิเชียร เกตุสิงห์ (2538: 9) ในการวิจัยครั้งนี้แปลผลได้ดังนี้

- คะแนนเฉลี่ย 3.67 - 5.00 หมายถึง สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูดี
- คะแนนเฉลี่ย 2.34 - 3.66 หมายถึง สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูดีพอใช้
- คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 2.33 หมายถึง สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูไม่ดี

ตอนที่ 9 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ผู้วิจัยมีขั้นตอนการสร้างดังนี้

9.1 ผู้วิจัยศึกษาตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างนิยามศัพท์เฉพาะ

9.2 ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนของดร.ณี ขอเจริญ (2546) และ เมทินี รุ่งรังษี (2548: 120-121)

9.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน โดยใช้แนวคิดที่ได้จากข้อ 9.1 และข้อ 9.2 ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert Scale Type) ได้แก่ จริงที่สุด, จริง, จริงบ้าง, จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนของนักเรียนโดยให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างขวามือช่องใดช่องหนึ่งเพียงช่องเดียวที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด กรุณาตอบให้ครบทุกข้อซึ่ง โดยพิจารณา ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง และไม่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
0	เพื่อนที่โรงเรียนไม่เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่สิ่งของเวลาทำงาน					
00	เพื่อนไม่ยอมรับฟังความคิดของนักเรียน					

เกณฑ์การให้คะแนน

	ข้อความที่มีความหมายทางบวก (คะแนน)	ข้อความที่มีความหมายทางลบ (คะแนน)
จริงที่สุด	5	1
จริง	4	2
จริงบ้าง	3	3
จริงน้อย	2	4
จริงน้อยที่สุด	1	5

เกณฑ์การแปลความหมาย

ใช้เกณฑ์การประเมินค่าความหมายตามแนวคิดของวิเชียร เกตุสิงห์ (2538: 9) ในการวิจัยครั้งนี้แปลผลได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 3.67 - 5.00 หมายถึง สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนดี

คะแนนเฉลี่ย 2.34 - 3.66 หมายถึง สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนดีพอใช้

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 2.33 หมายถึง สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูไม่ดี

ตอนที่ 10 แบบสอบถามภาระงานที่ได้รับมอบหมายภายในโรงเรียน ผู้วิจัยมีขั้นตอนการสร้างดังนี้

10.1 ผู้วิจัยศึกษาตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาระงานที่ได้รับมอบหมายภายในโรงเรียน เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างนิยามศัพท์เฉพาะ

10.2 ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามภาระงานที่ได้รับมอบหมายภายในโรงเรียนของพระมหาสมควร ชุนภิบาล (2550: 138-139)

10.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามภาระงานที่ได้รับมอบหมายภายในโรงเรียน โดยใช้แนวคิดที่ได้จากข้อ 10.1 และข้อ 10.2 ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า

(Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert Scale Type) ได้แก่ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง
จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามภาระงานที่ได้รับมอบหมายภายในโรงเรียน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามภาระงานที่ได้รับมอบหมายภายในโรงเรียนของนักเรียน โดยให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างขวามือช่องใดช่องหนึ่งเพียงช่องเดียว ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด กรุณาตอบให้ครบทุกข้อซึ่ง โดยพิจารณาดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง และไม่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
0	เมื่อมีกิจกรรมของโรงเรียนนักเรียนเข้าร่วม ทุกครั้ง					
00	นักเรียนจะทำความสะอาดห้องเรียนก็ ต่อเมื่อครูสั่ง					

เกณฑ์การให้คะแนน

	ข้อความที่มีความหมายทางบวก (คะแนน)	ข้อความที่มีความหมายทางลบ (คะแนน)
จริงที่สุด	5	1
จริง	4	2
จริงบ้าง	3	3
จริงน้อย	2	4
จริงน้อยที่สุด	1	5

เกณฑ์การแปลความหมาย

ใช้เกณฑ์การประเมินค่าความหมายตามแนวคิดของวิเชียร เกตุสิงห์ (2538: 9) ในการวิจัยครั้งนี้แปลผลได้ดังนี้

- คะแนนเฉลี่ย 3.67 - 5.00 หมายถึง มีลักษณะการทำงานกลุ่มที่ดี
 คะแนนเฉลี่ย 2.34 - 3.66 หมายถึง มีลักษณะการทำงานกลุ่มที่ดีพอใช้
 คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 2.33 หมายถึง มีลักษณะการทำงานกลุ่มที่ไม่ดี

ตอนที่ 11 แบบสอบถามการทำงานกลุ่ม ผู้วิจัยมีขั้นตอนการสร้างดังนี้

11.1 ผู้วิจัยศึกษาตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการทำงานกลุ่ม เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างนิยามศัพท์เฉพาะ

11.2 ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามการทำงานกลุ่ม ของเมทินี รุ่งรังษี (2548: 124-126)

11.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามนิสัยการทำงานกลุ่ม โดยใช้แนวคิดที่ได้จากข้อ 11.1 และข้อ

11.2 ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert Scale Type) ได้แก่ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามการทำงานกลุ่ม

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามการทำงานกลุ่มของนักเรียนโดยให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างขวามือช่องใดช่องหนึ่งเพียงช่องเดียว ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด กรุณาตอบให้ครบทุกข้อซึ่ง โดยพิจารณา ดังนี้

- | | | |
|----------------|---------|--|
| จริงที่สุด | หมายถึง | ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด |
| จริง | หมายถึง | ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก |
| จริงบ้าง | หมายถึง | ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง และไม่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง |
| จริงน้อย | หมายถึง | ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย |
| จริงน้อยที่สุด | หมายถึง | ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด |

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
0	นักเรียนไม่ชอบทำงานร่วมกับเพื่อนที่ไม่สนิท					

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
00	นักเรียนให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม ทุกครั้ง					

เกณฑ์การให้คะแนน

	ข้อความที่มีความหมายทางบวก (คะแนน)	ข้อความที่มีความหมายทางลบ (คะแนน)
จริงที่สุด	5	1
จริง	4	2
จริงบ้าง	3	3
จริงน้อย	2	4
จริงน้อยที่สุด	1	5

เกณฑ์การแปลความหมาย

ใช้เกณฑ์การประเมินค่าความหมายตามแนวคิดของวิเชียร เกตุสิงห์ (2538: 9) ในการวิจัยครั้งนี้แปลผลได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 3.67 - 5.00 หมายถึง มีการทำงานกลุ่มดี

คะแนนเฉลี่ย 2.34 - 3.66 หมายถึง มีการทำงานกลุ่มดีพอใช้

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 2.33 หมายถึง มีการทำงานกลุ่มไม่ดี

การหาคุณภาพเครื่องมือ

1. หาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยนำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่านได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรพรรณรัตน์ พลอยล้อมแสง ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา และ ครูเบญจวรรณ วัฒนไพโรสถนธ์ ตรวจสอบความเที่ยงตรง โดยตรวจสอบความเหมาะสมทางด้านภาษา ข้อความ และการใช้ตัวเลือกในแบบสอบถามให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข ก่อนนำไปทดลองใช้

2. หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (Item Discrimination) ของแบบสอบถาม ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) เพื่อวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ

โดยใช้เทคนิค 25 % ของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ มาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายข้อ โดยใช้ t-test เลือกข้อที่มีค่า t ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มาใช้เป็นแบบสอบถามในการวิจัย ได้ผลดังนี้

ตอนที่ 2 แบบสอบถามนิสัยทางการเรียน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert) มี 5 ระดับ จำนวน 23 ข้อ มีค่า t ระหว่าง 2.53-17.60

ตอนที่ 3 แบบสอบถามอัฒโนทัศน์ เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert) มี 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ มีค่า t ระหว่าง 2.22 – 12.55

ตอนที่ 4 แบบสอบถามบุคลิกภาพ เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert) มี 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ มีค่า t ระหว่าง 2.37-12.96

ตอนที่ 6 แบบสอบถามการสนับสนุนของผู้ปกครองทางการเรียน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert) มี 5 ระดับ จำนวน 16 ข้อ มีค่า t ระหว่าง 2.91-19.81

ตอนที่ 7 แบบสอบถามภาระที่ได้รับมอบหมายภายในบ้านเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert) มี 5 ระดับ จำนวน 15 ข้อ มีค่า t ระหว่าง 2.16-17.60

ตอนที่ 8 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert) มี 5 ระดับ จำนวน 21 ข้อ มีค่า t ระหว่าง 2.07-7.93

ตอนที่ 9 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert) มี 5 ระดับ จำนวน 18 ข้อ มีค่า t ระหว่าง 2.52– 9.97

ตอนที่ 10 แบบสอบถามภาระงานที่ได้รับมอบหมายภายในโรงเรียน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert) มี 5 ระดับ มีจำนวน 11 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 5.35-17.60

ตอนที่ 11 แบบสอบถามการทำงานกลุ่ม เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert) มี 5 ระดับ มีจำนวน 23 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.37-11.22

3. การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ผู้วิจัยหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้เฉพาะข้อที่คัดเลือกแล้วในข้อ 2 ไปหาค่าความเชื่อมั่น โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ผลดังนี้

- ตอนที่ 2 แบบสอบถามนิสัยทางการเรียน มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9806
- ตอนที่ 3 แบบสอบถามอัตมโนทัศน์ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .6663
- ตอนที่ 4 แบบสอบถามบุคลิกภาพ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9667
- ตอนที่ 6 แบบสอบถามการสนับสนุนของผู้ปกครองทางการเรียน มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9785
- ตอนที่ 7 แบบสอบถามภาระที่ได้รับมอบหมายภายในบ้าน มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9337
- ตอนที่ 8 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9638
- ตอนที่ 9 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9593
- ตอนที่ 10 แบบสอบถามภาระงานที่ได้รับมอบหมายภายในโรงเรียน มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9751
- ตอนที่ 11 แบบสอบถามการทำงานกลุ่ม มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9685

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ไปขออนุญาต อำนวยการโรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร เพื่อขออนุญาตและขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง
2. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยนำแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร ในระหว่างวันที่ 1 – 12 กุมภาพันธ์ 2553 จำนวน 277ฉบับ ได้รับคืนมาครบทุกฉบับ
3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่นักเรียนตอบมาคัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่สมบูรณ์ คือ ตอบคำถามครบทุกข้อ ปรากฏว่าสมบูรณ์ทุกฉบับ จากนั้นจึงนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด และนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน โดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน กับการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร

3. วิเคราะห์ปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ที่ส่งผลต่อการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

1.2 ค่าเฉลี่ย (\bar{X})

1.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

2.1 หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อของแบบสอบถามโดยใช้เทคนิค 25 % กลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ แล้วทดสอบด้วย t-test

2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของ ครอนบาค (Cronbach)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน กับการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร โดยใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (The Pearson Product Moment Correlation Coefficient) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1

3.2 วิเคราะห์ปัจจัยด้านปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ที่ส่งผลต่อการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์และแปรผลข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปรผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้าเพื่อให้เกิดความเข้าใจในการแปรผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจึงกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการแปลความหมายดังนี้

N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ใน F - Distribution
t	แทน	ค่าสถิติการแจกแจงแบบ t
df	แทน	ระดับชั้นความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
SS	แทน	ผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยกำลังสองของคะแนนแต่ละค่า (Mean Squares)
\hat{Y}	แทน	ค่าสมการพยากรณ์ การทำงานกลุ่มของนักเรียน ซึ่งพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ
Z	แทน	ค่าสมการพยากรณ์การทำงานกลุ่มของนักเรียนซึ่งพยากรณ์ใน รูปแบบคะแนนมาตรฐาน
R	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
R^2	แทน	กำลังสองของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
b	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของพยากรณ์ซึ่งพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ
β	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของพยากรณ์ซึ่งพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน
a	แทน	ค่าคงที่ของสมการพยากรณ์ในรูปแบบของคะแนนดิบ
SE_b	แทน	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์ตัวพยากรณ์
SE_{est}	แทน	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานการพยากรณ์
X_1	แทน	อายุ
X_2	แทน	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
X_3	แทน	นิสัยทางการเรียน
X_4	แทน	อัถมโนทัศน์
X_5	แทน	บุคลิกภาพ

X_6	แทน	สุขภาพจิต
X_7	แทน	การสนับสนุนของผู้ปกครองทางด้านการเรียน
X_8	แทน	ภาระที่ได้รับมอบหมายภายในบ้าน
X_9	แทน	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู
X_{10}	แทน	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน
X_{11}	แทน	ภาระงานที่ได้รับมอบหมายภายในโรงเรียน
Y	แทน	การทำงานกลุ่ม

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลไปวิเคราะห์ โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS. (Statistical Package for Social Science) ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน โดยการคำนวณหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน กับการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร โดยใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (The Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

3. วิเคราะห์ปัจจัยด้านปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ที่ส่งผลต่อการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

การนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้า ผู้วิจัยนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 เสนอผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนกับการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร ได้แก่ อายุของนักเรียน เกรดเฉลี่ย นิสัยทางการเรียน อัตรานวัตกรรม บุคลิกภาพ สุขภาพจิต การสนับสนุนของผู้ปกครองทางด้านการเรียน ภาระที่ได้รับมอบหมายภายในครอบครัว สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ภาระงานที่ได้รับมอบหมายภายในโรงเรียน และการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 2 เสนอผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนกับการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระฤทธิยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (The Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

ตอนที่ 3 เสนอผลการวิเคราะห์ ปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่ส่งผลต่อการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระฤทธิยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานครโดยการวิเคราะห์ การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยเสนอผลการศึกษาค้นคว้าตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 เสนอผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนกับการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระฤทธิยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร ได้แก่ อายุของนักเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นิสัยทางการเรียน อัตมโนทัศน์ บุคลิกภาพ สุขภาพจิต การสนับสนุนของผู้ปกครอง ทางด้านการเรียน ภาระที่ได้รับมอบหมายภายในครอบครัว สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับ เพื่อน ภาระงานที่ได้รับมอบหมายภายในโรงเรียน และการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระฤทธิยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 เสนอผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนกับการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร

ปัจจัยที่ศึกษา	\bar{X}	S.D.	การแปลผล
อายุของนักเรียน	13.83	1.12	วัยรุ่น
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	2.85	0.64	ปานกลาง
นิสัยทางการเรียน	2.89	0.54	ดีพอใช้
อัธมโนทัศน์	3.58	0.48	ดีพอใช้
บุคลิกภาพ	3.46	0.39	แสดงตัว
สุขภาพจิต	5.70	4.34	ดี
การสนับสนุนของผู้ปกครองทางการเรียน	3.64	0.59	ปานกลาง
ภาระที่ได้รับมอบหมายภายในบ้าน	3.28	0.49	ปานกลาง
สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู	3.42	0.51	ดีพอใช้
สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน	3.65	0.50	ดีพอใช้
ภาระงานที่ได้รับมอบหมายภายในโรงเรียน	3.25	0.52	ปานกลาง
การทำงานกลุ่ม	3.44	0.45	ดีพอใช้

จากตาราง 2 นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีอายุเฉลี่ย 13.83 ปี มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยปานกลาง มีอัธมโนทัศน์ดีพอใช้ นักเรียนมีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว มีสุขภาพจิตดี มีการสนับสนุนทางการเรียนของผู้ปกครองอยู่ในระดับปานกลาง มีภาระงานที่ได้รับมอบหมายภายในบ้านปานกลาง มีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู มีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน อยู่ในระดับดีพอใช้ มีภาระงานที่ได้รับมอบหมายในโรงเรียนระดับปานกลาง และมีลักษณะการทำงานกลุ่มที่ดีพอใช้

ตอนที่ 2 เสนอผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนกับการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (The Pearson Product Moment Correlation Coefficient) ดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนกับการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3
โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร

ปัจจัย	X1	X2	X3	X4	X5	X6	X7	X8	X9	X10	X11	Y
X1	1.000	-.201**	-.058	.093	-.050	-.067	.033	-.033	-.024	.021	-.136*	-.076
X2		1.000	.437**	.190**	-.029	-.068	.149*	.164**	.336**	.247**	.344**	.315**
X3			1.000	.423*	.074	-.152*	.295**	.462**	.467**	.268**	.524**	.381**
X4				1.000	.350**	-.129*	.249**	.311**	.242**	.311**	.267**	.337**
X5					1.000	-.146*	.246**	.176**	.182**	.389**	.177**	.265**
X6						1.000	-.082	-.011	-.095	-.115	-.109	-.061
X7							1.000	.256**	.363**	.354**	.256**	.358**
X8								1.000	.480**	.333**	.440**	.405**
X9									1.000	.502**	.650**	.540**
X10										1.000	.428**	.571**
X11											1.000	.515**
Y												1.000

* มีระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

** ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01

จากตาราง 3 พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 9 ปัจจัย จาก 3 ด้าน คือ ปัจจัยด้านส่วนตัวมี 4 ปัจจัย ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_2) นิสัยทางการเรียน (X_3) อัจฉริยะ (X_4) บุคลิกภาพ (X_5) ปัจจัยด้านครอบครัว มี 2 ปัจจัย ได้แก่ การสนับสนุนของผู้ปกครองทางการเรียน (X_7) ภาระที่ได้รับมอบหมายภายในบ้าน (X_8) และ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน มี 3 ด้าน ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (X_9) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_{10}) และภาระงานที่ได้รับมอบหมายภายในโรงเรียน (X_{11})

ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 2 ปัจจัย ได้แก่ อายุ (X_1) และสุขภาพจิต (X_6)

ตอนที่ 3 เสนอผลการวิเคราะห์ ปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่ส่งผลต่อการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร โดยการวิเคราะห์ การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis) ดังแสดงในตาราง 4

ตาราง 4 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน การทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
Regression	4	25.778	6.444	56.358**
Residual	272	31.103	.114	
Total	276	56.881		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 4 พบว่า มี 4 ปัจจัยที่สามารถพยากรณ์การทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร โดยมีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังแสดงในตาราง 5

ตาราง 5 แสดงผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่สามารถพยากรณ์ การทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร

ปัจจัย	b	SE _b	β	R	R ²	F
X ₁₀	.313	.049	.342	.571	.326	133.146**
X ₁₀ , X ₁₁	.174	.053	.198	.645	.416	97.414**
X ₁₀ , X ₁₁ , X ₉	.186	.055	.209	.662	.439	71.181**
X ₁₀ , X ₁₁ , X ₉ , X ₄	.120	.045	.127	.673	.453	56.358**

$$a = .669$$

$$R = .673$$

$$R^2 = .453$$

$$SE_{est} = .198$$

** มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

จากตาราง 5 พบว่า ปัจจัยที่มีส่งผลต่อการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 4 ปัจจัย โดยเรียงลำดับจากปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดไปหาปัจจัยที่ส่งผลน้อยที่สุด ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X₁₀) ภาระงานที่ได้รับมอบหมายภายในโรงเรียน (X₁₁) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (X₉) และ อัตมโนทัศน์ (X₄) โดย 4 ปัจจัยนี้ สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร ได้ร้อยละ 45.30 จึงได้นำค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์มาเขียนเป็นสมการได้ ดังนี้

สมการพยากรณ์ การทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร ในรูปของคะแนนดิบ ได้แก่

$$\hat{Y} = .669 + .313X_{10} + .186X_9 + .174X_{11} + .120X_4$$

สมการพยากรณ์การทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขต
คลองเตย กรุงเทพมหานคร ในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้แก่

$$Z = .342X_{10} + .209X_9 + .198X_{11} + .127X_4$$

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียนกับการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่ส่งผลต่อการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร
3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์การทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร

สมมุติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. ปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน มีความสัมพันธ์กับการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร
2. ปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ส่งผลต่อการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนหญิงล้วนที่กำลังศึกษาในช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2552 ซึ่งแบ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 225 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 300 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 308 คน รวมทั้งหมดจำนวน 833 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนหญิงล้วนที่กำลังศึกษาในช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2552 ซึ่งแบ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 75 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 100 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 102 คน รวมทั้งหมดจำนวน 277 คน ที่มีระดับความเชื่อมั่นร้อยละ

ละ 95 ของยามาเน่ (Yamane. 1967: 886-887) ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากประชากร โดยใช้ชั้นปีเป็นชั้น (Strata)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร แบ่งออกเป็น 11 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว ได้แก่ อายุ เกรดเฉลี่ย

ตอนที่ 2 แบบสอบถามนิสัยทางการเรียน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert) มี 5 ระดับ จำนวน 23 ข้อ มีค่า t ระหว่าง 2.53-17.60 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9806

ตอนที่ 3 แบบสอบถามอัฒโนทัศน์ เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert) มี 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ มีค่า t ระหว่าง 2.22 - 12.55 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .6663

ตอนที่ 4 แบบสอบถามบุคลิกภาพ เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert) มี 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ มีค่า t ระหว่าง 2.37-12.96 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9667

ตอนที่ 5 แบบสอบถามคัดกรองสุขภาพจิตไทย จี เอช คิว (Thai GHQ 60)

ตอนที่ 6 แบบสอบถามการสนับสนุนของผู้ปกครองทางด้านการเรียน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert) มี 5 ระดับ จำนวน 16 ข้อ มีค่า t ระหว่าง 2.91-19.81 มีค่าความเชื่อมั่น .9785

ตอนที่ 7 แบบสอบถามภาระที่ได้รับมอบหมายภายในบ้านเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert) มี 5 ระดับ จำนวน 15 ข้อ มีค่า t ระหว่าง 2.16-17.60 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9337

ตอนที่ 8 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert) มี 5 ระดับ จำนวน 21 ข้อ มีค่า t ระหว่าง 2.07-7.93 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9638

ตอนที่ 9 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert) มี 5 ระดับ จำนวน 18 ข้อ มีค่า t ระหว่าง 2.52- 9.97 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9593

ตอนที่ 10 แบบสอบถามภาระงานที่ได้รับมอบหมายภายในโรงเรียน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert) มี 5 ระดับ มีจำนวน 11 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 5.35-17.60 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9751

ตอนที่ 11 แบบสอบถามการทำงานกลุ่ม เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert) มี 5 ระดับ มีจำนวน 23 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.37-11.22 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9685

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ตามลำดับต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยนำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ไปขออนุญาตผู้อำนวยการโรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร เพื่อขออนุญาตและขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

2. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยนำแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร ในระหว่างวันที่ 1 – 12 กุมภาพันธ์ 2553 จำนวน 277ฉบับ ได้รับคืนมาครบทุกฉบับ

3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่นักเรียนตอบมาคัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่สมบูรณ์ คือ ตอบคำถามครบทุกข้อ ปรากฏว่าสมบูรณ์ทุกฉบับ จากนั้นจึงนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด และนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลไปวิเคราะห์ โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS. (Statistical Package for Social Science) ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน โดยการคำนวณหา ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน กับการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร โดยใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (The Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

3. วิเคราะห์ปัจจัยด้านปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ที่ส่งผลต่อการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

1. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 9 ปัจจัย จาก 3 ด้าน ดังนี้

1.1 ปัจจัยด้านส่วนตัว มี 4 ปัจจัย ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_2) นิสัยทางการเรียน (X_3) อึดทนโน้ตสน์ (X_4) และบุคลิกภาพ (X_5) โดยมีค่าสหสัมพันธ์เท่ากับ .315 .381 .337 และ .265 ตามลำดับ

1.2 ปัจจัยด้านครอบครัว มี 2 ปัจจัย ได้แก่ การสนับสนุนของผู้ปกครองทางด้านการเรียน (X_7) และภาระที่ได้รับมอบหมายภายในบ้าน (X_8) โดยมีค่าสหสัมพันธ์เท่ากับ .358 และ .405 ตามลำดับ

1.3 ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน มี 3 ปัจจัย ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (X_9) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_{10}) และภาระงานที่ได้รับมอบหมายภายในโรงเรียน (X_{11}) โดยมีค่าสหสัมพันธ์เท่ากับ .540 .571 และ .515 ตามลำดับ

2. ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 2 ปัจจัย ได้แก่ อายุ (X_1) และสุขภาพจิต (X_6)

3. ปัจจัยที่มีส่งผลต่อการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 4 ปัจจัย โดยเรียงลำดับจากปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดไปหาปัจจัยที่ส่งผลน้อยที่สุด ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_{10}) ภาระงานที่ได้รับมอบหมายภายในโรงเรียน (X_{11}) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (X_9) และอึดทนโน้ตสน์ (X_4) โดย 4 ปัจจัยนี้ สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร ได้ร้อยละ 45.30

4. สมการพยากรณ์การทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร มีดังนี้

4.1 สมการพยากรณ์ การทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร ในรูปของคะแนนดิบ ได้แก่

$$\hat{Y} = .669 + .313X_{10} + .186X_9 + .174X_{11} + .120X_4$$

4.2 สมการพยากรณ์การทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร ในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้แก่

$$Z = .342X_{10} + .209X_9 + .198X_{11} + .127X_4$$

อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ อภิปรายผลได้ดังนี้

1. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 9 ปัจจัย จาก 3 ด้าน คือ ปัจจัยด้านส่วนตัวมี 4 ปัจจัย ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_2) นิสัยทางการเรียน (X_3) อึดทนโน้ทน (X_4) และบุคลิกภาพ (X_5) ปัจจัยด้านครอบครัว มี 2 ปัจจัย ได้แก่ การสนับสนุนของผู้ปกครองทางการเรียน (X_7) และภาวะที่ได้รับมอบหมายภายในบ้าน (X_8) และ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน มี 3 ด้าน ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (X_9) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_{10}) และภาระงานที่ได้รับมอบหมายภายในโรงเรียน (X_{11}) ซึ่งอภิปรายผลได้ดังนี้

1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีการทำงานกลุ่มดี ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์สูง มีการวางแผนทางการเรียน และการทำงานอย่างเป็นระบบ มีการกระจายงานกันภายในกลุ่ม เพื่อให้งานสำเร็จตามเวลาที่กำหนดและผลงานต้องออกมาดี มีการติดตามผลงานและแก้ไขชิ้นงานในส่วนที่ผิดพลาด มีความสามารถในการเรียนรู้ได้ดี สามารถนำความรู้ที่มีอยู่มาประยุกต์ใช้ได้กับการทำงานกลุ่ม มีทักษะที่ดีในการทำงาน มีลักษณะการเป็นผู้นำที่ดี และมีความสามารถในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ดี ดังที่ วรรณทิพา รอดแรงคำและจิต สอนแก้ว (2542: 7) กล่าวว่า การที่จะทำงานกลุ่มให้สำเร็จนั้นต้องอาศัยองค์ประกอบที่สำคัญคือ ผู้นำ ผู้ทำหน้าที่เป็นผู้นำกลุ่มให้สามารถทำงานให้บรรลุเป้าหมายหรือความต้องการของกลุ่มได้ การทำงานร่วมกันจะ

ดำเนินไปได้ผลมากน้อยเพียงใด ส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้นำ หากกลุ่มใดมีผู้นำที่ดี ย่อมจะมีโอกาสประสบความสำเร็จมาก ทั้งนี้เพราะผู้นำที่ดีย่อมสามารถช่วยให้กลุ่มเกิดกระบวนการที่ดี มีความสามารถในการแก้ปัญหาของกลุ่ม

เนื่องจากการวิจัยในช่วงชั้นที่ 3 มีน้อยมากจึงขอเสนอผลงานวิจัยที่มีระดับใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้ ผลการศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพัตรา เรืองทอง (2550: 68) ที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนประชาราษฎร์อุปถัมภ์ วิทยา เขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์ทางลบกับปัญหาการทำงานกลุ่ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีปัญหาในการทำงานกลุ่มน้อย ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง เป็นคนที่มีความสามารถในการเรียนรู้ได้ดี สามารถนำความรู้ที่มีอยู่มาประยุกต์ใช้ได้กับการทำงานกลุ่ม มีทักษะที่ดีในการทำงาน มีลักษณะการเป็นผู้นำที่ดี และมีความสามารถในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ดี ทำให้มีปัญหากับการทำงานกลุ่มน้อย

1.2 นิสัยทางการเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนที่มีนิสัยทางการเรียนดี มีการทำงานกลุ่มดี ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่มีนิสัยทางการเรียนดีจะเป็นบุคคลที่มีความตั้งใจ เอาใจใส่ในการเรียน การทำงาน เห็นคุณค่าในการเรียน มีความมุ่งมั่น ไม่ย่อท้อต่อการเรียน แบ่งเวลาในการเรียน ทบทวนบทเรียนอย่างสม่ำเสมอ ดังที่ ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2538:1) กล่าวว่านักเรียนที่มีนิสัยทางการเรียนดี จะมีความมุ่งมั่นที่จะแสวงหาความรู้และพัฒนาการเรียนให้ดีขึ้นเรื่อยๆ โดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคต่างๆ ซึ่งลักษณะของผู้ที่มีนิสัยทางการเรียนดี เหล่านี้เป็นผลทำให้นักเรียนมีความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่ม

ผลการศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชูติมน ศรีแก้ว (2546: 75) ที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อทัศนคติการเรียนรู้อย่างเป็นสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสารวิทยา เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า นิสัยทางการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับทัศนคติต่อการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยในการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญนั้น มุ่งเน้นความสำคัญทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และความรับผิดชอบต่อสังคม (กองเทพ เคลือบพณิชกุล. 2545: 4) หากนักเรียนมีทัศนคติทางบวกต่อการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นักเรียนก็มีแนวโน้มที่จะมีคุณลักษณะที่ดีต่อการทำงานกลุ่มทั้งในด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ คุณธรรม กระบวนการการเรียนรู้ และการรับผิดชอบต่อสังคม ดังนั้นสรุปได้ว่านิสัยทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับการทำงานกลุ่ม

1.3 อัตมโนทัศน์ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนที่มีอัตมโนทัศน์ดีมีการทำงานกลุ่มดี ทั้งนี้เพราะบุคคลที่อัตมโนทัศน์ดียอมหมายถึง บุคคลที่รับรู้ภาพลักษณ์ของตนตามความเป็นจริงซึ่งเกิดจากความคิด ความรู้สึก เจตคติ การรับรู้ การตีความเกี่ยวกับรูปร่างลักษณะ ความสามารถ และคุณค่าของตนเอง ทำให้เกิดการยอมรับตนเอง และกล้าที่จะแสดงออกถึงความรู้สึกนึกคิดของตน ทุ่มเทความสามารถในการทำงานตามความสามารถที่ตนเองมี และไม่มีข้อขัดแย้งในใจจึงทำงานกลุ่มได้อย่างเต็มที่ ดังที่ศรีเรือน แก้วกังวาล (2546: 126-127) กล่าวว่า ผลดีของการปรับตัวตามที่ตนมองเห็น (Self-Concept) ให้ตรงกันกับตนตามที่เป็นจริง (Real Self) ในการดำเนินชีวิตประจำวันคือ ความมั่นคงของอารมณ์และบุคลิกภาพ การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีสมรรถภาพสูงในการประกอบภารกิจตามหน้าที่

เนื่องจากงานวิจัยในช่วงชั้นที่ 3 มีน้อยมากจึงขอเสนอผลงานวิจัยที่มีระดับใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้ ผลการศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของเมทินี รุ่งรังษี (2548: 86) ที่ศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการทำงานกลุ่มของนักศึกษาในระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคเหนือ จังหวัดนครสวรรค์ กลุ่มตัวอย่างจำนวน 283 คน ผลการศึกษพบว่า อัตมโนทัศน์ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการทำงานกลุ่ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า นักศึกษาที่มีอัตมโนทัศน์ดีมีการทำงานกลุ่มดี ทั้งนี้เพราะบุคคลที่อัตมโนทัศน์ดียอม หมายถึง บุคคลที่รับรู้ตนเองตรงตามความเป็นจริง ทำให้เกิดการยอมรับตนเองกล้าที่จะแสดงความคิดเห็นและทุ่มเทความสามารถของตนอย่างเต็มที่ในการทำงานกลุ่มโดยไม่มีข้อขัดแย้งในใจ

1.4 บุคลิกภาพ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแสดงตัวมีการทำงานกลุ่มดี ทั้งนี้เพราะ บุคคลที่มีบุคลิกภาพแสดงตัวจะมีนิสัยที่ชอบเข้าสังคม พบปะกับคนหมู่มาก ชอบทำงานเป็นกลุ่มใหญ่ จึงทำให้มีความสามารถในการปรับตัวและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี ซึ่งทำให้งานที่ทำนั้นประสบผลสำเร็จ ดังที่จุง (Hergenharn. 1990: 55-85; citing Jung. n.d.) กล่าวว่าบุคคลที่มีลักษณะแสดงตัว มีลักษณะเด่นคือ คนเปิดเผย คุยเก่ง ง่าย ปรับตัวได้ดี ในสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ มีความเชื่อมั่นในตนเองบนรากฐานของเหตุและความจริง ซึ่งจะเห็นได้ว่า บุคคลที่มีลักษณะเช่นนี้จะสามารถทำงานกลุ่มกับผู้อื่นได้ดี

ผลการศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของสุมาลี วงษ์สุวรรณ (2546: 43) ที่ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนกุหลาบวัฒนา เขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษพบว่า บุคลิกภาพมีความสัมพันธ์ ทางบวกกับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ที่ .05 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแสดงตัวจะเป็นผู้มีความเชื่อเพื่อมีลักษณะชอบช่วยเหลือผู้อื่น มีน้ำใจซึ่งเป็นคุณลักษณะที่พึงปฏิบัติต่อกันของสมาชิกภายในกลุ่ม เพื่อให้งานดำเนินเป็นไปอย่างราบรื่นและบรรลุเป้าหมายของกลุ่มร่วมกัน ดังนั้นสรุปได้ว่าบุคลิกภาพมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการทำงานกลุ่ม

1.5 การสนับสนุนของผู้ปกครองทางด้านการเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนที่ได้รับการสนับสนุนของผู้ปกครองทางด้านการเรียนมาก ทั้งการสนับสนุนทางด้านวัตถุและการสนับสนุนทางด้านการกระทำมีการทำงานกลุ่มดีทั้งนี้เพราะการเรียนและการทำงานนั้นมีความจำเป็นที่ต้องจัดหาข้อมูลในการทำชิ้นงานเมื่อผู้ปกครองให้การสนับสนุนทั้งการจัดหาข้อมูลและการเงินเป็นการส่งเสริมในด้านการทำงานของนักเรียน และเมื่อนักเรียนทำงานสำเร็จ ผู้ปกครองมีการให้คำแนะนำจึงช่วยให้การทำงานของนักเรียนออกมาดีมากขึ้น เมื่องานออกมาผิดพลาดมีการชี้แนะ และให้คำปรึกษาจะเป็นกำลังใจในการทำงานของนักเรียนด้วย ดังที่ เฮอร์ลอค (กมลวิทย์ วันวิชัย. 2545: 33; อ้างอิงจาก Hurlock. 1964) ได้มีแนวคิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ในครอบครัวดังนี้คือ บิดามารดาที่ยอมรับเด็ก ให้ความรัก ความสนใจ สร้างความอบอุ่นให้เกิดขึ้นในบ้าน และเห็นความสำคัญของเด็ก ผลที่ตามมาคือ ทำให้เด็กเป็นคนที่ให้ความร่วมมือ เป็นมิตร มีอารมณ์มั่นคง ร่าเริง มีความรับผิดชอบ ชยันหมั่นเพียร ระมัดระวังรักษาทรัพย์สินสมบัติของส่วนรวมเท่าๆ กับของตนเอง มีความตรงไปตรงมาไว้ใจได้ สามารถเผชิญกับชีวิตด้วยความมั่นใจ และมองตนเองได้ตรงกับความเป็นจริง

ผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของพระมหาวชิรพงศ์ วชิรวังโส (2552: 100) องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ การศึกษาพบว่า การสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวด้านการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่า การสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครองนั้นมีผลต่อการเรียนและการทำงานของนักเรียน เพราะทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกอบอุ่นมีความพร้อมในการเรียน และการทำงานจากการสนับสนุนจากผู้ปกครอง

1.6 ภาวะที่ได้รับมอบหมายภายในบ้าน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนที่ได้รับมอบหมายภายในบ้านมากมีการทำงานกลุ่มดี ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่มีภาวะที่ได้รับมอบหมายภายในบ้าน จะมีความรับผิดชอบในการทำงานเป็นการปลูกฝังนิสัย ความเสียสละ รู้จักหน้าที่ของตน ความรับผิดชอบ การแบ่งเวลาในการทำงานทำให้

นักเรียนเรียนรู้และปฏิบัติจริงทำให้เกิดการมีส่วนร่วมในการทำงานบ้าน จึงทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่ดีในการทำงานกลุ่ม ดังที่ วัชรวิภรณ์ โกสินเจริญชัย และปณิษฐา มีชอบธรรม (2544: 2-3) กล่าวว่า บ้านหรือครอบครัวเป็นหน่วยสังคมที่เล็กที่สุด เป็นที่รวมของสมาชิกทุกคนในครอบครัว หากสมาชิกทุกคนในครอบครัวปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่รับผิดชอบ ก็จะทำให้ทุกคนมีความสุข ความเจริญ และเป็นพลเมืองดีของสังคม ซึ่งจะส่งผลต่อความเจริญก้าวหน้าของประเทศชาติ

เนื่องจากงานวิจัยในช่วงชั้นที่ 3 มีน้อยมากจึงขอเสนอผลงานวิจัยที่มีระดับใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้ ผลการศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของวันทนี อุบลแย้ม (2545: 109) ที่ได้ศึกษาปัจจัยลักษณะพื้นฐานและสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อตนเองของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ หอวัง นนทบุรี กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียน 290 คน ผลการวิจัยพบว่า การมอบหมายงานให้ปฏิบัติจากบิดามารดา มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อตนเองของนักเรียนด้านการประพฤติตนที่เหมาะสม ด้านการศึกษาเล่าเรียน และด้านกรดูแลรักษาสุขภาพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนที่มีภาระงานที่ได้รับมอบหมายภายในบ้านมาก มีความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่มมาก ซึ่งความรับผิดชอบเป็นสิ่งที่สำคัญต่อการทำงานกลุ่ม ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ภาระที่ได้รับมอบหมายภายในบ้าน ส่งผลต่อการทำงานกลุ่มของนักเรียน

1.7 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 01 แสดงว่า นักเรียนที่มีความสัมพันธ์กับครู มีการทำงานกลุ่มดี ทั้งนี้เพราะ การที่ครูมีสัมพันธภาพที่ดีกับนักเรียน คอยดูแลเอาใจใส่ ให้คำปรึกษาทางการเรียนการทำงาน ทำให้นักเรียนเกิดความเป็นกันเองบรรยากาศในห้องเรียนอบอุ่นจะทำให้นักเรียนเกิดความไว้วางใจ และรู้สึกเป็นกันเองกับครู ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัย และแสดงความคิดเห็น จึงเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นในการเรียนและการทำงานกลุ่มที่ครูได้มอบหมาย ดำเนินการทำงานกับเพื่อนในกลุ่มอย่างมั่นใจโดยมีครูเป็นผู้ให้คำปรึกษาในการทำงาน ดังที่ ประหยัด ทองมาก (2535: 37) กล่าวว่า ครูเป็นบุคคลภายนอกครอบครัวที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพ และความประพฤติของเด็กมาก ครูมีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าพ่อแม่ และเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาเด็ก เพื่อให้เด็กประสบความสำเร็จและความสามารถที่จะดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข เมื่อนักเรียนประสบความสำเร็จในด้านต่างๆที่สำคัญในชีวิต จะทำให้เกิดความรักและมีความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเองในทางที่ดี ซึ่งจะเป็แรงผลักดันในการแสดงพฤติกรรมที่ดีของบุคคล

ผลการศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ พยอม ธีรอรุส (2540: 106-107) ที่ศึกษาเรื่องตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวด้านการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรม

สามัญศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวด้านการเรียนของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่านักเรียนที่มีความสัมพันธ์กับครูดี จะทำให้การเรียนและการทำงานดี ทั้งนี้เพราะครูเป็นกลไกที่สำคัญในหารทำงานกลุ่ม ครูเป็นผู้ให้คำปรึกษาในการทำงาน และเป็นบุคคลที่สร้างบรรยากาศภายในห้องเรียนเพื่อให้นักเรียนกลุ่มนั้นสำเร็จลุล่วงลงได้

1.8 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนที่มีความสัมพันธ์ดีกับเพื่อน มีการทำงานกลุ่มดี ทั้งนี้เพราะการปฏิบัติตนกับเพื่อนนับได้ว่าเป็นสิ่งสำคัญเป็นอย่างมาก เพราะการปฏิบัติตนกับเพื่อนได้ถูกต้องเหมาะสมจะทำให้เกิดมีสัมพันธภาพที่ดี ดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข ดังนั้นการปฏิบัติตนของนักเรียนและเพื่อนที่มีต่อกันทั้งในและนอกห้องเรียนเพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ได้แก่ การช่วยเหลือซึ่งกันและกันด้านการเรียน การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันทางการเรียน ความห่วงใยใกล้ชิดสนิทสนมซึ่งกันและกัน การทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันในกลุ่มเพื่อนเพื่อให้เกิดความสำเร็จด้านการเรียน ก็ย่อมส่งผลให้นักเรียนมีความสุข ความสามัคคี ให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลกันตามความสามารถ และโอกาส สามารถที่จะปรึกษาปัญหาต่าง ๆ กับเพื่อนได้ เป็นการเสริมสร้างมิตรภาพให้เกิดขึ้นในหมู่คณะ ดังนั้น การประพฤติปฏิบัติที่เหมาะสมกับเพื่อนคือ มีกิริยาเรียบร้อยแจ่มใส มองโลกในแง่ดี รู้จักระวังอารมณ์ วางตัวอยู่ในฐานะที่เหมาะสม มีความจริงใจ รู้จักช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน มีทัศนคติและความรู้สึกที่ดีกับหมู่คณะ มีความเป็นอิสระในการเสนอความคิดเห็น จึงทำให้การทำงานกลุ่มออกมาดี ดังที่ สิทธิโชค วรานุสันติกุล (2546: 247) กล่าวว่า ความเหนียวแน่นของกลุ่ม หมายถึง ความสามัคคี แข็งแกร่งและความเหนียวแน่นในความสัมพันธ์ที่สมาชิกกลุ่มมีต่อกัน หมายความว่าสมาชิกกลุ่มมีความรู้สึกว่าคุณกลุ่มยังเป็นที่น่าดึงดูดใจให้เขาเป็นสมาชิกอยู่ ตราบนั้นสมาชิกกลุ่มจะมาร่วมกิจกรรมของกลุ่มเป็นประจำ นอกจากนี้กลุ่มที่มีความเหนียวแน่นในกลุ่มมาก ๆ จะมีประสิทธิภาพในการทำงานสูงกว่ากลุ่มที่ไม่ค่อยเหนียวแน่น

ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของพยอม ธีญารส (2540: 107) ที่ศึกษาเรื่องตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวด้านการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับเพื่อน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวด้านการเรียนของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนที่มีความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนนั้นสามารถที่ปรับตัวได้ดี ซึ่งคุณลักษณะในการปรับตัวนั้นมีความสำคัญในการทำงานกลุ่มเนื่องจากงานในกลุ่มจะสำเร็จด้วยดีสมาชิกในกลุ่มจำเป็นต้องปรับตัวเข้าหากัน

1.9 ภาระงานที่ได้รับมอบหมายภายในโรงเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนที่มีภาระงานที่ได้รับมอบหมายภายในโรงเรียนมาก มีการทำงานกลุ่มดี ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่ได้รับมอบหมายงานให้ทำนั้นจะมีความรู้สึกมีส่วนร่วมกับทางโรงเรียน มีการเรียนรู้ และรู้จักหน้าที่ของตน มีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตน ไม่ว่าจะป็นหน้าที่ในด้านการเรียนหรือกิจกรรม ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้จะทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ในการทำงานกลุ่ม ดังนั้นจึงสรุปได้ว่านักเรียนที่ได้รับภาระงานภายในโรงเรียนมากมีทำงานกลุ่มดี

เนื่องจากงานวิจัยในช่วงชั้นที่ 3 มีน้อยมากจึงขอเสนอผลงานวิจัยที่มีระดับใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้ ผลการศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของพระมหาสมควร ชุนภิบาล (2550: 103) ที่ศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่มของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนพณิชยการสยาม เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร การศึกษาพบว่าภาระงานที่ได้รับมอบหมายภายในโรงเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนที่มีภาระที่ได้รับมอบหมายภายในโรงเรียนมากมีความรับผิดชอบมาก ซึ่งความรับผิดชอบของนักเรียนเป็นส่วนสำคัญในการทำงานกลุ่ม

2. ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร มี 2 ปัจจัย ได้แก่ อายุ (X_1) และ สุขภาพจิต (X_6) ซึ่งอภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 อายุ ไม่มีความสัมพันธ์กับการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร แสดงว่า นักเรียนบางคนที่มีอายุมาก มีการทำงานกลุ่มดี ทั้งนี้เพราะ นักเรียนที่อายุมาก มีประสบการณ์ในการทำงาน กระตือรือร้นในการทำงาน มีการจัดสรรเวลาในการทำงานอย่างเป็นระบบ สามารถแบ่งเวลาในการทำงานส่วนตัวกับงานกลุ่มที่ต้องรับผิดชอบอยู่มาก สามารถเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆภายในโรงเรียนได้อย่างมีความสุข ความสบายใจในการเข้าร่วมกิจกรรม และชอบการทำงานร่วมกับผู้อื่น จึงทำให้งานกลุ่มที่ได้รับมอบหมายออกมาดี

นักเรียนบางคนที่มีอายุมาก มีการทำงานกลุ่มไม่ดี ทั้งนี้เพราะ นักเรียนมีจัดสรรเวลาในการทำงานต่างๆ ได้ไม่ดี ถึงแม้จะมีประสบการณ์ในการทำงานบ้างแล้ว อาจเนื่องจากเมื่ออยู่ในชั้นที่สูงขึ้น การเรียนนี้เนื้อหาหนักขึ้น และมีงานที่จะต้องรับผิดชอบในแต่ละวิชามากขึ้นจึงทำให้ชอบที่จะทำงานคนเดียว มากกว่าทำงานกลุ่มเนื่องจากไม่มีเวลาในการปรึกษา วางแผนการทำงาน และการใส่ใจในการทำงานของนักเรียนน้อยลงเนื่องจากนักเรียนนั้นจะมุ่งกับการสอบเข้ามัธยมศึกษาปีที่ 4 จึงให้ความสำคัญกับการเรียนและการทำงานน้อยลง จึงทำให้ไม่มีเวลาในการทำงานกลุ่ม และส่งผลให้งานกลุ่มออกมาไม่ดี

2.2 สุขภาพจิตไม่มีความสัมพันธ์กับการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร แสดงว่า นักเรียนบางคนที่มีสุขภาพจิตดี (คะแนนน้อย) ทำงานกลุ่มดี ทั้งนี้เพราะ นักเรียนที่มีสุขภาพจิตดี จะมีจิตใจแจ่มใส มองโลกในแง่ดี มีความสามารถในการปรับตัวในการทำงาน รวมถึงมีความสามารถในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้ มีความพร้อมที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ นักเรียนไม่มีความเครียด และความวิตกกังวลในการทำงาน จึงทำให้ทำงานกลุ่มออกมาดี ดังที่ ลักขณา สิริวัฒน์ (1545: 75) ได้กล่าวไว้ว่า สุขภาพจิตเป็นส่วนหนึ่งของความสมบูรณ์ทางสุขภาพของมนุษย์ที่สามารถรับรู้ถึงความคิด อารมณ์ของตนเอง และสร้างสัมพันธภาพกับผู้ที่สุขภาพจิตดี มีการปรับตัวที่ดี จะมีความสุขเมื่อสามารถทำตนให้เข้ากับสภาพแวดล้อมนั้นๆ

นักเรียนบางคนที่มีสุขภาพจิตดี ทำงานกลุ่มไม่ดี ทั้งนี้เพราะอาจเกิดจากการวางแผนการทำงานที่ไม่เป็นระบบ ลำดับขั้นตอนในการทำงานไม่ดีเท่าที่ควร ละเลยการทำงาน ทำงานตามความพอใจของตนเอง ไม่มีการช่วยเหลือกันภายในกลุ่ม ไม่ช่วยกันในการแก้ไขปัญหาในการทำงาน ไม่ติดตามการประเมินผลของชิ้นงาน อีกทั้งนักเรียนจะให้ความสำคัญงานส่วนตัวมาก จึงทำให้ทำงานกลุ่มไม่ดี

3. ปัจจัยที่ส่งผลต่อ การทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 4 ปัจจัย โดยเรียงลำดับจากปัจจัยมากที่สุดไปหาปัจจัยที่ส่งผลน้อยที่สุด ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_{10}) ภาระงานที่ได้รับมอบหมายภายในโรงเรียน (X_{11}) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (X_9) และอัตมโนทัศน์ (X_4) โดยทั้ง 4 ปัจจัยสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวน การทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร ได้ร้อยละ 45.30 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.1 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ส่งผลต่อการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นอันดับแรก แสดงว่า นักเรียนที่มีสัมพันธภาพดีกับเพื่อนทำให้มีการทำงานกลุ่มดี ทั้งนี้เพราะการทำงานกลุ่มนั้น หมายถึงการแสดงออกร่วมกันของนักเรียนตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป โคนที่สมาชิกทุกคนจะต้องมีพฤติกรรมดังนี้ คือ มีการประชุมกลุ่มเพื่อให้เข้าใจรายละเอียดของงานร่วมกัน ช่วยกันวางแผนการทำงาน รับผิดชอบงานตามที่ได้รับมอบหมายมีการประสานงานกันเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย และเมื่อมีปัญหาจะต้องตัดสินใจแก้ปัญหาาร่วมกัน ตลอดจนติดตามงานและประเมินผลงานของกลุ่ม เมื่องานเกิดการผิดพลาดต้องร่วมกันแก้ไข หากสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนที่ดีก่อให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในการทำงานกลุ่มร่วมกันจนงานกลุ่มเกิดความสำเร็จในที่สุด

ดังที่ปราณี รามสูตร และจำรัส ดั่งสุวรรณ (2545: 178) กล่าวว่าความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันการรวมตัวกันอย่างเหนียวแน่นของกลุ่มและทีมงานทุกคนจะกระตือรือร้นต่อกิจกรรมของกลุ่ม ไม่หนีประชุม ไม่ขาดกิจกรรม มีอารมณ์ต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของทีมงาน ซึ่งเหล่านี้จะส่งผลต่อผลผลิตของทีม นอกจากนี้คมเพชร ฉัตรศุภกุล (2546: 29) ยังได้กล่าวว่า สัมพันธภาพระหว่างบุคคลในกลุ่มจะมีอิทธิพลต่อกระบวนการทำงานกลุ่ม และผลที่คาดว่าจะได้รับจากกลุ่ม กลุ่มมีแนวโน้มจะไม่ยอมรับบุคคลที่กลุ่มไม่ชอบ ดังนั้นก็จะไม่ต้องการความร่วมมือจากบุคคลเหล่านั้น ในทางตรงข้ามกลุ่มจะยอมรับความช่วยเหลือจากบุคคลที่กลุ่มชอบ

ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของพระมหาชิรพงศ์ วชิรวังโส (2552: 107) องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ การศึกษาพบว่า สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน เป็นองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3.2 ภาระงานที่ได้รับมอบหมายภายในโรงเรียน ส่งผลต่อการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นอันดับสอง แสดงว่า นักเรียนที่มีภาระงานที่ได้รับมอบหมายภายในโรงเรียนมาก ทำให้มีการทำงานกลุ่มดี ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่ได้รับภาระงานที่ได้รับมอบหมายภายในโรงเรียนมากได้มีโอกาสฝึกการทำงานเป็นกลุ่มไปพร้อมกับงานที่ตัวเองได้รับมอบหมายมาก และเรียนรู้หน้าที่ที่ตัวเองต้องทำต้องปฏิบัติต่อโรงเรียน และมีความรู้สึกว่าได้มีส่วนร่วมกับทางสถานศึกษา และมีความรู้สึกที่ตนเองได้เป็นสมาชิกของโรงเรียนอย่างสมบูรณ์ จึงทำให้นักเรียนรู้จักหน้าที่ของตนเอง มีความภาคภูมิใจ จึงส่งผลต่อการเรียน รวมทั้งส่งผลต่อการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มด้วย

เนื่องจากงานวิจัยในช่วงชั้นที่ 3 มีน้อยมากจึงขอเสนอผลงานวิจัยที่มีระดับใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้ ผลการศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของพระมหาสมควร ชุนภิบาล (2550: 107) ที่ศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่มของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนพนิตยการสยาม เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร การศึกษาพบว่า ภาระงานที่ได้รับมอบหมายภายในโรงเรียน มีอิทธิพลต่อความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่มของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนพนิตยการสยาม เขต บางพลัด กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3.3 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู ส่งผลต่อการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เป็นอันดับสาม แสดงว่า นักเรียนที่มีความสัมพันธ์ดีกับครูทำให้มีการทำงานกลุ่มดี ทั้งนี้เพราะความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูผู้สอนกับนักเรียนจะเป็นสิ่งที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพที่ดีขึ้น การที่ครูกับนักเรียนมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน โดยที่นักเรียนปฏิบัติต่อครู ได้แก่ ความเคารพนับถือ เชื้อพียงครูผู้สอน ตั้งใจ สนใจกระทำในสิ่งที่ครูอบรมสั่งสอน ชักถามครูเมื่อมีข้อสงสัยทั้งในด้านการเรียน และด้านส่วนตัว และการปฏิบัติตนของครูต่อนักเรียน ได้แก่ ความสนใจต่อนักเรียน การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีที่ทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกเป็นกันเอง และให้ความรักความเอาใจใส่ ให้คำปรึกษา และข้อชี้แนะแก่นักเรียนในด้านการเรียน และด้านส่วนตัว ก็ย่อมส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปได้ดี เป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ และการปรับตัวของนักเรียน ลดความกดดัน ความตึงเครียดที่จะเกิดขึ้นในห้องเรียน ลดความเป็นอคติของครูที่มีต่อนักเรียน และครูให้ความสนใจนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ ไม่เลือกที่รักมักที่ชัง สิ่งเหล่านี้จะมีส่วนช่วยให้นักเรียนมีความตั้งใจ สนใจเรียน และสามารถทำงานกลุ่มได้ดี ดังที่ วิชัย วงษ์ใหญ่ (2538: 83 – 87) ได้กล่าวถึงพื้นฐานที่จะช่วยเสริมสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนนั้นคือการยอมรับผู้เรียนในฐานะบุคคล (Respect as a Person) คือการยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล ความจริงใจระหว่างครูและศิษย์ เพื่อสร้างบรรยากาศแห่งความไว้วางใจ ถ้าบรรยากาศในห้องเรียนมีแต่ความก้าวร้าว แข่งขัน ความกดดัน อคติ เอารอดเอาเปรียบย่อมไม่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาไปในทิศทางที่พึงประสงค์

เนื่องจากงานวิจัยในช่วงชั้นที่ 3 มีน้อยมากจึงขอเสนอผลงานวิจัยที่มีระดับใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้ ผลการศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพัตรา เรืองทอง (2550: 75) ที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนพระราชานุวัตรอุปถัมภ์ วิทยา เขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู ส่งผลทางลบต่อปัญหาการทำงานกลุ่มเป็นอันดับที่สอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนที่มีสัมพันธภาพกับครูดีทำให้มีการทำงานกลุ่มดี ทั้งนี้เพราะ ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูผู้สอนกับนักเรียนจะเป็นสิ่งที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพที่ดีขึ้น

3.4 อึดมโนทัศน์ ส่งผลต่อการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระฤทธิยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นอันดับสี่ซึ่งเป็นอันดับสุดท้าย แสดงว่า นักเรียนที่มีอึดมโนทัศน์ดีทำให้มีการทำงานกลุ่มดี ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่มีอึดมโนทัศน์ดีจะมีลักษณะอุปนิสัยที่พึงประสงค์ มีความวิตกกังวลต่ำ สามารถปรับตัวได้ดี มีความอยากรู้อยากเห็น มีเจตคติ การรับรู้ การตีความเกี่ยวกับรูปร่างลักษณะ ความสามารถ คุณค่าของตนเอง และมีความสัมพันธ์ในกลุ่มดี ดังที่ พรธณี ชูทัย เจริญจิต (2538: 3) กล่าวว่า ถ้าบุคคลมีอึดมโนทัศน์ต่อตนเองในทางบวกมองเห็นคุณค่าในตนเอง มีความเชื่อมั่นในตนเองในทางบวก เขาจะประพฤติปฏิบัติต่อคนอื่นอย่างทัดเทียมกับตน เห็นคุณค่าในผู้อื่น เมื่อตนมีความรู้สึกเช่นนี้ให้กับผู้อื่น เขาก็จะ

ได้รับการปฏิบัติเช่นเดียวกัน ถ้าบุคคลมีอัตมโนทัศน์ในทางลบ มองเห็นตนเองต่ำต้อย ดูถูกตนเอง ไม่เห็นคุณค่าในตนเอง เขามักจะมีความรู้สึกเช่นเดียวกันนี้ให้กับผู้อื่น ผลที่ตามมาคือความขัดแย้ง ผู้อื่นไม่ชอบ การที่คนเราจะมีความรู้สึกที่ว่าตนเองเป็นที่ชอบพอของผู้อื่น มีพฤติกรรมที่พึงปรารถนาได้รับการยอมรับหรือประสบผลสำเร็จ สิ่งสำคัญคือจากประสบการณ์ที่ได้รับจากผู้อื่น เด็กที่มีอัตมโนทัศน์ทางบวก รู้ว่าตนเองเป็นผู้มีความสามารถ มักจะเป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จในการเรียน ในทางตรงข้ามเด็กที่มีอัตมโนทัศน์ทางลบ มักจะเป็นผู้ที่ประสบความล้มเหลวในการเรียน ดังนั้น อัตมโนทัศน์จึงเป็นปัจจัยที่แสดงให้เห็นถึงความสำเร็จในการทำงานกลุ่ม

ข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลการวิจัยครั้งนี้ ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานกลุ่มของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร ทั้ง 4 ปัจจัย ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ภาระงานที่ได้รับมอบหมายภายในโรงเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู และอัตมโนทัศน์ ซึ่งสามารถใช้เป็นข้อมูลในการส่งเสริมให้นักเรียนเกิดทักษะการทำงานกลุ่ม จึงขอเสนอแนะดังนี้

1.1 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานกลุ่มของนักเรียนเป็นอันดับหนึ่ง ซึ่งแสดงให้เห็นว่าสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนทำให้นักเรียนได้รู้จักการทำงานร่วมกัน มีการวางแผนร่วมกันในกลุ่มก่อนการดำเนินงาน มีการช่วยเหลือกันภายในกลุ่ม รับผิดชอบร่วมกันและร่วมกันแก้ไขปัญหา เพราะกลุ่มเพื่อนส่งผลต่อการทำงานกลุ่มมาก ดังนั้นทางโรงเรียนควรให้ความรู้แก่นักเรียนเกี่ยวกับการคบเพื่อน และการปฏิบัติต่อกันในกลุ่มเพื่อน ซึ่งจะเห็นได้ว่าเด็กที่อยู่ในช่วงวัยรุ่นนั้น จะมีลักษณะของวัยรุ่นคือต้องการเป็นที่ยอมรับของสมาชิกในกลุ่ม กลัวการไม่มีเพื่อนจนทำให้เกิดปัญหาคือวัยรุ่นไม่เป็นตัวของตัวเอง มีการเลียนแบบกันในกลุ่ม จากประเด็นดังกล่าวจึงควรสอนให้เด็ก มีจุดยืนเป็นของตัวเอง มีความภาคภูมิใจในตัวเอง รู้จักความพอดี ให้เด็กรู้จักการคิดการแยกแยะสิ่งถูกสิ่งผิด ก่อนที่จะลงมือกระทำการใดๆ จะทำให้เด็กมีภูมิคุ้มกันตัวเอง เมื่อเป็นเช่นนี้เด็กจะสามารถเลือกคบเพื่อนได้อย่างถูกต้อง

1.2 ภาระงานที่ได้รับมอบหมายภายในโรงเรียน ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานกลุ่มของนักเรียนเป็นอันดับสอง จะเห็นได้ว่าภาระงานที่ได้รับมอบหมายในโรงเรียนนั้นส่งผลต่อการทำงานกลุ่มของนักเรียน ดังนั้น ผู้บริหาร ครูผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องกับนักเรียน ควรที่จะส่งเสริมให้นักเรียนมีภาระหน้าที่ในโรงเรียนตามความสามารถและศักยภาพในตัว of นักเรียน ควรจะมีกิจกรรมเพื่อเป็นการ

ส่งเสริมให้นักเรียนได้เข้าร่วมฝึกให้นักเรียนได้รู้จักหน้าที่ของตน รู้จักการวางแผนในการทำงาน ซึ่งเป็นการฝึกทักษะในการทำงานที่ดี และเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนได้แสดงความสามารถของตัวเองออกมาได้อย่างเต็มที่

1.3 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานกลุ่มของนักเรียนเป็นอันดับสาม จะเห็นได้ว่าครูเป็นกลไกที่สำคัญอย่างหนึ่งในการทำงานของนักเรียน เนื่องจากครูเป็นแหล่งความรู้ทั้งด้านการเรียนและการดำเนินชีวิตของนักเรียน เมื่อครูมีความเป็นกันเองจะทำให้นักเรียนมีความอิสระทางด้านความคิดและการทำงาน ดังนั้นเพื่อเป็นการส่งเสริมการทำงานร่วมกันระหว่างครูและนักเรียนควรมีการกิจกรรมที่ให้ครูและนักเรียนได้มีปฏิสัมพันธ์กันเป็นกลุ่มย่อยๆ ภายนอกสภาพแวดล้อมที่เป็นห้องเรียน จะทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนดียิ่งขึ้น เพื่อให้เกิดความสำเร็จในการทำงานของนักเรียนมากขึ้น

1.4 อัตมโนทัศน์ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานกลุ่มของนักเรียนเป็นอันดับสุดท้าย จะเห็นได้ว่าอัตรโนทัศน์นั้นส่งผลต่อการทำงานกลุ่ม นักเรียนที่เข้ามาทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มใหญ่นั้น บางคนอาจมีอัตรโนทัศน์ที่ดีและไม่ดี ซึ่งอัตรโนทัศน์เป็นความรู้สึกนึกคิดในภาพลักษณ์ของตัวบุคคลนั้น ในการทำงานร่วมกันจะต้องเริ่มจากหนึ่งคนมาร่วมเป็นหลายๆคน ดังนั้นทางโรงเรียนควรมีการจัดอบรมครูผู้สอน เพื่อให้สอนอย่างไรให้นักเรียนมีอัตรโนทัศน์ดี และฝึกอบรมตัวนักเรียนเพื่อให้นักเรียนนั้นมีอัตรโนทัศน์ดี เมื่อนักเรียนมีอัตรโนทัศน์ดีจะทำให้การร่วมงานกันในกลุ่มนั้นดีตามมาด้วย

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยในเรื่องของปัจจัยที่มีผลต่อการทำงานกลุ่มของกลุ่มตัวอย่างอื่นๆ เช่น ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และอุดมศึกษา เป็นต้น

2. ควรศึกษาปัจจัยด้านอื่นๆที่ส่งผลต่อการทำงานกลุ่ม เช่น ความฉลาดทางอารมณ์ (Emotional Quotient) และการแข่งขันในการทำงาน เป็นต้น

3. ควรนำปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานกลุ่ม ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ภาระงานที่ได้รับมอบหมายภายในโรงเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู และอัตรโนทัศน์ ไปพัฒนาโดยใช้เทคนิคทางจิตวิทยา เช่น การปรับพฤติกรรม กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ เป็นต้น เพื่อทำให้การทำงานกลุ่มมีประสิทธิภาพที่ดีขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ หล้าสูงวงศ์. (2528). *จิตวิทยาการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ภาควิชาการแนะแนว และ
จิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กันยา สุวรรณแสง. (2533). *การพัฒนาบุคลิกภาพและการปรับตัว*. กรุงเทพฯ: บำรุงสาส์น.
- คณางค์ คำณูเอนก. (2544). *ผลของกิจกรรมกลุ่มที่มีต่อการทำงานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
โรงเรียนวัดธรรมนิवास กรุงเทพมหานคร*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว).
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- คมเพชร ฉัตรศุภกุล. (2546). *กิจกรรมกลุ่มในโรงเรียน* พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: พัฒนาศึกษา
- คมเพชร ฉัตรศุภกุล. (2530). *กิจกรรมกลุ่มในโรงเรียน*. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.
- จรรยา เกษมศรีสังข์. (2537). *วิธีเผชิญปัญหาของนักเรียนนายร้อยตำรวจ*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม.
(จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่าย
เอกสาร.
- จวีร์รัตน์ นันนัยทวีกุล. (2538). *การวิเคราะห์ห้องค้ประกอบคุณลักษณะความรับผิดชอบของนักเรียน
มัธยมศึกษาปีที่ 1 ในกรุงเทพมหานคร*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ชมพูนุท พงษ์ศิริ. (2535). *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความวิตกกังวลในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยของ
นักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล สภากาชาดไทย กรุงเทพมหานคร*. ปรินูญานิพนธ์
กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- ชัยพร วิชชาวุธ. (2530). *เอกสารการสอนชุดวิทยามนุษยศาสตร์กับสังคม*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ฐิติกร ชินสุวรรณพาณิช. (2546). *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับปัญหาของนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตร
วิชาชีพ โรงเรียนช่างฝีมือปัญจวิทยา เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร*. สารนิพนธ์ กศ.ม.
(จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่าย
เอกสาร.
- ดรฤณี ขอบเจริญ. (2546). *ปัจจัยที่ส่งผลต่ออัตมโนทัศน์ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิม
พระเกียรติ*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- ทีศนา แชมมณี. (2545). *กลุ่มสัมพันธ์เพื่อการทำงานและการจัดการเรียนการสอน*. กรุงเทพฯ: นิซินแอดเวอร์ไทซิง กรุ๊ป.
- ทีศนา แชมมณี; และคนอื่น. (2530). *กลุ่มสัมพันธ์ : เพื่อการทำงานและการจัดการเรียนการสอน*. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นพพร พานิชสุข. (2536) .*พฤติกรรมการสอนสังคมศึกษา*. กรุงเทพฯ: พิษณุการพิมพ์.
- นตยา ปิณฑานนท์. (2543). *การเรียนแบบร่วมมือ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แม็ค.
- เบญจวรรณ ศรีสุริยกานนท์. (2534). *ผลการใช้ชุดแนะแนวที่มีต่อการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนธนบุรีวรเทพีพาลารักษ์*. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ป. มหาพันธ์. (2536). *สอนเด็กให้เด็กมีความรับผิดชอบ*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ปานใจ จิราณาภาพ. (2543, ตุลาคม). *เด็กได้เรียนรู้อะไรจากการทำงานร่วมกับผู้อื่น*. *วารสารการศึกษา ประถมวัย*. 4(4): 49.
- ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. (2538). *เอกสารประกอบการสอนวิชาการทดสอบทางจิตวิทยา*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. (2530). *เอกสารการสอนวิชาทดสอบทางจิตวิทยา*. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- พงษ์พันธ์ พงษ์ไธษา. (2542). *พฤติกรรมกลุ่ม*. กรุงเทพฯ: พัฒนาศึกษา.
- พยอม ธีธรรส. (2540). *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวด้านการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี*. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พรรณี ชูทัย เจนจิต. (2538). *จิตวิทยาการเรียนการสอน*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: ต้นอ่อน แกรมมี.
- พระธรรมปิฎก. (2545). *พระธรรมทูตไทย เบิกทางสู่อารยธรรมใหม่*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิพุทธธรรม.
- พระมหาวิจิตรพงศ์ วชิรวังโส. (2552). *องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ*. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พระมหาสมควร ชุนภิบาล. (2550). *องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่มของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนพนิชยการสยาม เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร*. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- พิศดี มินศิริ. (2547). ปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์บัณฑิต ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยพยาบาลเครือข่ายภาคกลาง ในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ไพโรจน์ เบขุนทด. (2544). ผลของการเรียนแบบร่วมมือ 3 วิธีที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ และความร่วมมือในการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (มัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- เมทินี รุ่งรังสี. (2548). องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการทำงานกลุ่มของนักศึกษาระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคเหนือ จังหวัดนครสวรรค์. สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ธนศ ขำเกิด. (2533). การจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่ดีในโรงเรียน. วารสารมิตรครู.9(30): 4.
- นพมาศ อุ้งพระ. (2546). ทฤษฎีบุคลิกภาพและการปรับตัว. ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 3 ปรับปรุงใหม่. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ยุวดี เทียรประสิทธิ์. (2536). การพัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน. กรุงเทพฯ: ภาควิชาแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- รัชณี สังข์สุวรรณ. (2547). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบในการทำงานของข้าราชการสำนักงานบริหารงานส่งเสริมการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ลักขณา สรวิวัฒน์. (2544). สุขวิทยาจิตและการปรับตัว. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- วรรณทิพา รอดแรงคำ; และจิต สนวนแก้ว. (2542). การพัฒนาความคิดของนักเรียนด้วยกิจกรรมทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: เดอะมาสเตอร์ กรุ๊ป แมเนจเม้นท์.
- วิเชียร เกตุสิงห์. (2538,กุมภาพันธ์-มีนาคม). ค่าเฉลี่ยความแปลความหมาย: เรื่องง่ายๆ ที่บางครั้งก็พลาดได้. ข่าวสารการวิจัยศึกษา. 18(3): 8-11.
- วัชร มีทรัพย์. (2519, ปักษ์หลัง กันยายน). การทำงานเป็นกลุ่ม. วารสารมิตรครู. 18: 21-22.
- วัชรินทร์ โกสินเจริญชัย และปณิธา มีชอบธรรม. (2544). หมวดพัฒนาอาชีพ. ตามหลักเกณฑ์และวิธีการจัดการศึกษานอกโรงเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย. นนทบุรี: ปิยมิตร มัลติมีเดีย.

- วัฒนา พุ่มเล็ก. (2530). การศึกษาเปรียบเทียบขององค์ประกอบที่อิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่มีความสามารถทางการเรียนต่ำ กับนักเรียนที่มีความสามารถทางการเรียนสูง ระดับชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (ภาควิชาจิตวิทยา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- วันที อุบลแย้ม. (2545). ปัจจัยและพื้นฐานสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อพฤติกรรมความรับผิดชอบต่องานของตนเอง ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ หอวัง นนทบุรี. ศศ.ม. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ศรัญญา เมฆแก้ว. (2536). ความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์ นิสัยทางการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ศิรินันท์ วรรณกิจ. (2545). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับความรับผิดชอบต่องานตนเองและส่วนร่วมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธีวิเคราะห์แบบสหสัมพันธ์คาโนนิกอล. ปริญญาโท กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สงวน สุทธิเลิศอรุณ. (2543). พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน. กรุงเทพฯ: อักษรวิพัฒน์.
- สบโชค พูลนวม. (2533). ความสัมพันธ์ระหว่างความซื่อสัตย์กับความรับผิดชอบ. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ประสานมิตร.
- สมบุรณ์ บุญเกษมสุข. (2541). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม และความคงทนในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษา ส 305 ด้วยการสอนแบบซินดิเคทกับการสอนปกติ วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- สยาม ปิยะนราธร. (2541, กันยายน). การพัฒนาตนเองโดยใช้กระบวนการกลุ่ม (GROUP SENSITIVITY). วารสารการศึกษาเอกชน. 8(80): 13.
- สุมาลี วงษ์สุวรรณ. (2546). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนกุหลาบวัฒนา เขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- สุรางค์ ไคว์ตระกูล. (2544). *จิตวิทยาการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 5. ฉบับปรับปรุงแก้ไข. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวกิจ ศรีปัดถา. (2538). *การแบ่งความรับผิดชอบและการจัดสรรสิ่งที่น่าสนใจในการทำงานกลุ่ม*. ปรินญาณีพนธ์ กศ.ด. (พัฒนศึกษาศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สามารถ สุขาวงษ์. (2537). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม และ ความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษาด้วยการ สอนแบบโครงการที่ใช้การเรียนแบบร่วมมือ*. ปรินญาณีพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิต วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. (2526). *คู่มือการปลูกฝังค่านิยม*. กรุงเทพฯ: กราฟิเคอาร์ท.
- อัฉรา วงศ์วัฒนามงคล. (2533). *ตัวแปรทางพฤติกรรมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อในระดับ บัณฑิตศึกษา*. ปรินญาณีพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อัญชลี เครือคำขาว. (2540). *การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม และ พฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนวิชาจริยธรรมกับบุคคล โดยการสอนแบบเทคนิคศึกษากรณีตัวอย่างที่ใช้การเรียนแบบร่วมมือ*. ปรินญาณีพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อารี พันธุ์มณี. (2544). *จิตวิทยาการเรียนการสอน*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: ต้นอ่อน.
- อุไร มะวิญจ. (2543). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การคิดวิเคราะห์เชิงวิจารณ์ญาณ และพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนด้วยการ ให้ประสบการณ์กับครู*. ปรินญาณีพนธ์ กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เอกชัย เอื้อเฟื้อ. (2537). *การพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะด้านความเป็น ผู้นำ และด้านการทำงานเป็นกลุ่มสำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง*. ปรินญาณีพนธ์ กศ.ด. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร
- Ahmad EcZa Riahinejad; & albert B Hood.(1984,November). The Development of Interpersonal Relationships in College. *Journal of Collage Student Personal* 25(6): 498-502.

- Botton, Leslie. (1974). *Developmental Group Work with Adolescent*. London: University of London Press.
- Birkhauser, John Charles. (1985). The Effects of Group Dynamics on Self Conception The Elementary School Classroom. *Dissertation Abstracts International*. 46(1): 103-A.
- Dabis, Robert Gene. (1988). A Study an the Effeces of Studrnnts Use of Selected group Process Skills on Student Achievement and Attitude During A Seventh Grade Cooperation Learning Mathematics Problem Soving Unit. *Dissertation Abstracts International*. 49 (1): 2263-A
- Friedman, M.; & R.H.R. Roseman. (1974). Behavior Pattern and Coronary Angiographic Findings: *Journal of the American Medical Association*. 240: 164.
- Good, Thomas L.; et al. (1989, December/1990, January). Using Work-Groups in Mathematics Instruction. *Education Leadership*. 47(4): 51-62.
- Holtzman, H.W. (1965). *Survey of Study Habits and Attitudes*. New York: The Psychology Corporation.
- Johnson, David W; & Johnson, Frank P. (1994). *Joining Together : Group Theory and Group Skills*. Boston: Allyn and Bacon.
- Kelley, Karen E.; & Houston, Ken B. (1985, October). Type A Behavior and in Employed Women : Relations to Work, Marital, and Leisure Variable Social Support, Stress, Tention, and Health. *Journal of the personality and Social Psychology*. 48(4): 1067
- Kleuwer, Wendy; & Weidner, Gerdi. (1987, February). Type A Behavior and Aspirtion : A study of Parnts and Childern's Goal Setting. *Developmental Psychology*. 23(2): 204-209
- Layman, Barbara Jean. (1975, May). Perception of college Environment at Akalahoma State University by Incoming Freshman Students. *Dissertation Abstracts International*. 36 (11): 721-A.
- Maslach, Christina Burnout. (1986). *The Cost of Caring*. 2 nd ed: Englewood Cliffs, N.J.: prentice-Hall Inc.
- Rogers, Carl R. (1977). *Client-Centered Therapy: its current practice, implication, and theory*. Boston: Houghton Mifflin.
- Yamane, Taro. (1967). *Statistics; An Introductory Analysis*. New York: Harper and Row.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง ในการตอบแบบสอบถาม ให้นักเรียนตอบให้ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด แบบสอบถามประกอบด้วย 11 ตอน ได้แก่

- ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว
- ตอนที่ 2 แบบสอบถามนิสัยทางการเรียน
- ตอนที่ 3 แบบสอบถามอัตมโนทัศน์
- ตอนที่ 4 แบบสอบถามบุคลิกภาพ
- ตอนที่ 5 แบบสอบถามสุขภาพจิต
- ตอนที่ 6 แบบสอบถามการสนับสนุนของผู้ปกครองทางด้านการเรียน
- ตอนที่ 7 แบบสอบถามภาระที่ได้รับมอบหมายภายในบ้าน
- ตอนที่ 8 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู
- ตอนที่ 9 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน
- ตอนที่ 10 แบบสอบถามภาระงานที่ได้รับมอบหมายภายในโรงเรียน
- ตอนที่ 11 แบบสอบถามการทำงานกลุ่ม

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยขอความกรุณานักเรียนตอบให้ครบทุกข้อ

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้

นางสาวไปรมา กุหลาบซ้อน

นิสิตปริญญาโท สาขาจิตวิทยาการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไป เมื่อนักเรียนอ่านข้อความแล้ว โปรดเติมข้อความลงในช่องว่าง.....ให้ตรงกับความเป็นจริง

1. อายุ.....ปี
2. เกรดเฉลี่ย

ตอนที่ 2 แบบสอบถามนิสัยทางการเรียน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามนิสัยทางการเรียนของนักเรียน ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างขวามือช่องใดช่องหนึ่งเพียงช่องเดียว ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด กรุณาตอบให้ครบทุกข้อ โดยพิจารณาดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง และไม่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
1	นักเรียนใช้เวลาส่วนใหญ่หลังจากเลิกเรียนอยู่กับเพื่อนเพื่อทำกิจกรรมที่นอกเหนือจากเรื่องการเรียน					
2	นักเรียนกำหนดกิจวัตรประจำวันด้านการเรียนในแต่ละวัน และสามารถปฏิบัติตามแผน					
3	นักเรียนไม่มีเวลาเตรียมตัวสอบปลายภาคเนื่องจากทำงานที่ได้รับมอบหมายไม่เสร็จ					
4	นักเรียนส่งงานที่ครูมอบหมายครบทุกวิชา					
5	ขณะเรียนนักเรียนตั้งใจฟังครูสอน					
6	นักเรียนเข้าเรียนตรงเวลา					
7	นักเรียนมักคิดถึงเรื่องอื่นขณะฟังครูสอน					
8	นักเรียนใช้เวลาว่างส่วนใหญ่ทำกิจกรรมอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับ การเรียน					
9	นักเรียนซักถามข้อสงสัยจากครูเกี่ยวกับเนื้อหาในบทเรียน					

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
10	เมื่อนักเรียนทำการบ้านไม่ได้ ทำให้รู้สึกเบื่อและปล่อยให้เลยตามเลย					
11	นักเรียนทบทวนบทเรียนที่เรียนผ่านมาแล้วทุกวัน					
12	นักเรียนไม่นำงานอื่นมาทำในขณะที่ครูสอน					
13	เมื่อครูตรวจงานให้ ข้าพเจ้านำมาแก้ไขสิ่งที่ผิดให้ถูกต้อง					
14	ข้าพเจ้าค้นคว้าเพิ่มเติม นอกเหนือจากที่ครูสอนเสมอ					
15	นักเรียนส่งงานตามเวลาที่กำหนด					
16	นักเรียนทบทวนบทเรียนทุกครั้งเมื่อกลับถึงบ้าน					
17	เมื่อทำการบ้านไม่เสร็จ นักเรียนนำชิ้นมาทำในระหว่างเรียนหนังสือ					
18	นักเรียนจะรู้สึกเบื่อที่จะเรียนเมื่อเรียนไม่เข้าใจ					
19	นักเรียนไม่อยากเข้าชั้นเรียน เมื่อเรียนวิชาใดวิชาหนึ่งไม่เข้าใจ					
20	ถ้านักเรียนเรียนไม่ทัน นักเรียนรีบค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง					
21	นักเรียนนำคำถาม ไปถามครูนอกชั้นเรียนเมื่อมีข้อสงสัย					
22	นักเรียนไม่สนใจตอบคำถาม ขณะครูซักถามในเวลาเรียน					
23	เวลาเรียนนักเรียนสนใจที่ฟังเรื่องอื่น มากกว่าเรื่องเรียน					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามอัตมโนทัศน์

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามนิสัยทางการเรียนของนักเรียน ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างขวามือช่องใดช่องหนึ่งเพียงช่องเดียว ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด กรุณาตอบให้ครบทุกข้อ โดยพิจารณาดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง และไม่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
1	ด้านร่างกาย นักเรียนพึงพอใจในรูปร่างหน้าตาของตนเอง				
2	นักเรียนมีบางส่วนที่พยายามปกปิดหรือไม่ต้องการให้คนอื่นสังเกตเห็น				
3	นักเรียนมีสุขภาพร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง				
4	นักเรียนแต่งกายเรียบร้อย				
5	สุขภาพของนักเรียนไม่ค่อยแข็งแรง				
6	นักเรียนไม่ชอบแต่งกายเลียนแบบผู้อื่น				
7	นักเรียนไม่พอใจในรูปร่างของตัวเอง				
8	ด้านความสามารถและการได้รับการยอมรับ นักเรียนมีส่วนช่วยให้กิจกรรมของกลุ่มสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี				
9	นักเรียนไม่กล้าแสดงความคิดเห็น				

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
10	นักเรียนเป็นที่รักของเพื่อนฝูง					
11	นักเรียนไม่ยอมรับความคิดของเพื่อนที่ คิดตรงข้ามกับนักเรียน					
12	เมื่อทำผิดนักเรียนปกปิดความผิดไม่ให้ ใครรู้					
13	นักเรียนใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ในการ ตัดสินใจปัญหาในกลุ่ม					
14	ด้านจิตใจ นักเรียนมีความภาคภูมิใจในตนเอง					
15	นักเรียนไม่มีความสุขในชีวิต					
16	นักเรียนมักรู้สึกที่ตัวเองไม่มีค่า					
17	นักเรียนคิดว่าตนเองเป็นคนว่าเงิแจ่มใส					
18	นักเรียนพอใจในชีวิตของตนเอง					
19	นักเรียนรู้สึกสับสน โดยไม่ทราบสาเหตุ					
20	นักเรียนพึงพอใจในการใช้ชีวิตตามแบบ ของตัวเอง					

ตอนที่ 4 แบบสอบถามบุคลิกภาพ

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามนิสัยทางการเรียนของนักเรียน ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างขวามือช่องใดช่องหนึ่งเพียงช่องเดียว ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด กรุณาตอบให้ครบทุกข้อ โดยพิจารณาดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง และไม่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
1	นักเรียนชอบพบปะพูดคุยและติดต่oprะสานงานกับผู้อื่น					
2	นักเรียนไม่รับฟังหากเพื่อนมีความคิดเห็นที่แตกต่างจากนักเรียน					
3	เมื่ออยู่ในกลุ่มเพื่อน นักเรียนรู้สึกว่าเป็นเรื่องยากต่อการหาเรื่องต่างๆ ขึ้นมาสนทนา					
4	นักเรียนชอบที่ทำงานกลุ่มกับเพื่อน					
5	นักเรียนไม่ครุ่นคิดถึงอดีตที่ผิดพลาด แต่พยายามแก้ไขให้ดีขึ้น					
6	นักเรียนมักวิตกกังวลว่าเพื่อนจะไม่ชอบตน					
7	นักเรียนสามารถทำงานร่วมกับเพื่อนที่ไม่สนิทคุ้นเคยได้					
8	นักเรียนไม่ชอบทำงานร่วมกับเพื่อนที่ไม่สนิท					

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
9	นักเรียนชอบเริ่มทำความรู้จักกับเพื่อนใหม่					
10	นักเรียนเป็นคนเงียบขรึม ไม่ค่อยพูดกับใคร					
11	นักเรียนชอบที่ติดตามข่าวสารเพื่อให้ทันต่อเหตุการณ์ในปัจจุบัน					
12	นักเรียนมีความเพลิดเพลินใจเมื่ออยู่ในกลุ่มเพื่อน					
13	นักเรียนทักทายกับเพื่อนต่างห้องก่อนเสมอ					
14	นักเรียนไม่ชอบออกไปนำเสนองานหน้าห้องเรียน แต่ชอบทำงานเอกสาร					
15	นักเรียนรู้สึกไม่สบายใจ ถ้างานของนักเรียนดำเนินไปอย่างล่าช้า					
16	นักเรียนเป็นคนที่เริ่มต้นทำสิ่งใดแล้วต้องทำให้เสร็จ					
17	นักเรียนเป็นคนที่ไม่ชอบเสียเวลาเพื่อฟังคนอื่นพูดเพื่อแก้					
18	เมื่อนักเรียนกำลังฟังคนพูดเรื่องไร้สาระนักเรียนรู้สึกเบื่อ และหาทางเลี่ยงออกมา					
19	นักเรียนชอบทำงานคนเดียว					
20	นักเรียนชอบนั่งทำงานกับเพื่อนเป็นกลุ่มใหญ่					

ตอนที่ 5 แบบสอบถามสุขภาพจิต

คำชี้แจง สุขภาพจิตทั่วไปของนักเรียนในระยะ 2-3 สัปดาห์ที่ผ่านมาเป็นอย่างไรบ้าง โปรดตอบคำถามต่อไปนี้โดยทำเครื่องหมาย✓ ลงในช่องว่าง () ที่ใกล้เคียงกับสภาพของท่านในปัจจุบัน หรือในช่วง 2-3 สัปดาห์ที่ผ่านมามากที่สุด โดยไม่รวมถึงปัญหาที่ท่านเคยมีในอดีต และกรุณาตอบคำถามทุกข้อ

ข้อ 1 รู้สึกสบายและมีสุขภาพดี

() ดีกว่าปกติ () เหมือนปกติ () แย่กว่าปกติ () แย่กว่าปกติมาก

ข้อ 2 รู้สึกต้องการยาบำรุงให้มีความแข็งแรง

() ไม่เลย () ไม่มากกว่าปกติ () ค่อนข้างมากกว่าปกติ () มากกว่าปกติมาก

ข้อ 3 รู้สึกท้อแท้และสุขภาพไม่ดี

() ไม่เลย () ไม่มากกว่าปกติ () ค่อนข้างมากกว่าปกติ () มากกว่าปกติมาก

ข้อ 4 รู้สึกไม่สบาย

() ไม่เลย () ไม่มากกว่าปกติ () ค่อนข้างมากกว่าปกติ () มากกว่าปกติมาก

ข้อ 5 เจ็บหรือปวดบริเวณศีรษะ

() ไม่เลย () ไม่มากกว่าปกติ () ค่อนข้างมากกว่าปกติ () มากกว่าปกติมาก

ข้อ 6 รู้สึกคล้ายมีแรงกดดันที่ศีรษะ

() ไม่เลย () ไม่มากกว่าปกติ () ค่อนข้างมากกว่าปกติ () มากกว่าปกติมาก

ข้อ 7 สามารถมีสมาธิจดจ่อกับสิ่งที่กำลังทำอยู่ได้

() ดีกว่าปกติ () เหมือนปกติ () แย่กว่าปกติ () แย่กว่าปกติมาก

ข้อ 8 รู้สึกกลัวว่าตนเองจะเป็นลมหมดสติไปในที่สาธารณะ

() ไม่เลย () ไม่มากกว่าปกติ () ค่อนข้างมากกว่าปกติ () มากกว่าปกติมาก

ข้อ 9 มีอาการวูบร้อนหรือหนาว

() ไม่เลย () ไม่มากกว่าปกติ () ค่อนข้างมากกว่าปกติ () มากกว่าปกติมาก

ข้อ 10 มีเหงื่อออกมาก

() ไม่เลย () ไม่มากกว่าปกติ () ค่อนข้างมากกว่าปกติ () มากกว่าปกติมาก

ข้อ 11 ตื่นเช้ากว่าปกติและหลับต่อไม่ได้

() ไม่เลย () ไม่มากกว่าปกติ () ค่อนข้างมากกว่าปกติ () มากกว่าปกติมาก

ข้อ 12 หลังจากตื่นนอนแล้ว รู้สึกนอนไม่เต็มอิ่ม

() ไม่เลย () ไม่มากกว่าปกติ () ค่อนข้างมากกว่าปกติ () มากกว่าปกติมาก

ข้อ 13 รู้สึกเพลียมากและไม่มีแรงแม้แต่จะกินอาหาร

() ไม่เลย () ไม่มากกว่าปกติ () ค่อนข้างมากกว่าปกติ () มากกว่าปกติมาก

ข้อ 14 นอนไม่หลับเพราะกังวลใจ

() ไม่เลย () ไม่มากกว่าปกติ () ค่อนข้างมากกว่าปกติ () มากกว่าปกติมาก

ข้อ 15 รู้สึกตื่นตัวและความคิดว่องไว

() ดีกว่าปกติ () เหมือนปกติ () แย่กว่าปกติ () แย่กว่าปกติมาก

ข้อ 16 รู้สึกมีกำลังวังชา

() ดีกว่าปกติ () เหมือนปกติ () แย่กว่าปกติ () แย่กว่าปกติมาก

ข้อ 17 เมื่อเข้านอนใช้เวลา นานกว่าจะหลับได้

() ไม่เลย () ไม่มากกว่าปกติ () ค่อนข้างมากกว่าปกติ () มากกว่าปกติมาก

ข้อ 18 ไม่สามารถหลับได้สนิทหลังจากหลับแล้ว

() ไม่เลย () ไม่มากกว่าปกติ () ค่อนข้างมากกว่าปกติ () มากกว่าปกติมาก

ข้อ 19 ผันไม่ตีหรือน่ากลัว

() ไม่เลย () ไม่มากกว่าปกติ () ค่อนข้างมากกว่าปกติ () มากกว่าปกติมาก

ข้อ 20 มีอาการกระสับกระส่ายหลับไม่สนิท

() ไม่เลย () ไม่มากกว่าปกติ () ค่อนข้างมากกว่าปกติ () มากกว่าปกติมาก

ข้อ 21 หทำอะไรทำ และทำให้ตนเองไม่มีเวลาว่างได้

() ไม่เลย () ไม่มากกว่าปกติ () ค่อนข้างมากกว่าปกติ () มากกว่าปกติมาก

ข้อ 22 ทำอะไรช้ากว่าปกติ

() เร็วกว่าปกติ () เหมือนปกติ () ช้ากว่าปกติ () ช้ากว่าปกติมาก

ข้อ 23 รู้สึกขาดความสนใจในกิจกรรมที่เคยทำตามปกติ

() ไม่เลย () ไม่มากกว่าปกติ () ค่อนข้างมากกว่าปกติ () มากกว่าปกติมาก

ข้อ 24 ปลดปล่อยปะละเลย ไม่สนใจรูปร่างหน้าตาของตนเอง

() ไม่เลย () ไม่มากกว่าปกติ () ค่อนข้างมากกว่าปกติ () มากกว่าปกติมาก

ข้อ 25 พิถีพิถันกับการแต่งเนื้อแต่งตัวน้อยลง

() พิถีพิถันมากกว่าปกติ () เท่าๆปกติ () น้อยกว่าปกติ () น้อยกว่าปกติมาก

ข้อ 26 ออกไปนอกบ้านบ่อยเท่าที่เคย

() มากกว่าปกติ () เท่าปกติ () น้อยกว่าปกติ () น้อยกว่าปกติมาก

ข้อ 27 จัดการกับสิ่งต่างๆ ได้ดีพอๆ กับคนส่วนใหญ่ที่อยู่ในสภาพเดียวกับท่าน

() ดีกว่าปกติ () ดีพอๆ กัน () ค่อนข้างน้อยกว่า () น้อยกว่ามาก

ข้อ 28 รู้สึกว่าโดยทั่วไปแล้วทำอะไรๆ ได้ดี

() ดีกว่าปกติ () เหมือนปกติ () น้อยกว่าปกติ () น้อยกว่าปกติมาก

ข้อ 29 ไปทำงานหรือทำงานบ้านสาย

() ไม่สายเลย () ไม่สายกว่าปกติ () ค่อนข้างสายกว่าปกติ () สายกว่าปกติมาก

ข้อ 30 พอใจกับการทำงานที่ลุล่วงไป

() มากกว่าปกติ () พอๆ กับปกติ () น้อยกว่าปกติ () น้อยกว่าปกติมาก

ข้อ 31 สามารถมีความรู้สึกรักและอบอุ่นต่อคนใกล้ชิดได้

() ดีกว่าปกติ () เท่ากับปกติ () น้อยกว่าปกติ () น้อยกว่าปกติมาก

ข้อ 32 รู้สึกว่าสามารถเข้ากับผู้อื่นได้ง่าย

() ดีกว่าปกติ () เท่ากับปกติ () น้อยกว่าปกติ () น้อยกว่ามาก

ข้อ 33 ใช้เวลาคุยเล่นกับคนอื่นมาก

() ใช้เวลามากกว่าปกติ () เท่ากับปกติ () น้อยกว่าปกติ () น้อยกว่ามาก

ข้อ 34 รู้สึกกลัวที่จะพูดอะไรออกไปต่อหน้าคนอื่น เพราะเกรงจะทำให้ตนเองดูโง่

() ไม่เลย () ไม่มากกว่าปกติ () ค่อนข้างมากกว่าปกติ () น้อยกว่าปกติมาก

ข้อ 35 รู้สึกว่าได้ทำตัวเป็นประโยชน์ในเรื่องต่างๆ

() มากกว่าปกติ () เหมือนปกติ () น้อยกว่าปกติ () น้อยกว่าปกติมาก

ข้อ 36 รู้สึกว่าตัดสินใจเรื่องต่างๆ ได้

() มากกว่าปกติ () เหมือนปกติ () น้อยกว่าปกติ () น้อยกว่าปกติมาก

ข้อ 37 รู้สึกว่าตนเองไม่สามารถที่จะเริ่มทำอะไรๆ ได้เลย

() ไม่เลย () ไม่มากกว่าปกติ () ค่อนข้างมากกว่าปกติ () มากกว่าปกติมาก

ข้อ 38 จะทำอะไรก็รู้สึกหวาดกลัวไปหมด

() ไม่เลย () ไม่มากกว่าปกติ () ค่อนข้างมากกว่าปกติ () มากกว่าปกติมาก

ข้อ 39 รู้สึกตึงเครียดอยู่ตลอดเวลา

() ไม่เลย () ไม่มากกว่าปกติ () ค่อนข้างมากกว่าปกติ () มากกว่าปกติมาก

- ข้อ 40 รู้สึกว่าไม่สามารถที่จะเอาชนะความลำบากต่างๆได้
 ไม่เลย ไม่มากกว่าปกติ ค่อนข้างมากกว่าปกติ มากกว่าปกติมาก
- ข้อ 41 รู้สึกว่าชีวิตต้องดิ้นรนตลอดเวลา
 ไม่เลย ไม่มากกว่าปกติ ค่อนข้างมากกว่าปกติ มากกว่าปกติมาก
- ข้อ 42 สามารถมีความสุขกับกิจกรรมในชีวิตประจำวันตามปกติได้
 มากกว่าปกติ เหมือนปกติ น้อยกว่าปกติ น้อยกว่าปกติมาก
- ข้อ 43 มองอะไรก็เครียดไปหมด
 มากกว่าปกติ เหมือนปกติ น้อยกว่าปกติ น้อยกว่าปกติมาก
- ข้อ 44 รู้สึกหงุดหงิด อารมณ์ไม่ดี
 ไม่เลย ไม่มากกว่าปกติ ค่อนข้างมากกว่าปกติ มากกว่าปกติมาก
- ข้อ 45 รู้สึกกลัวหรือตกใจโดยไม่มีเหตุผลสมควร
 ไม่เลย ไม่มากกว่าปกติ ค่อนข้างมากกว่าปกติ มากกว่าปกติมาก
- ข้อ 46 สามารถที่จะเผชิญปัญหาต่างๆของตนเองได้
 มากกว่าปกติ เหมือนปกติ น้อยกว่าปกติ น้อยกว่าปกติมาก
- ข้อ 47 รู้สึกเรื่องต่างๆที่พบมจนรับไม่ไหว
 ไม่เลย ไม่มากกว่าปกติ ค่อนข้างมากกว่าปกติ มากกว่าปกติมาก
- ข้อ 48 มีความรู้สึกที่คนรอบข้างจับตามองคุณอยู่
 ไม่เลย ไม่มากกว่าปกติ ค่อนข้างมากกว่าปกติ มากกว่าปกติมาก
- ข้อ 49 รู้สึกไม่มีความสุข และเศร้าหมอง
 ไม่เลย ไม่มากกว่าปกติ ค่อนข้างมากกว่าปกติ มากกว่าปกติมาก
- ข้อ 50 รู้สึกเสียความมั่นใจในตนเอง
 ไม่เลย ไม่มากกว่าปกติ ค่อนข้างมากกว่าปกติ มากกว่าปกติมาก
- ข้อ 51 คิดว่าตนเองเป็นคนไร้ค่า
 ไม่เลย ไม่มากกว่าปกติ ค่อนข้างมากกว่าปกติ มากกว่าปกติมาก
- ข้อ 52 รู้สึกว่าชีวิตนี้หมดหวังโดยสิ้นเชิง
 ไม่เลย ไม่มากกว่าปกติ ค่อนข้างมากกว่าปกติ มากกว่าปกติมาก
- ข้อ 53 รู้สึกมีความหวังในอนาคตของตนเอง
 มากกว่าปกติ เท่าปกติ น้อยกว่าปกติ มีความหวังน้อยมาก

ข้อ 54 รู้สึกมีความสุขดีตามสมควร เมื่อดูโดยรวมๆ

() มากกว่าปกติ () เท่าปกติ () น้อยกว่าปกติ () น้อยกว่าปกติมาก

ข้อ 55 รู้สึกกังวลลกระวนกระวาย และเครียดอยู่ตลอดเวลา

() ไม่เลย () ไม่มากกว่าปกติ () ค่อนข้างมากกว่าปกติ () มากกว่าปกติมาก

ข้อ 56 รู้สึกไม่คุ้มค่าที่จะมีชีวิตอยู่ต่อไป

() ไม่เลย () ไม่มากกว่าปกติ () ค่อนข้างมากกว่าปกติ () มากกว่าปกติมาก

ข้อ 57 คิดว่ามีความเป็นไปได้ที่อยากจะทำชีวิตตนเอง

() ไม่อย่างแน่นอน () ไม่คิดว่าเป็นแบบนั้น () มีอยู่บ้างเหมือนกัน () มีแน่ๆ

ข้อ 58 รู้สึกว่าบางครั้งทำอะไรไม่ได้เลย เพราะประสาทตึงเครียดมาก

() ไม่เลย () ไม่มากกว่าปกติ () ค่อนข้างมากกว่าปกติ () มากกว่าปกติมาก

ข้อ 59 พบว่าตนเองรู้สึกอยากตายไปให้พ้นๆ

() ไม่เลย () ไม่มากกว่าปกติ () ค่อนข้างมากกว่าปกติ () มากกว่าปกติมาก

ข้อ 60 พบว่ามีความรู้สึกที่อยากจะทำลายชีวิตตนเอง เข้ามาอยู่ในความคิดเสมอๆ

() ไม่อย่างแน่นอน () ไม่คิดว่าเป็นอย่างนั้น () มีอยู่บ้างเหมือนกัน () มีแน่ๆ

ตอนที่ 6 แบบสอบถามการสนับสนุนของผู้ปกครองทางด้านการเรียน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามนิตยทางการเรียนของนักเรียน ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างขวามือช่องใดช่องหนึ่งเพียงช่องเดียว ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด กรุณาตอบให้ครบทุกข้อ โดยพิจารณาดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง และไม่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
1	การสนับสนุนด้านวัตถุ ผู้ปกครองไม่สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการทำงานกลุ่ม					
2	ผู้ปกครองสนับสนุนให้นักเรียนทำกิจกรรมที่สนใจ					
3	ผู้ปกครองจัดเตรียมอุปกรณ์ด้านการเรียน ทุกครั้งที่นักเรียนร้องขอ					
4	ผู้ปกครองไม่ให้เงินพิเศษเพื่อซื้ออุปกรณ์ในการทำงาน					
5	ผู้ปกครองพานักเรียนไปซื้ออุปกรณ์ หรือพาไปค้นหาข้อมูลด้านการเรียนเสมอ					
6	ผู้ปกครองไม่สนับสนุนให้นักเรียนใช้เงินฟุ่มเฟือยในการทำงานกลุ่ม					
7	การสนับสนุนทางด้านการกระทำ ผู้ปกครองพูดให้กำลังใจเมื่อเกิดปัญหาในการทำงาน					

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
8	ผู้ปกครองไม่เคยให้คำแนะนำเรื่องการทำงาน					
9	ผู้ปกครองคอยซักถามเรื่องการเรียนรู้ และการทำงานเสมอ					
10	ผู้ปกครองคอยเตือนเรื่องการทำงานหรือการทำงานบ้านทุกวัน					
11	ผู้ปกครองไม่สนใจว่านักเรียนทำงานหรือทำการบ้านผิดพลาด					
12	ผู้ปกครองทำงานอยู่เป็นเพื่อนนักเรียนทุกครั้ง					
13	ผู้ปกครองช่วยนักเรียนทำงาน เมื่อนักเรียนทำงานไม่ทัน					
14	ผู้ปกครองพูดให้กำลังใจทุกครั้ง เมื่อนักเรียนทำงาน					
15	ผู้ปกครองจะช่วยนักเรียนในการวางแผนการทำงานทุกครั้ง					
16	ผู้ปกครองไม่เคยพูดชมเชยเมื่อนักเรียนทำงานสำเร็จ					

ตอนที่ 7 แบบสอบถามภาวะที่ได้รับมอบหมายภายในบ้าน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามนิสัยทางการเรียนของนักเรียน ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างขวามือช่องใดช่องหนึ่งเพียงช่องเดียว ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด กรุณาตอบให้ครบทุกข้อ โดยพิจารณาดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง และไม่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
1	นักเรียนทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จด้วยดีทุกครั้ง					
2	นักเรียนไม่เคยมีงานที่ต้องทำภายในบ้าน					
3	นักเรียนไม่พอใจเมื่อพ่อแม่สั่งให้ทำงานบ้าน					
4	นักเรียนช่วยพ่อแม่ทำงานบ้านทุกวัน โดยท่านไม่ต้องสั่ง					
5	นักเรียนทำงานบ้านก็ต่อเมื่อพ่อแม่หรือผู้ปกครองออกปากหรือสั่งเท่านั้น					
6	นักเรียนทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความคับข้องใจ					
7	นักเรียนช่วยพ่อแม่ หรือผู้ปกครองทำงานบ้านเท่าที่ทำได้					
8	นักเรียนถูกมอบหมายให้ช่วยดูแลน้องและญาติผู้ใหญ่					
9	นักเรียนได้รับมอบหมายให้ทำความสะอาดบ้าน					

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
10	นักเรียนทำความสะอาดโต๊ะอาหารตามหน้าที่ที่ครอบครัวแบ่งงานให้					
11	นักเรียนรับผิดชอบหน้าที่ต่างๆในบ้านแค่เฉพาะส่วนที่ได้รับมอบหมาย					
12	นักเรียนร้องขอให้ผู้อื่นทำหน้าที่ของตนเองเสมอ					
13	นักเรียนแบ่งเวลาในการทำงานบ้านและการทำการบ้านออกจากกัน					
14	นักเรียนคิดว่างานภายในบ้านเป็นหน้าที่ของผู้ปกครอง					
15	นักเรียนคิดว่าทุกคนในบ้านควรแบ่งภาระหน้าที่กัน					

ตอนที่ 8 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามนัยทางการเรียนของนักเรียน ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างขวามือช่องใดช่องหนึ่งเพียงช่องเดียว ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด กรุณาตอบให้ครบทุกข้อ โดยพิจารณาดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง และไม่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
1	การปฏิบัติตนของนักเรียนต่อครู นักเรียนแสดงความเคารพเมื่อพบครู					
2	นักเรียนทำเป็นมองไม่เห็นเมื่อครูเดินผ่าน มา					
3	นักเรียนไม่ปฏิบัติตามคำสั่งสอนของครู					
4	เมื่อพบครูถือสัมภาระหนัก นักเรียนรีบเข้าไป ไปช่วยถือทุกครั้ง					
6	นักเรียนเล่าปัญหาให้ครูฟังทุกเรื่อง					
7	นักเรียนอายุที่จะเล่าปัญหาต่างๆให้ครูฟัง					
8	นักเรียนปรึกษาครูทุกครั้ง เมื่อมีการ มอบหมายงาน					
9	เมื่อมีข้อสงสัยในการเรียน นักเรียนถามครู ในห้องเรียนทันที					
10	การปฏิบัติตนของครูต่อนักเรียน ครูคอยให้คำปรึกษา เมื่อนักเรียนมีปัญหา เสมอ					

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
11	ครูไม่ค่อยมีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียน					
12	ครูอธิบายในเรื่องที่นักเรียนไม่เข้าใจจนสามารถเข้าใจได้					
13	ครูสอนและอธิบายเนื้อหาที่เรียนอย่างใจเย็น					
14	ครูมีความเมตตา และโอบอ้อมอารีแก่นักเรียนทุกคน					
15	ครูเป็นกันเองกับนักเรียนทั้งในและนอกห้องเรียน					
16	ครูไม่ค่อยสนใจเมื่อนักเรียนขอคำปรึกษา					
17	ในขณะที่เรียนครูเปิดโอกาสให้ซักถามในเรื่องที่ไม่เข้าใจ					
18	ครูไม่ชอบให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นไม่ว่าจะเป็นเรื่องใด					
19	ครูยึดติดกับกฎระเบียบมากเกินไปจนไม่ฟังเหตุผลของนักเรียน					
20	เมื่อทำงานออกมาไม่ดีครูพูดให้กำลังใจเสมอ					
21	ครูตัดสินปัญหาอย่างเป็นกลาง					

ตอนที่ 9 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามนิสัยทางการเรียนของนักเรียน ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างขวามือช่องใดช่องหนึ่งเพียงช่องเดียว ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด กรุณาตอบให้ครบทุกข้อ โดยพิจารณาดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง และไม่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
1	เพื่อนที่โรงเรียนไม่เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่สิ่งของเวลาทำงาน					
2	เพื่อนไม่ยอมรับฟังความคิดของนักเรียน					
3	นักเรียนกับเพื่อนมักทำกิจกรรมร่วมกันนอกเวลา					
4	นักเรียนสามารถคุยกับเพื่อนได้ทุกเรื่อง					
5	นักเรียนไม่ชอบเพื่อนที่ทำงานดีกว่านักเรียน					
6	เพื่อนให้ความช่วยเหลือนักเรียน เมื่อนักเรียนมีปัญหา					
7	เพื่อนในห้องเรียนต่างคนต่างอยู่ไม่สนใจซึ่งกันและกัน					
8	นักเรียนไม่มีเพื่อนสนิทที่ไว้ใจได้					
9	นักเรียนไม่สามารถทำงานร่วมกับเพื่อนได้ เนื่องจากความเห็นไม่ค่อยตรงกัน					
10	นักเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับเพื่อนบ่อยครั้ง					

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
11	เมื่อนักเรียนท้อแท้เพื่อนรีบพูดให้กำลังใจ					
12	เพื่อนไม่ไว้ใจใจให้นักเรียนทำงาน สำคัญ					
13	นักเรียนเป็นคนที่เพื่อนให้ความไว้ใจ					
14	นักเรียนและเพื่อนคอยช่วยเหลือกันใน เรื่องเรียนและการทำงานกลุ่ม					
15	นักเรียนนำความคิดเห็นของนักเรียนและ เพื่อนมาผสมผสานเพื่อให้ผลงานออกมา ดี					
16	เมื่อแบ่งงานในกลุ่มแล้วนักเรียนไม่มั่นใจ ว่าเพื่อนจะทำงานสำเร็จ					
17	นักเรียนไม่สนิทว่าร้ายเพื่อนทั้งต่อหน้า และลับหลัง					
18	นักเรียนให้เพื่อนยืมอุปกรณ์ต่างๆเสมอ					

ตอนที่ 10 แบบสอบถามภาระงานที่ได้รับมอบหมายภายในโรงเรียน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามนิสัยทางการเรียนของนักเรียน ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างขวามือช่องใดช่องหนึ่งเพียงช่องเดียว ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด กรุณาตอบให้ครบทุกข้อ โดยพิจารณาดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง และไม่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
1	เมื่อมีกิจกรรมของโรงเรียนนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้ง					
2	นักเรียนจะทำความสะอาดห้องเรียนตามที่ครูสั่ง					
3	นักเรียนมักหลีกเลี่ยงในการเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียน					
4	นักเรียนช่วยครูทำงานทุกอย่างเท่าที่จะมีเวลา					
5	นักเรียนช่วยครูทำงานเต็มความสามารถของนักเรียน					
6	นักเรียนภูมิใจที่อาจารย์ได้มอบหมายกิจกรรมของโรงเรียนให้ทำ					
7	นักเรียนมักปฏิเสธเมื่อครูมอบหมายกิจกรรมของโรงเรียนให้นักเรียนทำ					
8	เมื่อถึงเวรทำความสะอาดห้องเรียนนักเรียนมักรีบบ้าน					

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
9	นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียนที่มีการกำหนดให้เข้าร่วมเท่านั้น					
10	นักเรียนมักเสนอตนเองเพื่อช่วยครูในการทำกิจกรรมของโรงเรียน					
11	เมื่อรับงานที่ครูสั่งแล้ว นักเรียนนำไปให้เพื่อนทำต่อ					

ตอนที่ 11 แบบสอบถามการทำงานกลุ่ม

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามนิสัยทางการเรียนของนักเรียน ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างขวามือช่องใดช่องหนึ่งเพียงช่องเดียว ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด กรุณาตอบให้ครบทุกข้อ โดยพิจารณาดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง และไม่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
1	นักเรียนให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่มทุกครั้ง					
2	เมื่อครูมอบหมายงานกลุ่มนักเรียนกับเพื่อนในกลุ่มมีการประชุมเพื่อชี้แจงรายละเอียดงานให้สมาชิกทุกคนเข้าใจตรงกัน					
3	นักเรียนและเพื่อนในกลุ่มมีการวางแผนในการทำงานกลุ่มร่วมกันอย่างมีระบบ					
4	หากการทำงานกลุ่มผิดพลาด นักเรียนและเพื่อนช่วยกันแก้ไขปัญหา					
5	หากมีข้อผิดพลาดของงานกลุ่มแต่ไม่ใช่ส่วนของนักเรียน นักเรียนจะไม่ช่วยแก้ไขปัญหา					
6	นักเรียนช่วยกันทำงานกลุ่มด้วยความกระตือรือร้น					
7	นักเรียนมักมีปัญหาเมื่อทำงานกลุ่มกับเพื่อนที่ไม่สนิท					
8	นักเรียนติดตามความคืบหน้าของงาน หลังจากที่ได้รับงานให้เพื่อนทุกคนทำ					

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
9	เมื่อนักเรียนและเพื่อนเข้าใจรายละเอียดของงาน นักเรียนกำหนดขั้นตอนการทำงานทันที					
10	ก่อนการวางแผนการทำงาน นักเรียนกับเพื่อนใน กลุ่มช่วยกันรวบรวมเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับงานที่ ได้รับมอบหมายเพื่อประกอบการตัดสินใจของ กลุ่ม					
11	นักเรียนและเพื่อนในกลุ่มทำความเข้าใจ อธิบาย สรุป และชี้แจงแผนการทำงานที่ต้องทำ เพื่อให้ เกิดความเข้าใจตรงกันภายในกลุ่ม					
12	นักเรียนคิดว่างานสามารถดำเนินไปอย่างรวดเร็ว จะต้องบริหารจัดการให้สมาชิกทุกคนในกลุ่มมี ความรับผิดชอบ					
13	นักเรียนกับเพื่อนในกลุ่มจะสอบถาม ความสามารถของเพื่อนทุกคนในกลุ่มเพื่อให้งาน ตรงตามความสามารถของเพื่อนที่รับผิดชอบ					
14	นักเรียนและเพื่อนแบ่งเวลาในการทำงานกลุ่มและ งานส่วนตัวโดยแยกออกจากกัน					
15	นักเรียนไม่กระจายงานให้สมาชิกคนอื่นทำ เพราะ ไม่มั่นใจในการทำงาน					
16	นักเรียนและเพื่อนรับผิดชอบเฉพาะงานของ ตนเองเท่านั้น โดยไม่สนใจงานที่นอกเหนือที่ ตนเองรับผิดชอบ					
17	นักเรียนคิดว่าเมื่องานเกิดความผิดพลาด สมาชิก ทุกคนในกลุ่มควรรับผิดชอบร่วมกัน					
18	นักเรียนคิดว่าไม่จำเป็นต้องทุ่มเทในการทำงาน กลุ่ม เนื่องจากว่ามีเพื่อนในกลุ่มอีกหลายคน ที่รับผิดชอบ					

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
19	นักเรียนกับเพื่อนในกลุ่มช่วยกันตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของงานก่อนส่งทุกครั้ง					
20	หลังส่งงานนักเรียนและเพื่อนในกลุ่มติดตามการประเมินผลของชิ้นงานที่ทำทุกครั้ง					
21	เมื่อนักเรียนทราบข้อบกพร่องของชิ้นงานนักเรียนและเพื่อนรีบช่วยกันแก้ไขจุดบกพร่องอย่างรวดเร็ว					
22	เมื่อประชุมแผนการทำงานเพื่อนในกลุ่มไม่ช่วยกันเสนอความคิดเห็น					
23	นักเรียนคิดว่าเพื่อนที่เรียนไม่เก่งทำงานกลุ่มออกมาไม่ดี					

ภาคผนวก ข
การหาคุณภาพเครื่องมือ



ที่ ศธ 0519.12/1479

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๖๔ กุมภาพันธ์ 2553

เรื่อง ขอลงความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์

เนื่องด้วย นางสาวไปรมา กุหลาบซ้อน นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร” โดยมี รองศาสตราจารย์ เวย์น กรีทอง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในกรณีนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอใช้ห้องปฏิบัติการ ชั้น 5 ตึกสิรินเทพ เพื่อทดลองใช้แบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร กับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 จำนวน 277 คน ในระหว่างเดือนมีนาคม - เมษายน 2553

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวไปรมา กุหลาบซ้อน ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5067

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-671-9041 - 4, 081-570-8070



ที่ ศธ 0519.12/ 1478

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๖ กุมภาพันธ์ 2553

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรณรัตน์ พลอยเดือนแสง

เนื่องด้วย นางสาวไปรมา กุหลาบซ้อน นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร” โดยมี รองศาสตราจารย์เวณี กรีทอง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในกรณีนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวไปรมา กุหลาบซ้อน และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5067

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิติ โทรศัพท 02-671-9041 - 4, 081-570-8070



ที่ ศช 0519.12/14๖๖

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๑๔ กุมภาพันธ์ 2553

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา

เนื่องด้วย นางสาวไปรมา กุหลาบซ้อน นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร” โดยมี รองศาสตราจารย์เวณี กริทอง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวไปรมา กุหลาบซ้อน และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5067

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-671-9041 - 4, 081-570-8070



ที่ ศธ 0519.12/1476

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒๖ กุมภาพันธ์ 2553

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์

เนื่องด้วย นางสาวไปรมา กุหลาบซ้อน นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร” โดยมี รองศาสตราจารย์เวรณี กรีทอง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์เบญจวรรณ วัฒนไพโรสภานท์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวไปรมา กุหลาบซ้อน และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5067

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-671-9041 - 4, 081-570-8070



ที่ ศธ 0519.12/1480

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุโขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒๖ กุมภาพันธ์ 2553

เรื่อง ขอให้แบบสอบถาม GHQ-60 เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงพยาบาลรามารบดิ

เนื่องด้วย นางสาวไปรมา กุหลาบซ้อน นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร” โดยมี รองศาสตราจารย์เวณิ กริทอง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในกรณีนี้ นิสิตมีความประสงค์จะขอใช้แบบสอบถาม GHQ-60 (General Health Questionnaire) ของนายแพทย์ธนา นิลชัยโกวิทช์ เพื่อนำไปใช้กับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ ในระหว่างเดือนมีนาคม - เมษายน 2553

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวไปรมา กุหลาบซ้อน ได้ใช้แบบสอบถามดังกล่าว และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5067

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-671-9041 - 4, 081-570-8070

ตาราง 6 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามนិเสธทางการเรียน

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	5.92
2	6.78
3	3.06
4	8.37
5	7.18
6	4.44
7	6.00
8	5.00
9	6.48
10	17.60
11	6.24
12	7.67
13	8.88
14	2.54
15	6.54
16	4.48
17	6.79
18	10.37
19	12.02
20	4.72
21	3.84
22	5.80
23	8.06

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9806

ตาราง 7 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามอัตมโนทัศน์

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	8.66
2	2.31
3	3.58
4	2.22
5	4.79
6	3.13
7	12.56
8	3.86
9	2.65
10	3.97
11	1.82
12	2.35
13	2.23
14	9.00
15	4.12
16	6.32
17	3.21
18	7.73
19	9.44
20	4.33

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .6663

ตาราง 8 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามบุคลิกภาพ

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	7.92
2	2.76
3	3.86
4	7.07
5	2.38
6	3.13
7	6.59
8	5.46
9	7.78
10	12.97
11	4.79
12	4.88
13	2.80
14	4.04
15	2.74
16	2.49
17	4.08
18	6.01
19	4.91
20	8.61

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9667

ตาราง 9 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามการสนับสนุนของผู้ปกครองทางด้านการเรียน

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	4.66
2	4.97
3	6.07
4	8.10
5	7.92
6	2.96
7	8.52
8	4.97
9	4.91
10	4.95
11	6.25
12	11.44
13	7.48
14	19.81
15	9.26
16	7.22

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9785

ตาราง 10 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามภาวะที่ได้รับความอับอายภายในบ้าน

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	4.73
2	5.24
3	5.46
4	9.39
5	5.70
6	2.16
7	2.57
8	3.56
9	4.81
10	17.60
11	3.81
12	2.46
13	3.91
14	6.52
15	2.35

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9337

ตาราง 11 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	3.99
2	3.58
3	2.85
4	3.99
5	2.83
6	3.76
7	4.07
8	3.19
9	4.86
10	3.21
11	2.95
12	3.13
13	4.58
14	3.53
15	3.21
16	2.26
17	2.63
18	2.08
19	7.94
20	2.24
21	5.49

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9638

ตาราง 12 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	4.97
2	9.98
3	2.59
4	5.46
5	4.33
6	3.46
7	4.58
8	4.97
9	5.46
10	4.87
11	2.52
12	7.22
13	6.56
14	5.46
15	3.27
16	3.86
17	2.74
18	3.21

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9593

ตาราง 13 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามภาระงานที่ได้รับมอบหมายภายในโรงเรียน

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	6.24
2	6.07
3	5.60
4	17.60
5	15.79
6	7.39
7	7.64
8	5.36
9	7.67
10	7.33
11	5.66

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9751

ตาราง 14 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามการทำงานกลุ่ม

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	8.58
2	5.19
3	7.39
4	8.21
5	4.71
6	9.74
7	2.38
8	5.76
9	10.04
10	9.39
11	7.67
12	7.51
13	5.58
14	5.19
15	2.90
16	3.87
17	2.44
18	3.06
19	6.79
20	6.96
21	11.22
22	4.29
23	3.46

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9685

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวไปรมา กุหลาบซ้อน
วันเดือนปีเกิด	7 กรกฎาคม 2526
สถานที่เกิด	โรงพยาบาลตากสิน เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	126 / 120 ถนนมนตรีสุริยวงศ์ ตำบลหน้าเมือง อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี 70000 โทร 081-5708070
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2538	ประถมศึกษา จาก โรงเรียนวัดเขาวัง ราชบุรี
พ.ศ. 2541	มัธยมศึกษาปีที่ 3 จาก โรงเรียนราชโบริกานุเคราะห์ ราชบุรี
พ.ศ. 2544	มัธยมศึกษาปีที่ 6 จาก โรงเรียนเบญจมราชูทิศ ราชบุรี
พ.ศ. 2548	วิทยาศาสตร์บัณฑิต (วท.บ) สาขาชีววิทยา จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
พ.ศ. 2553	การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม) สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ